

ELEKTRONICZNY SYSTEM OSTRZEGANIA POWODZIOWEGO (ESOP)

Raport Końcowy

DHI Polska Sp. z o. o.

Lipiec 2014r.

ELEKTRONICZNY SYSTEM OSTRZEGANIA POWODZIOWEGO (ESOP)

Raport Końcowy

Przygotowano dla: Starostwo Powiatowe w Tarnowie

Znak sprawy: ZP 272.9.2013

Kierownik projektu	Jan Spatka
Zespół projektowy	Waldemar Mlaś, Łukasz Szuptarski, Marcin Kieżun, Paulina Lech-Surowiec, Marcela Svobodova, Aurelien Gasc, Stanislav Vanecek, Filip Krejci, Vladimir Shevchuk, Kristian Thage
Koordinator projektu ze strony Zamawiającego	Wiesław Gadziła, Starostwo Powiatowe w Tarnowie

Numer Projektu	388000973880009738800097
Data	Lipiec 2014
Wersja	Finalna
Klasyfikacja	Z ograniczeniami

Spis treści

Spis treści	3
Spis tabel	5
Spis rysunków	6
1 Pomiary geodezyjne	9
1.1 Metodyka pomiaru oraz narzędzia wykorzystane do realizacji zadania.	9
2 Budowa modelu hydrologicznego i hydraulicznego cieków w zlewni rzeki Biała Tarnowska	11
2.1 Charakterystyka obszaru zlewni.....	11
Biała Tarnowska	12
Mostysza	14
Jasienianka.....	15
Zborowianka	16
Jastrzębianka	17
Rzepianka.....	18
Szwedka	19
Wątok	20
2.2 Metodyka obliczeń hydrologicznych.....	22
Obliczanie wartości przepływów maksymalnych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia w zlewniach kontrolowanych	22
Obliczenie fal hipotetycznych w zlewniach niekontrolowanych – model hydrologiczny	26
Opis bezwymiarowego hydrogramu jednostkowego	27
Metodyka ustalenia parametrów modelu.....	28
Dane wejściowe przyjęte do modelowania hydrologicznego	29
Parametr CN.....	35
Czas opóźnienia – spadek zlewni i najdłuższe ścieżki spływu	40
Wyniki obliczeń hydrologicznych.....	42
Struktury modeli i wyniki obliczeń dla zlewni kontrolowanych.....	42

Struktury modeli i wyniki obliczeń dla zlewni niekontrolowanych	45
2.3 Modelowanie hydrauliczne	61
Opis narzędzia do modelowania hydraulicznego	61
Budowa modelu	62
Schematyzacja sieci rzecznej.....	63
Przekroje poprzeczne	67
Budowle inżynierskie	71
Szorstkości	76
Ustalenie parametrów początkowych	95
Przyjęcie warunków brzegowych	95
2.4 Metodyka kalibracji i weryfikacji modelu.....	103
3 Kalibracja i weryfikacja modelu hydraulicznego	107
4 Mapy zalewowe	115
4.1 Ryzyko związane z niewłaściwą interpretacją map zalewowych	115
5 Opis działania systemu ESOP.....	117
5.1 Prognoza numeryczna pogody.....	117
5.2 Obliczenia modelowe w trakcie wezbrania powodziowego w 2014.....	118
Wyniki wskazań modelu dla powodzi z maja 2014r.	118
6 Główne elementy systemu ESOP	119
6.1 Moduł Operatora.....	119
6.2 Moduł Dyspozytora (Dashboard).....	124
6.3 Serwis publiczny	128
7 Porównanie interfejsów użytkownika.....	135
7.1 System dostępu publicznego	135
7.2 System Dashboard dla Dyspozytora	135
7.3 System Operator Real-Time.....	135

Spis tabel

Tab. 1. Przyporządkowanie rodzaju gleby do grup glebowych	35
Tab. 2. Przyporządkowanie warstw CORINE LAND COVER (2006) do warstw SCS	37
Tab. 3. Wartości przepływów uzyskane w drodze interpolacji i ekstrapolacji w oparciu o dane wodowskazowe – Biała Tarnowska.....	44
Tab. 4. Wartości parametrów w modelu –Mostysza	46
Tab. 5. Wyniki obliczeń – Mostysza	46
Tab. 6. Wartości parametrów w modelu – Jasienianka.....	48
Tab. 7. Wyniki obliczeń – Jasienianka	49
Tab. 8. Wartości parametrów w modelu – Zborowianka	50
Tab. 9. Wyniki obliczeń – Kakonianka wraz z Dopływem z Porąbki	51
Tab. 10. Wartości parametrów w modelu – Jastrzębianka	52
Tab. 11. Wyniki obliczeń – Jastrzębianka	53
Tab. 12. Wartości parametrów w modelu – Rzepianka.....	54
Tab. 13. Wartości parametrów w modelu – Szwedka	56
Tab. 14. Wyniki obliczeń – Szwedka	57
Tab. 15. Wartości parametrów w modelu – Wątok	58
Tab. 16. Wyniki obliczeń – Wątok	59
Tab. 17. Wykaz długości odcinków cieków zaimplementowanych do modelu hydraulicznego	67
Tab. 18. Zestawienie ilości przekrojów poprzecznych w poszczególnych ciekach.....	67
Tab. 19. Zestawienie ilości obiektów mostowych w poszczególnych ciekach	72
Tab. 20. Zestawienie ilości obiektów hydrotechnicznych w poszczególnych ciekach	74
Tab. 21. Określenie wartości szorstkości – Biała (do wodowskazu Grybów)	77
Tab. 22. Określenie wartości szorstkości – Bieśnianka	85
Tab. 23. Określenie wartości szorstkości – Jastrzębianka.....	86
Tab. 24. Określenie wartości szorstkości – Rzepianka	87
Tab. 25. Określenie wartości szorstkości – Szwedka	89
Tab. 26. Określenie wartości szorstkości – Wątok.....	90
Tab. 27. Określenie wartości szorstkości – Wojnarówka	93
Tab. 28. Tabelaaryczne zestawienie wyników kalibracji dla rzeki Białej, wodowskaz Grybów	109

Spis rysunków

Rys. 1. Zlewnie Białej Tarnowskiej.....	13
Rys. 2. Zlewnia Mostyszy.....	14
Rys. 4. Zlewnia Zborowianki.....	16
Rys. 5. Zlewnia Jastrzębianki.....	17
Rys. 6. Zlewnia Rzepianki.....	18
Rys. 8. Zlewnia Wątku.....	21
Rys. 9. Metoda ekstrapolacji w górę biegu rzeki.....	23
Rys. 10. Metoda ekstrapolacji w dół biegu rzeki.....	23
Rys. 11. Metoda interpolacji.....	24
Rys. 12. Biała Tarnowska z lokalizacją wodowskazów IMGW.....	25
Rys. 13. Rzeki niekontrolowane, dla których stworzono hydrogramy hipotetyczne.....	26
Rys. 15. Zlewnie niekontrolowane objęte opracowaniem.....	30
Rys. 16. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Mostyszy.....	31
Rys. 18. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Zborawianki.....	32
Rys. 19. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Jastrzębianki.....	32
Rys. 21. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Szwedki.....	33
Rys. 23. Grupy gleb na obszarze zlewni Białej Tarnowskiej.....	36
Rys. 24. Klasy użytkowania w zlewni Białej Tarnowskiej (wg CORINE 2006).....	39
Rys. 25. Parametr CN, Biała Tarnowska.....	40
Rys. 26. DTM pokrywający obszar Białej Tarnowskiej.....	41
Rys. 27. Struktura modelu dla zlewni Białej.....	43
Rys. 28. Struktura modelu hydrologicznego dla Mostyszy.....	45
Rys. 29. Struktura modelu hydrologicznego dla zlewni Jasienianki.....	48
Rys. 30. Struktura modelu hydrologicznego dla Zborowianki.....	50
Rys. 31. Struktura modelu hydrologicznego dla Jastrzębianki.....	52
Rys. 32. Struktura modelu hydrologicznego dla zlewni Rzepianki.....	54
Rys. 33. Struktura modelu hydrologicznego dla Szwedki.....	56
Rys. 34. Struktura modelu hydrologicznego dla Wątku.....	58
Rys. 35. Skorygowane na podstawie map topograficznych i ortofotomap oraz zdigitalizowane w oparciu o NMT odcinki cieków objętych analizą.....	64
Rys. 36. Odcinek rzeki Białej objęty modelowaniem zaimplementowany w modelu MIKE11.....	65
Rys. 37. Odcinki cieków objętych modelowaniem zaimplementowane w modelu MIKE11.....	66
Rys. 38. Lokalizacja geodezyjnych przekrojów poprzecznych.....	69
Rys. 39. Przekrój dolinowy w km 9+680 rzeki Białej.....	70

Rys. 41. Rozmieszczenie obiektów mostowych dla cieków objętych projektem	73
Rys. 42. Rozmieszczenie obiektów hydrotechnicznych dla cieków objętych projektem	75
Rys. 43. Fragment topograficznej z widocznym użytkowaniem i zagospodarowaniem terenu w rejonie przekroju w km 1+191	77
Rys. 44. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Białej.....	96
Rys. 45. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Bieśnianki	97
Rys. 46. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Jastrzębianki	97
Rys. 47. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Mostyszy	98
Rys. 48. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Pławianki	99
Rys. 49. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Rzepianki.....	99
Rys. 50. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Szwedki	100
Rys. 51. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Wątoka	101
Rys. 52. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Wojnarówki.....	102
Rys. 53. Warunki brzegowe zaimplementowane w zintegrowanym modelu hydraulicznym zlewni Białej	103
Rys. 55. Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2010 r	108
Rys. 56 Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2001 r.....	109
Rys. 57. Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2001 r	110
Rys. 59. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2010 r	111
Rys. 61. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2001 r	112
Rys. 63. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy przepływów 2010 r	113
Rys. 65. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy przepływów.....	114
Rys. 67. Strefa zalewowa przy wjeździe do Tuchowa, widoczny most na ul. Daszyńskiego, Q5% ...	116
Rys. 68. Most w Tuchowie na ul. Daszyńskiego, Droga Krajowa 977	116
Rys. 70. Warstwy dostępne w widoku szczegółowym (żółte zaznacznie)	120
Rys. 71. Prognozowany stan lustra wody oraz progi	121
Rys. 72. Publikacja ostrzeżenia o potencjalnym zagrożeniu powodziowym do sieci Web.....	122
Rys. 73. Menu wysyłania ostrzeżeń email	123
Rys. 74. Logowanie do stanowiska dyspozytorskiego	124
Rys. 75. Zmiana hasła przez użytkownika	124
Rys. 76. Wygląd stanowiska dyspozytorskiego.....	125
Rys. 77. Otwarta grupa warstw Prognozy 00:00 - 06:00 11.10.2014	126
Rys. 78. Grupa narzędzi do pracy z mapą.....	126
Rys. 79. Przeglądanie danych prognostycznych	127
Rys. 80. Okno główne interfejsu publicznego wraz z opisem elementów.....	128
Rys. 81. Widok powiększenia pojedynczego arkusza.....	129

Rys. 82. Wykres widoczny dla użytkownika publicznego.....	130
Rys. 83. Powiększenie wraz ze strefą zalewową	131
Rys. 84. Pobieranie mapy lokalnie na komputer	132
Rys. 85. Informacja o braku zagrożeń powodziowych	132
Rys. 86. Wykryto zagrożenie powodziowe	133
Rys. 87. Pobieranie lokalnie na komputer map odpowiednich dla konkretnego przedziału czasowego	134

1 Pomiary geodezyjne

Na potrzeby modeli matematycznych użytych w systemie ESOP, należało wykonać szereg pomiarów geodezyjnych koryta rzeki Białej oraz dopływów. Orientacyjna długość rzek w zlewni Białej Tarnowskiej wynosi 160 km. Wykonano 189 przekrojów typowych, 137 przekrojów obiektów mostowych oraz 9 obiektów hydrotechnicznych. Obwałowania przeciwpowodziowe na terenie Białej Tarnowskiej stanowią łącznie 19,340 km.

Każde z miejsc wyselekcjonowanych do wykonania przekroju geodezyjnego podzielono na 3 części:

- Teren lewej terasy zalewowej,
- Koryto główne,
- Teren prawej terasy zalewowej.

Wizja w terenie oraz analiza ortofotomap pozwoliła na określenie wartości współczynników szorstkości dla lewej i prawej terasy zalewowej, a kody pokrycia terenu pozyskane przez geodetów w trakcie pomiarów terenowych na określenie wartości współczynników dla koryt rzecznych. Wartości szorstkości przyjęto w oparciu o opracowanie Amerykańskiej Służby Geologicznej „Guide for Selecting Manning’s Roughness Coefficients for Natural Channels and Flood Plains”, publikację prof. Ven Te Chow’a „Open - Channel Hydraulics” oraz doświadczenia DHI w tym zakresie.

1.1 Metodyka pomiaru oraz narzędzia wykorzystane do realizacji zadania.

Terenowy pomiar przekrojów wykonany został dwoma metodami:

1. Metodą GPS – pomiar ten wykonano dla terenów odkrytych, ogólnie dostępnych,
2. Metodą kombinowaną – pomiar osnowy pomiarowej wykonano odbiornikami GPS, natomiast pomiar bezpośredni szczegółów sytuacyjnych wykonano tachimetrami elektronicznymi z automatycznego zapisem pomiaru.

Do pomiaru terenowego przekrojów wykorzystano GPS-y firmy:

1. Trimble R8,

Dalmierze firmy:

1. Topcon,

Oprogramowanie do obliczeń i transformacji

1. Winkalk,

Oprogramowanie do tworzenia rysunków przekrojów:

1. MK 2006,

2 Budowa modelu hydrologicznego i hydraulicznego cieków w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Obliczenia przeprowadzono w oparciu o aktualne dane wyjściowe udostępnione przez Zamawiającego w postaci opracowania wykonanego przez Biuro Prognoz Hydrologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

2.1 Charakterystyka obszaru zlewni

Do wyznaczenia parametrów fizyczno-geograficznych zlewni wykorzystano następujące źródła:

- Numeryczny Model Terenu (NMT).
- Mapy Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP).
- Mapy topograficznej.
- Ortofotomapy oraz Numeryczny Model Pokrycia Terenu (NMPT).

Biała Tarnowska

Zlewnia **Białej Tarnowskiej** położona jest na obszarze dwóch dużych regionów geomorfologicznych: Pasma Beskidów (Beskid Niski), Podgórze Karpackie (Wiśnickie, Ciężkowickie i Strzyżowskie).

Rzeka Biała Tarnowska jest prawobrzeżnym dopływem Dunajca o długości całkowitej 101,8 km, uchodzącym w 30,3 km jego biegu. Rzeka odwadnia zbocza Ostrego Wierchu, Lackowej i Białej Skały. Biała Tarnowska bierze początek w Beskidzie Niskim na wysokości 900 m n.p.m. Do Grybowa przyrost zlewni Białej jest znikomy, a jej powierzchnia na wysokości wodowskazu Grybów wynosi 209,7 km². Wpływając na teren Pogórza Ciężkowickiego Biała zwiększa powierzchnię zlewni do 412 km². Dolina rzeki jest tu dość wąska wycięta w piaskowcach Pogórza Ciężkowickiego. Wzdłuż biegu rzeka przyjmuje szereg dopływów prawo- i lewobrzeżnych m.in. potoki: Kąśnianka, Zborowianka i Szwedka. Deniwelacje terenu w zlewniach dopływów wahają się między 100 a 200 m. Poniżej Tuchowa dolina Białej rozszerza się do 2-3 km, a następnie rzeka tworzy przełom przez wzgórze zbudowane z łupków piaskowca. Poniżej ujścia dopływu Spod Ostrej Góry Biała wypływa z Karpat do Kotliny Sandomierskiej. W km 7,6 przyjmuje prawostronny dopływ Wątok. Przy ujściu do Dunajca powierzchnia zlewni Białej Tarnowskiej wynosi 983,3 km². Zlewnia Białej Tarnowskiej położona jest w karpackim regionie klimatycznym w części górnej i środkowej oraz w regionie krakowsko-sandomierskim w części dolnej. Średnia suma roczna opadów waha się od powyżej 900 mm w części źródłowej do poniżej 700 mm w części ujściowej. Przeważają opady okresu letniego (450÷550 mm) na opadami okresu zimowego (250÷350 mm). Średni udział opadów stałych w ogólnej sumie rocznej zawiera się w granicach 16÷20 %. Średnia temperatura roczna jest wyższa od 8 °C w dolnym odcinku i spada do niższej od 5,5 °C w górnych partiach zlewni. Średnia temperatura półrocza zimowego waha się w granicach 1,0÷ -1,0°C, a półrocza letniego 12÷14,5 °C.

Na Rys. 1 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią Białej Tarnowskiej.

Rys. 1. Zlewnie Białej Tarnowskiej

Mostysza

Mostysza (in. Mostysz lub Florynka) to potok o długości około 11 km i powierzchni zlewni 51 km² położony w zachodniej części Beskidu Niskiego, pierwszy duży (lewobrzeżny) dopływ Białej. Mostysza swój początek bierze na wysokości 700-740 m n.p.m. na północnych stokach góry Pasieczka (792 m n.p.m.), na samym zachodnim skraju Beskidu Niskiego. Spływa początkowo w kierunku północno-wschodnim przez Berest i Polany. Poniżej tej drugiej wsi zwraca się ku północy, po czym w dolnej części wsi Florynka, na wysokości ok. 370 m n.p.m. wpada do Białej.

Główne dopływy Mostyszy to Piorunka, Kamienna oraz Szklarka.

Na Rys. 2 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

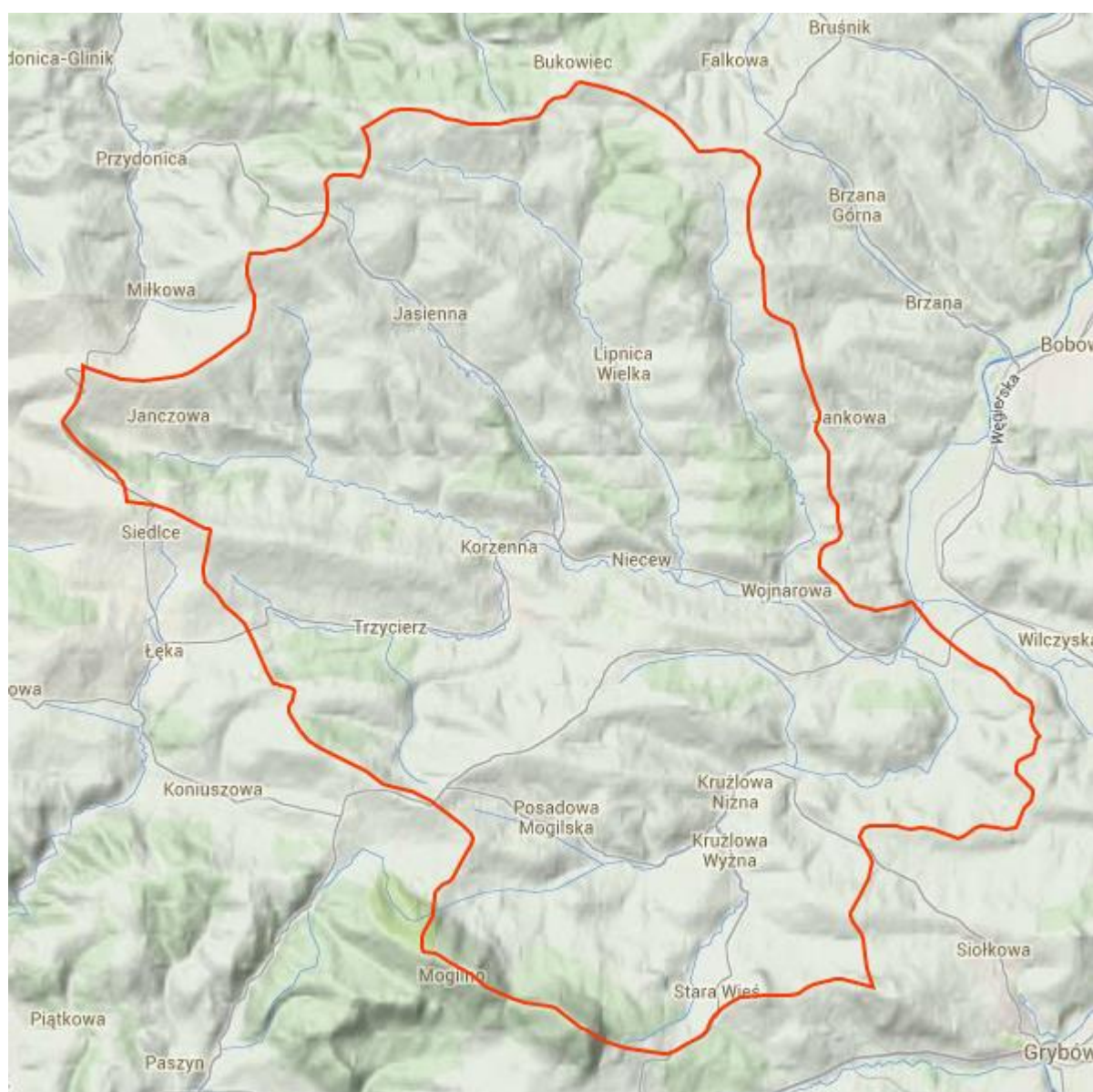

Rys. 2. Zlewnia Mostyszy

Jasienianka

Jasienianka – rzeka o długości 13 km i powierzchni zlewni około 95 km². wypływa na północ od m. Jasienna na wysokości ok. 490 m n.p.m. Dolina Jasieniarki jest wąska a zbocza łagodne.

Na rysunku Rys. 3 **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

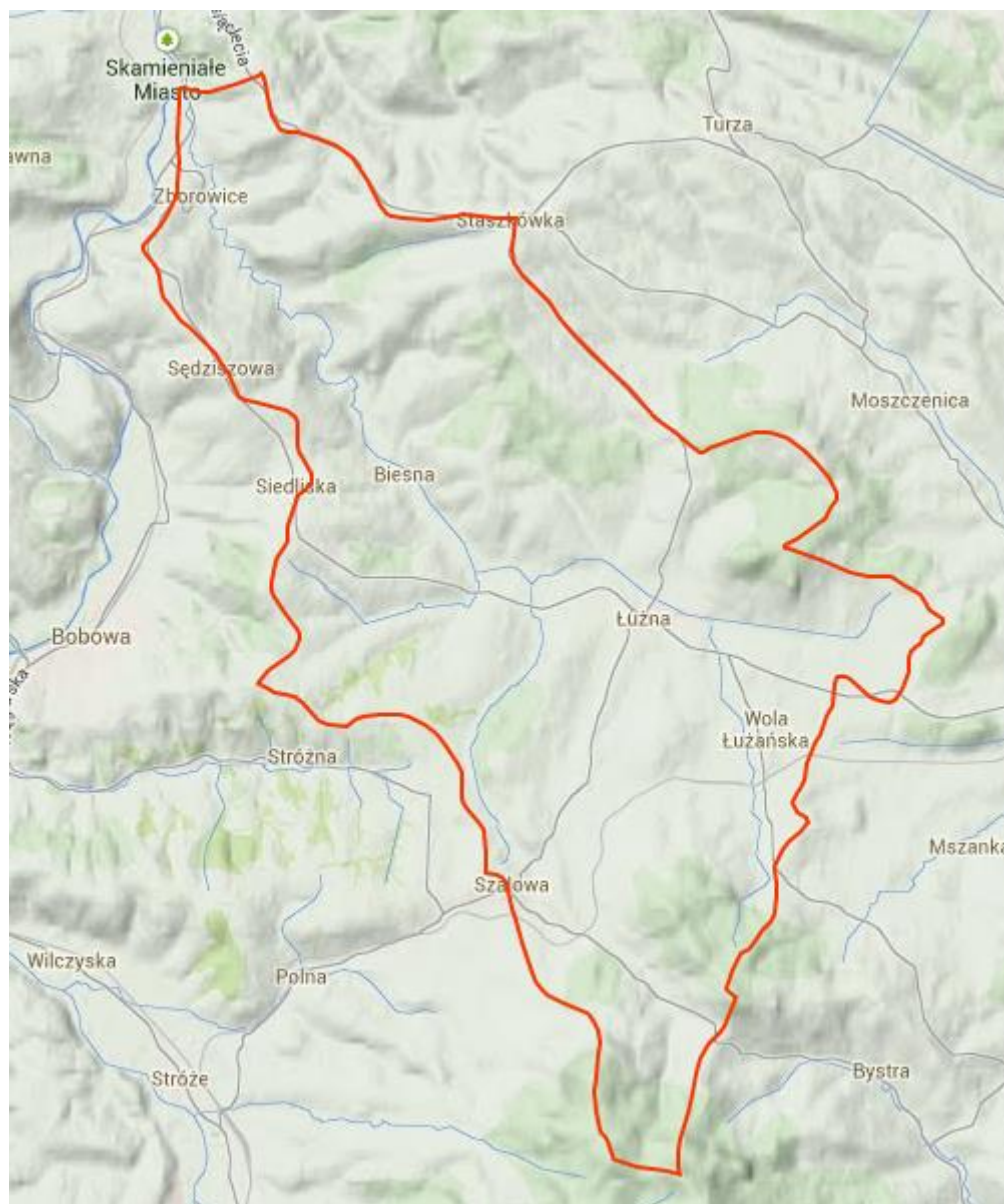
Rys. 3. Zlewnia Jasieniarki

Zborowianka

Zborowianka – bierze początek w okolicy Woli Łużańskiej. Jej długość wynosi ok. 16,5 km, a powierzchnia zlewni 56 km². Deniwelacja w zlewni sięga 200m. Zlewnia położona jest na Pogórzu Ciężkowickim, zbudowanym z łupków i piaskowców krośnieńskich i ciężkowickich.

Na Rys. 4 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

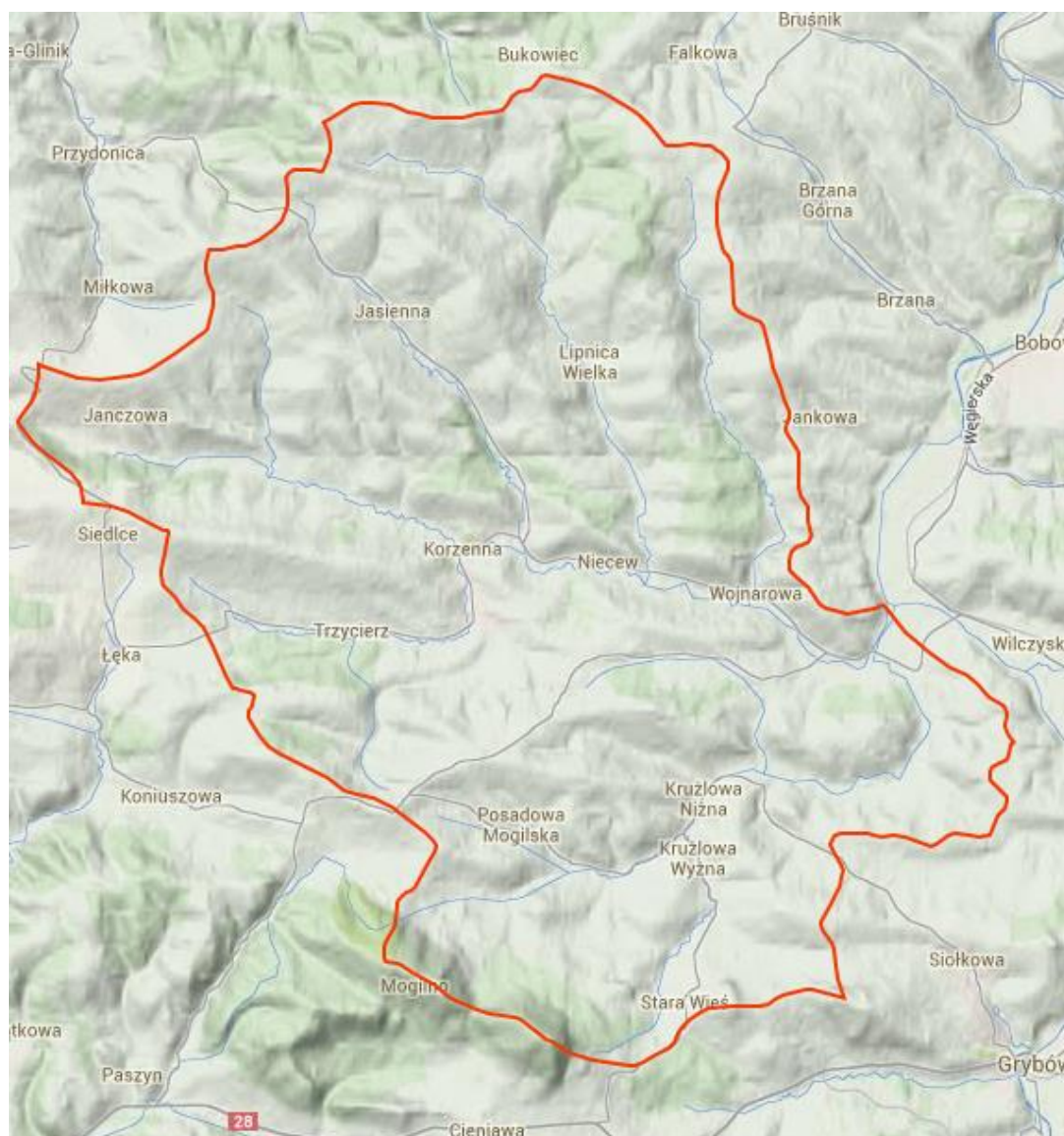

Rys. 4. Zlewnia Zborowianki

Jastrzębianka

Jastrzębianka zwana też **Kąśnianką** wypływa z piaskowców ciężkowickich koło m. Nowy Świat. Dolina rzeki jest wąska o wyraźnych krawędziach. Jej długość to ok.12 km, a powierzchnia zlewni – 45 km². Jej główne dopływy to: Siekierzanka, Dopływ spod Jastrzębiej i Dopływ spod Przybyłowa.

Na rysunku Rys. 5 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

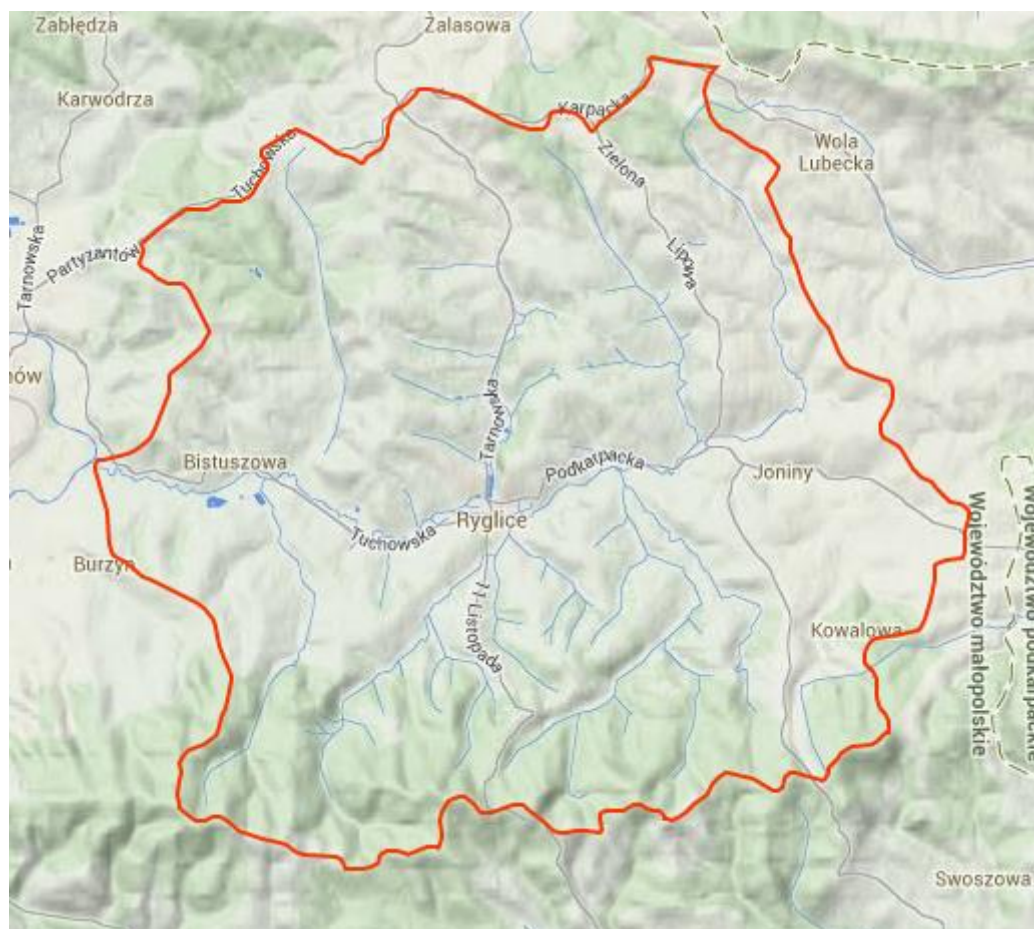
Rys. 5. Zlewnia Jastrzębianki

Szwedka

Szwedka – prawobrzeżny dopływ Białej o długości ok. 16 km i powierzchni zlewni 73 km². Zlewnia wcięta jest w trzeciorzędowe piaskowce i łupki krośnieńskie. Południowy dział zlewni biegnie zalesionymi wzniesieniami: Gilową Górą (508 m n.p.m.), Ptasią (530 m n.p.m.), Brzonką (538 m n.p.m.).

Na rysunku Rys. 7 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

Rys. 7. Zlewnia Szwedki

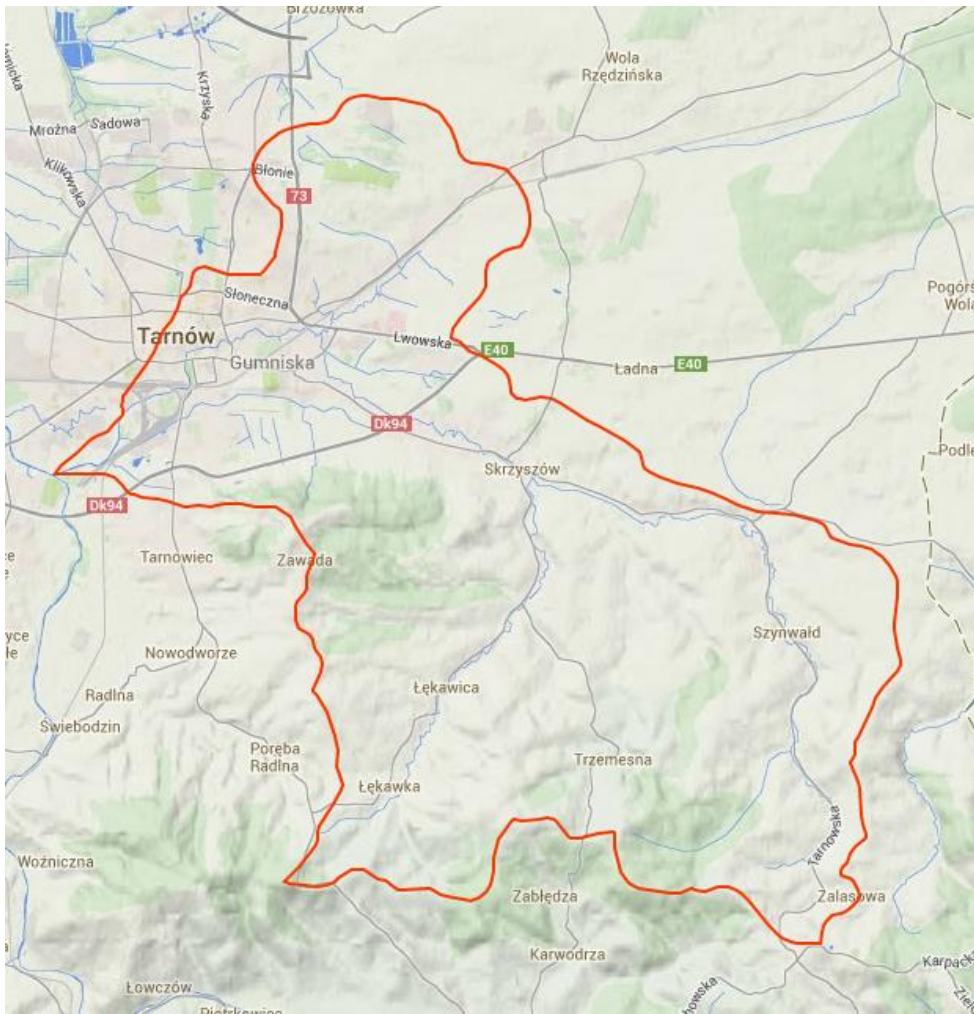
Wątok

Wątok jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Białej. Jego źródła znajdują się na terenie m. Stawiska koło Ryglic, na wysokości 321 m n.p.m. Przez kilka kilometrów swego biegu zbiera wody małych cieków, aż do ujścia największego dopływu - potoku Łękawka, posiadającego bardzo gęstą sieć wodną. Wątok ma charakter potoku górskiego, cechuje się gwałtownymi przyrostami przepływów i wysokimi kulminacjami wody.

Zlewnia Wątku położona jest na terenie dwóch jednostek geomorfologicznych o zupełnie odmiennym charakterze. Górna i lewostronna część zlewni leży na Pogórzu Ciężkowickim. Na tym obszarze przeważają gleby lessowe o zdolnościach do zaskorupiania się, co wpływa na duże wartości spływu powierzchniowego. W korycie zauważyć można wychodnie piaskowca. Pozostała część zlewni, położona w Kotlinie Sandomierskiej, zbudowana jest z osadów trzeciorzędowych, przykrytych piaskami lodowcowymi i rzecznyymi.

Zlewnia Wątku jest mało zalesiona i w przeważającej części użytkowana rolniczo. Jedynie w jej górnych partiach występują lasy. To sprawia, że zlewnia charakteryzuje się niską zdolnością do gromadzenia wód opadowych, co w połączeniu z dużym spływem powierzchniowym powoduje gwałtowne przybory wód, a zatem ryzyko powodzi.

Na rysunku Rys. 8 zamieszczono fragment mapy z zaznaczoną zlewnią.

Rys. 8. Zlewnia Wątku

2.2 Metodyka obliczeń hydrologicznych

Obliczenia hydrologiczne do wyznaczenia stref zalewowych przeprowadzono w zależności od tego czy zlewnia danej rzeki była zlewnią kontrolowaną czy zlewnią niekontrolowaną.

Obliczanie wartości przepływów maksymalnych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia w zlewniach kontrolowanych

Wartości przepływów maksymalnych o określonym prawdopodobieństwie zostały obliczone z niżej zamieszczonego wzoru:

$$Q_x = Q_w \left(\frac{A_x}{A_w} \right)^n$$

gdzie:

Q_x - przepływy w przekroju obliczeniowym w m^3/s ,

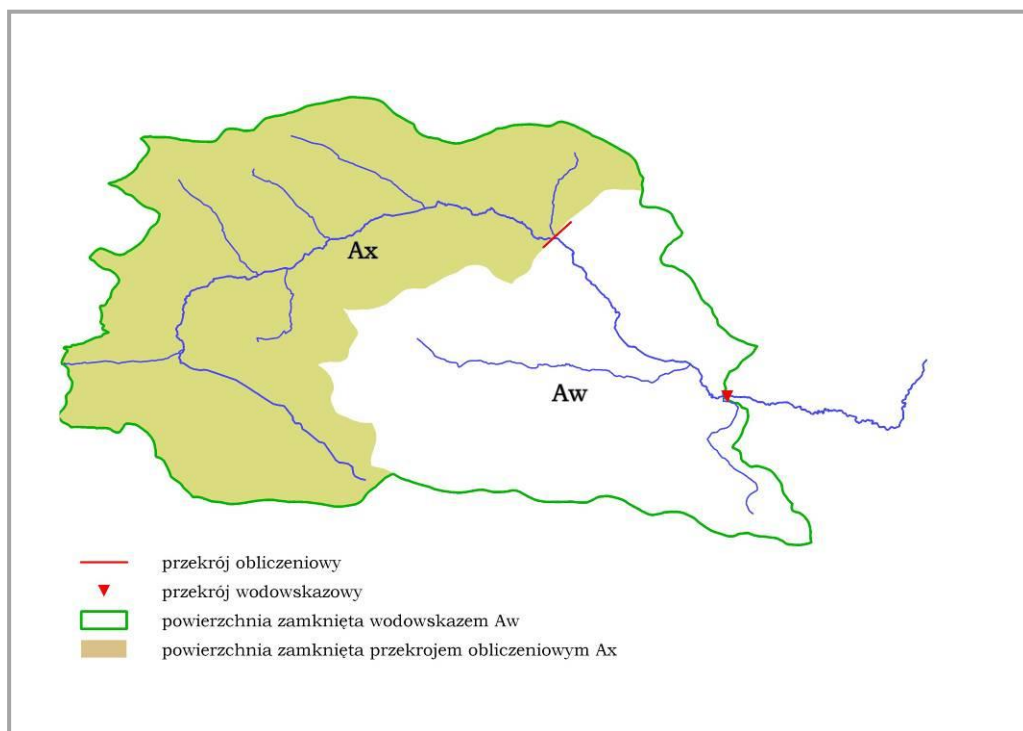
Q_w - przepływy w przekroju wodowskazowym w m^3/s ,

A_x - powierzchnia zlewni do przekroju obliczeniowego w km^2 ,

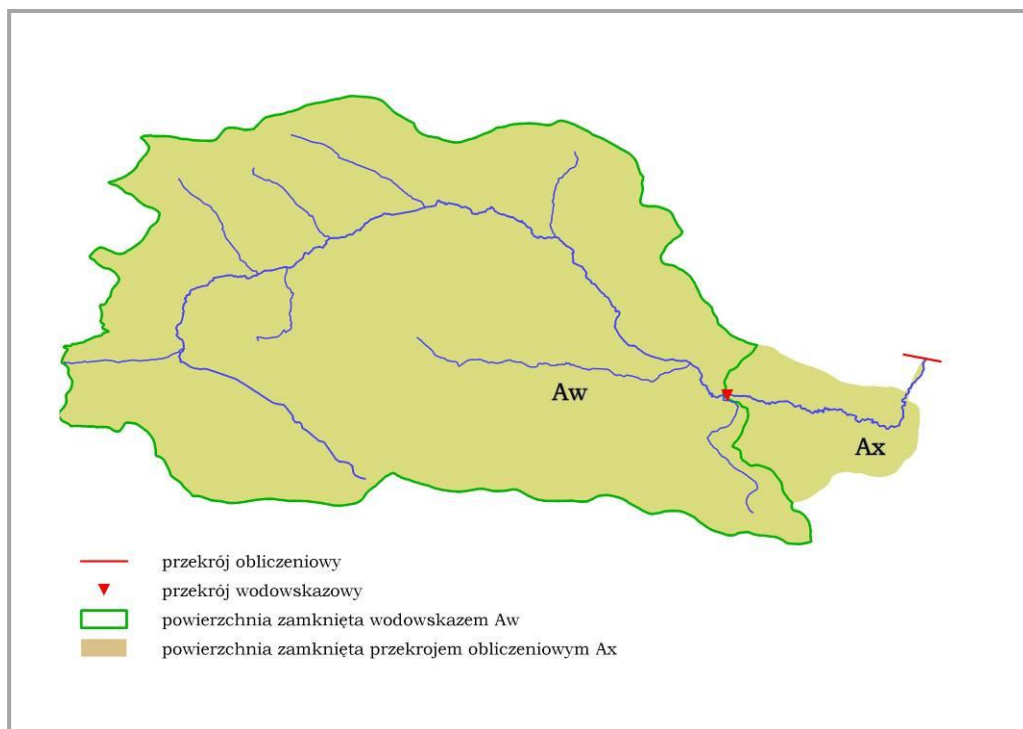
A_w - powierzchnia zlewni do przekroju wodowskazowego w km^2 ,

n - parametr równania ekstrapolacyjnego.

Przy określaniu wartości przepływów kierowano się zasadami, iż można je ekstrapolować w górę rzeki – do przekroju zamykającego zlewnię A_x , nie mniejszą jednak od połowy zlewni zamkniętej wodowskazem A_w ($A_x \geq 0,5 \cdot A_w$) lub w dół rzeki – do przekroju zamykającego zlewnię A_x , której powierzchnia nie przekracza połowy zlewni zamkniętej wodowskazem ($A_x \leq 1,5 \cdot A_w$). Zasady te obrazują niżej zamieszczone rysunki.

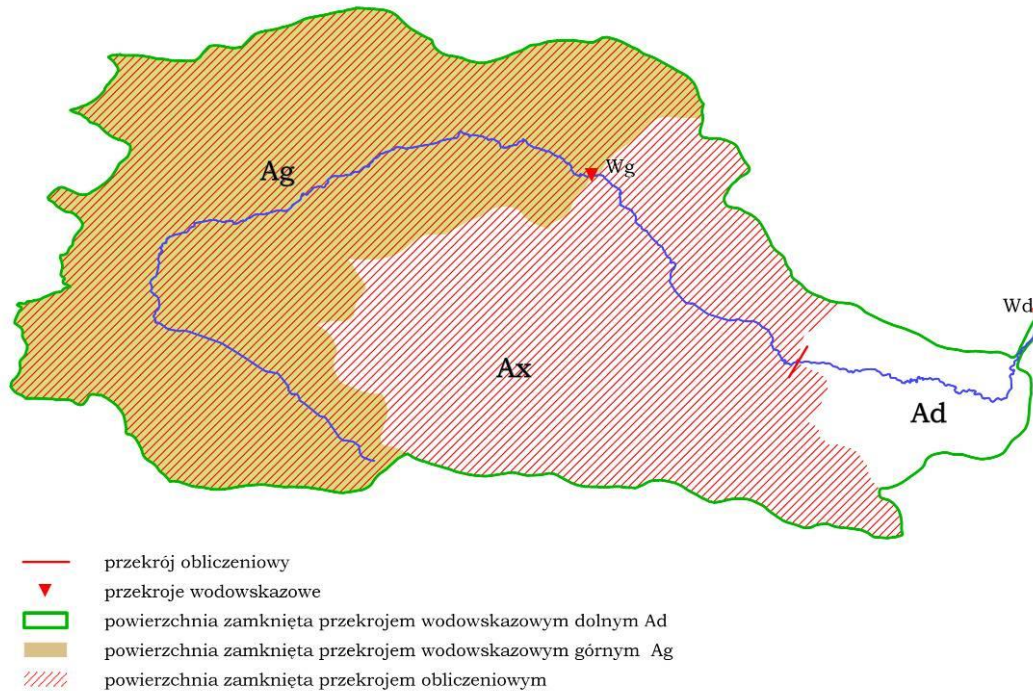
Rys. 9. Metoda ekstrapolacji w górę biegu rzeki

Rys. 10. Metoda ekstrapolacji w dół biegu rzeki

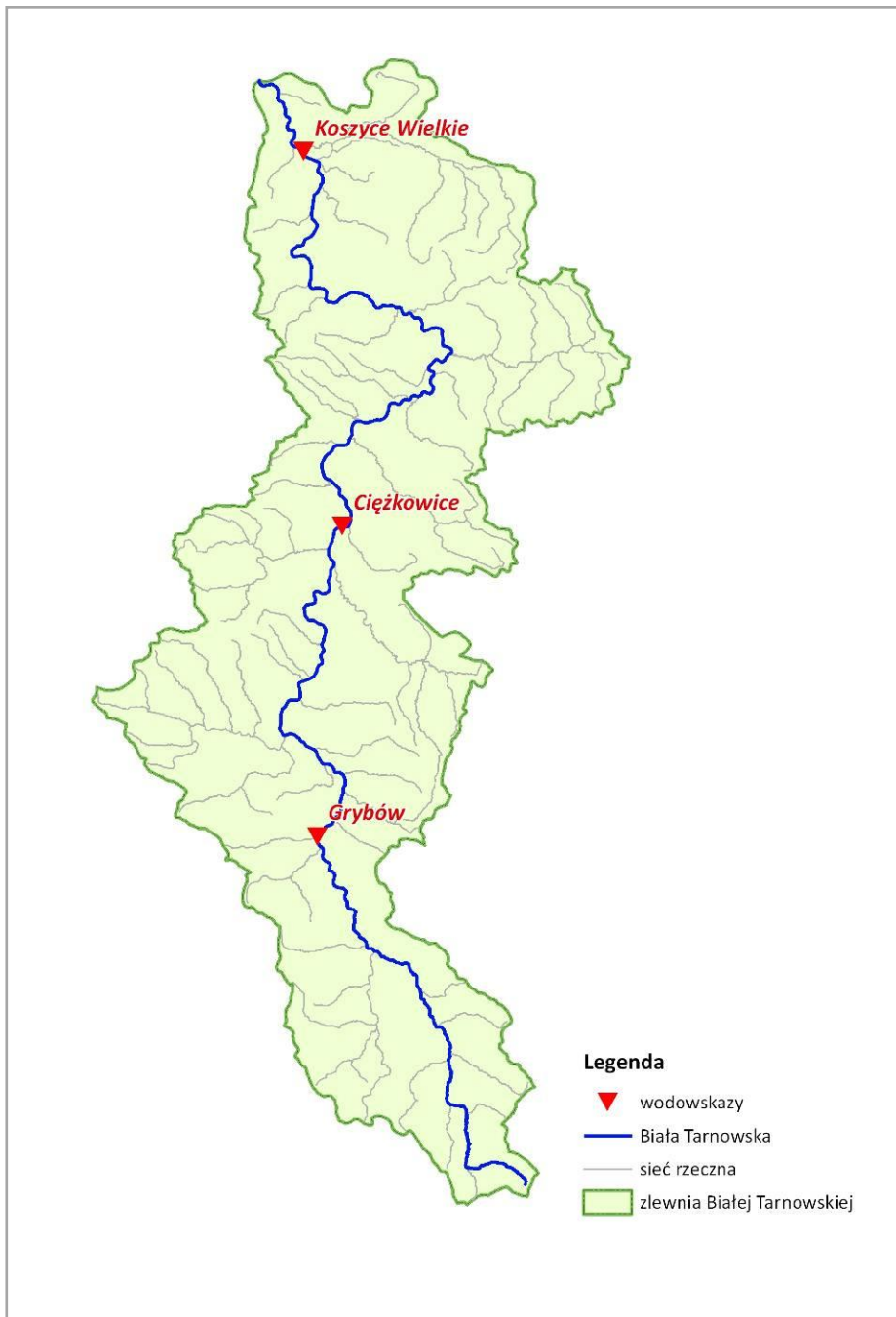
Metodę interpolacyjną (Rys. 11) stosuje się w przypadku, gdy przekrój obliczeniowy znajduje się pomiędzy przekrojami wodowskazowymi położonymi na tym samym cieku powyżej (wodowskaz górny WG) i poniżej (wodowskaz dolny WD).

Rys. 11. Metoda interpolacji

Dla zlewni kontrolowanych wykorzystane zostały dane hydrologiczne pozyskane z Biura Prognoz Hydrologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Na rysunku poniżej przedstawiono zlewnię Białej Tarnowskiej z lokalizacją posterunków wodowskazowych.

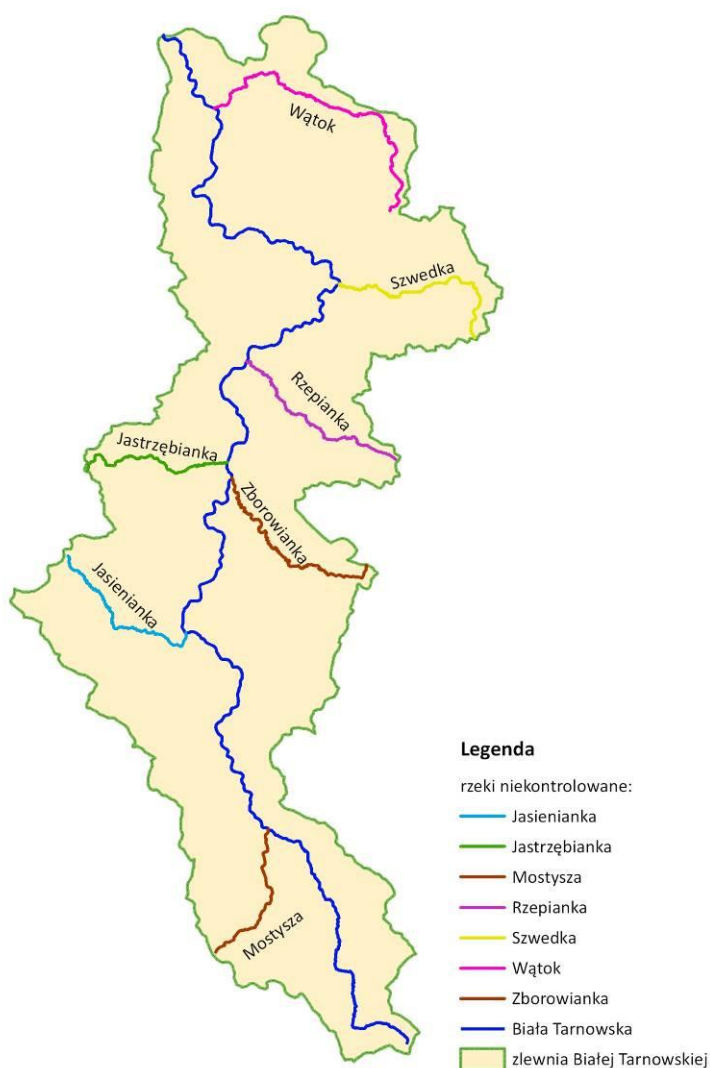
Rys. 12. Biała Tarnowska z lokalizacją wodowskazów IMGW

Obliczenie fal hipotetycznych w zlewniach niekontrolowanych – model hydrologiczny

Dla zlewni niekontrolowanych obliczenia przepływów maksymalnych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia przeprowadzono wykorzystując matematyczny model odpływu typu opad-odpływ.

Na rysunku poniżej przedstawiono rzeki niekontrolowane, dla których w celu określenia warunków brzegowych w modelu hydraulicznym zastosowano model hydrologiczny.

Rys. 13. Rzeki niekontrolowane, dla których stworzono hydrogramy hipotetyczne

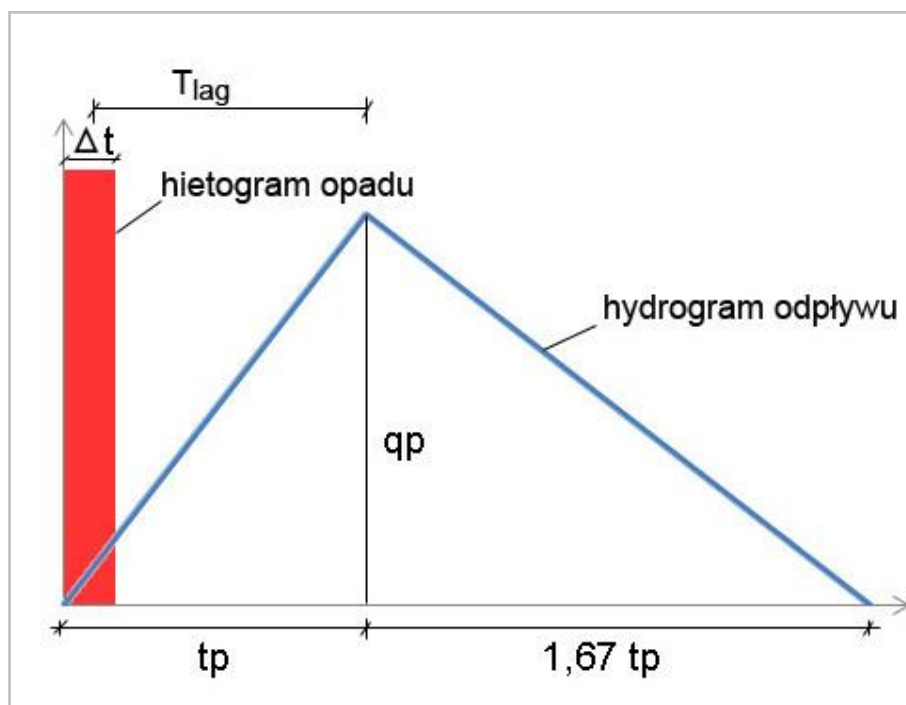

Opis bezwymiarowego hydrogramu jednostkowego

Do potrzeb modelowania odpływu wezbraniowego posłużono się oprogramowaniem HEC – HSM opracowanym przez Ośrodek Inżynierii Hydrologicznej Korpusu Inżynieryjnego Armii Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Spośród wielu dostępnych w modelu HEC – HMS metod obliczeń opadu efektywnego należy wybrać metodę SCS ze względu na najmniejszą liczbę wymaganych danych wejściowych.

Do transformacji opadu w odpływ należy wybrać model SCS UH, który pozwala na określenie wartości przepływu kulminacyjnego, całkowitą objętość odpływu, kształt hydrogramu i jego przebieg w czasie.

Rys. 14. Parametry hydrogramu trójkątnego w metodzie SCS UH

gdzie:

A – powierzchnia zlewni [km²]

t_p – czas wznoszenia się fali kulminacyjnej, [godz.]

c – parametr ($c=2,08$)

T_{lag} – czas opóźnienia, [godz.]

Δt – czas trwania opadu efektywnego, [godz.]

Metodyka ustalenia parametrów modelu

Przy określaniu parametrów modelu przyjęto warunki wymagane przy obliczaniu hydrogramu jednostkowego wg Shermana [Chow 1964], a mianowicie:

- Opad efektywny ma jednolity rozkład w czasie trwania,
- Opad efektywny ma jednolity rozkład na obszarze zlewni,
- Podstawa hydrogramu lub czas jego trwania wywołany jednostkowym opadem efektywnym jest stała,
- Objętości odpływu powierzchniowego wywołane opadami deszczu o tym samym czasie trwania są do siebie proporcjonalne tak, jak i rzędne hydrogramów odpływu po tym samym czasie t od chwili wystąpienia wezbrania,
- Dla danej zlewni hydrogram jednostkowy odzwierciedla kombinacje fizycznych charakterystyk zlewni.

Z założeń tych wynika m.in., że metodę hydrogramu jednostkowego można stosować tylko w zlewniach małych, bowiem hydrogram wezbrania można wtedy uprościć do trójkąta i cała zlewnia jest objęta jednolitym opadem efektywnym. W przypadku zlewni większych założenie to nie jest spełnione. Z uwagi na to, że w przypadku omawianego obszaru mamy często do czynienia z dużymi zlewniami niekontrolowanymi, wydzielano zlewnie cząstkowe dla których obliczano odpływ powierzchniowy. W przekroju ujściowym ze zlewni odpływ był sumą, zgodnie z zasadą superpozycji, odpływów ze zlewni cząstkowych. Decyzję o wydzielaniu zlewni cząstkowych podejmowano w oparciu o następujące kryteria:

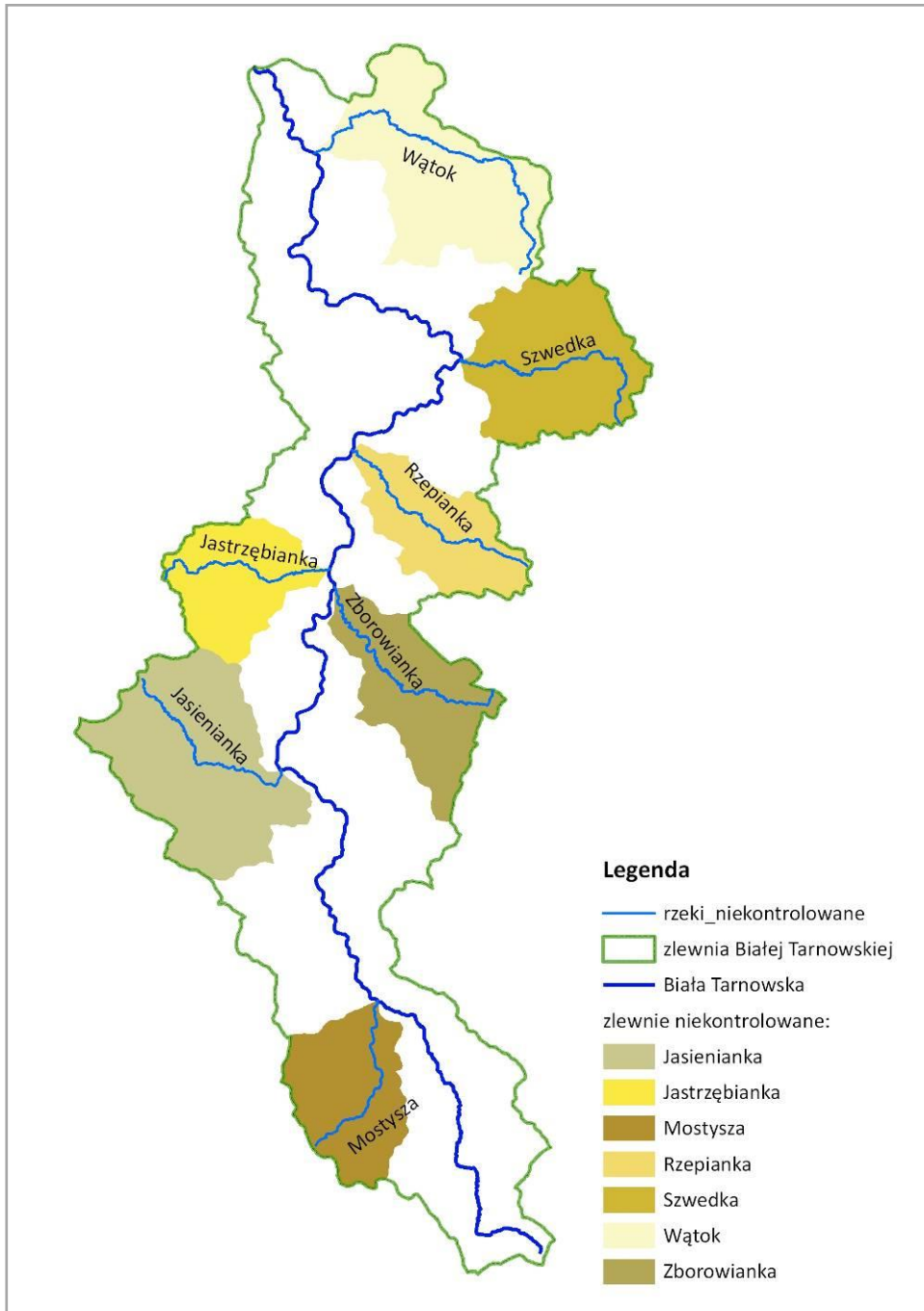
- Wielkość zlewni cząstkowych nie powinna przekraczać 50 km^2 , ze względu na wymogi modelu SCS UH;
- Rezygnowano z wydzielania zlewni cząstkowej, gdy przyrost powierzchni wynikający z uwzględnienia dopływu bocznego nie przekraczał 10%;
- Wydzielano zlewnię cząstkową, zamykającą górną część zlewni do przekroju, który stanowił tzw. górny warunek brzegowy w modelu hydraulicznym.

Sposób podziału danej zlewni niekontrolowanej na zlewnie cząstkowe wynikał także z wymogów modelu hydraulicznego, w którym oprócz znajomości charakterystyk hydrologicznych w przekroju stanowiącym górny warunek brzegowy, konieczne jest obliczenie przepływów dla dopływów do cieku głównego (tzw. dopływy skupione) i rozłożonych na długości cieku pomiędzy dopływami (dopływ rozłożony).

Dane wejściowe przyjęte do modelowania hydrologicznego

Opad całkowity przyjęty w modelowaniu zlewni niekontrolowanych

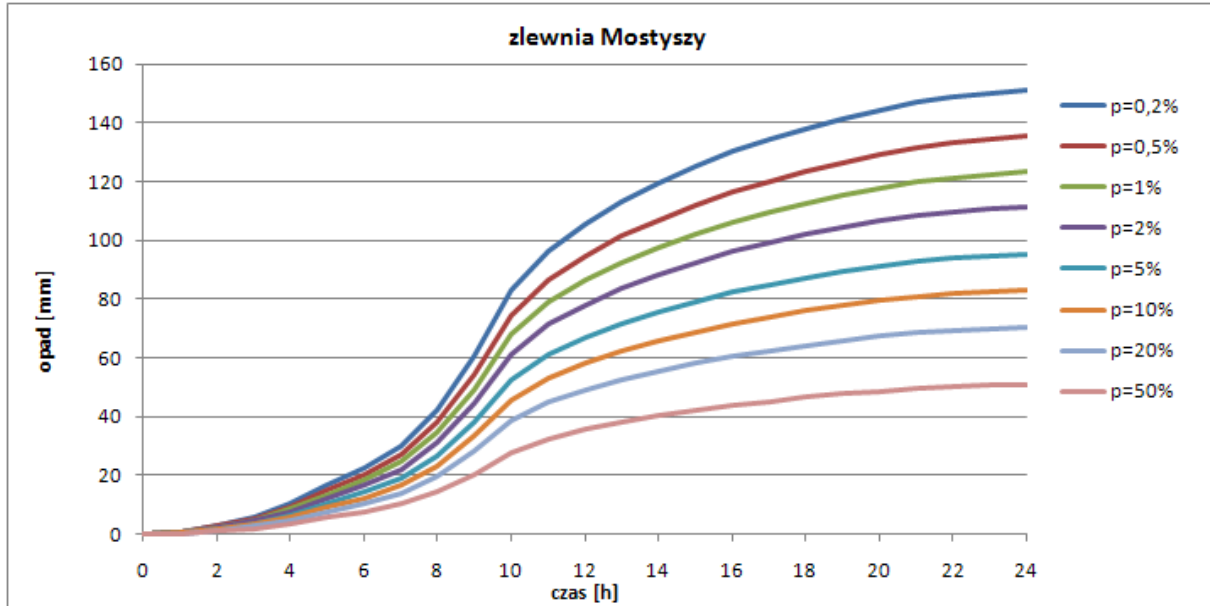
Dla każdej zlewni niekontrolowanej w zlewni Białej Tarnowskiej został pozyskany opad średni dla zlewni o określonym prawdopodobieństwie dla czasu trwania opadu równego 24 godziny. Stosując rozkład opadu DVWK stworzono hietogramy opadu dla poszczególnych zlewni niekontrolowanych. Rozmieszczenie poszczególnych zlewni niekontrolowanych obrazuje niżej zamieszczony obrazek (Rys. 15 **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**), zaś skumulowany rozkład opadu dobowego o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia dla każdej zlewni na rysunkach 0 -0.

Rys. 15. Zlewnie niekontrolowane objęte opracowaniem

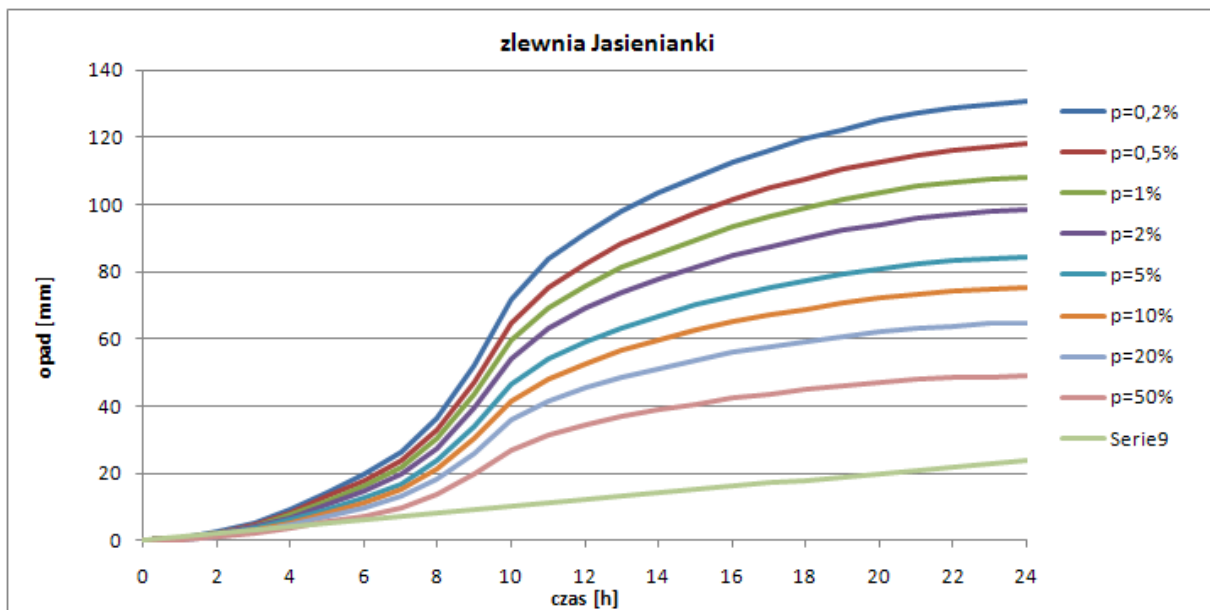

Zlewnia Mostyszzy

Rys. 16. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Mostyszzy

Zlewnia Jasieniarki

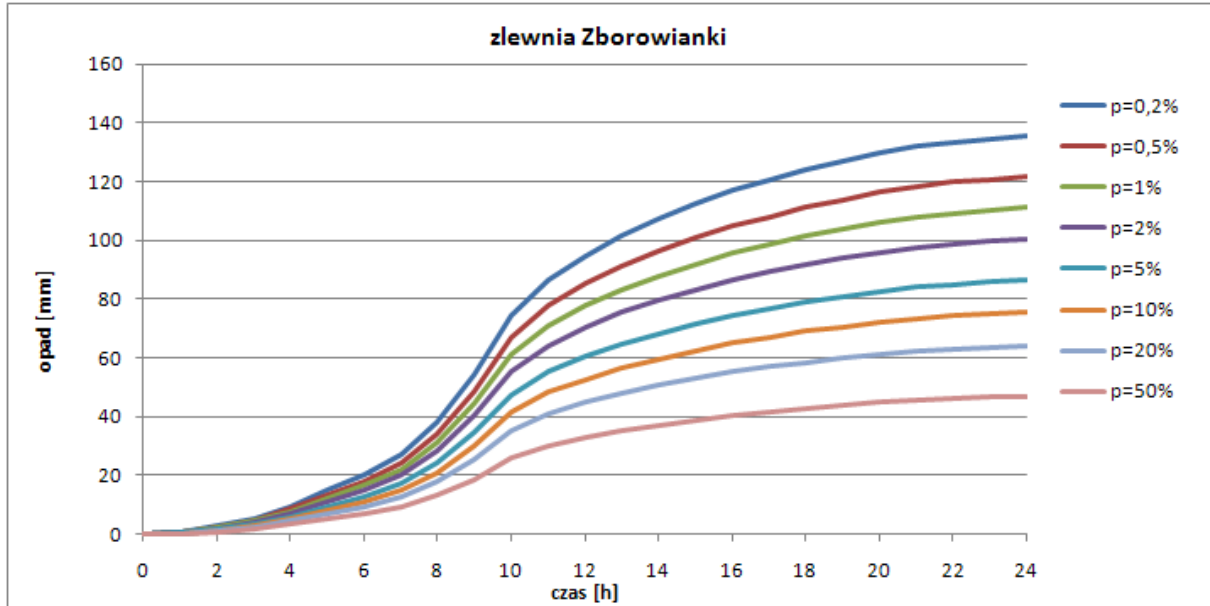

Rys. 17. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Jasieniarki

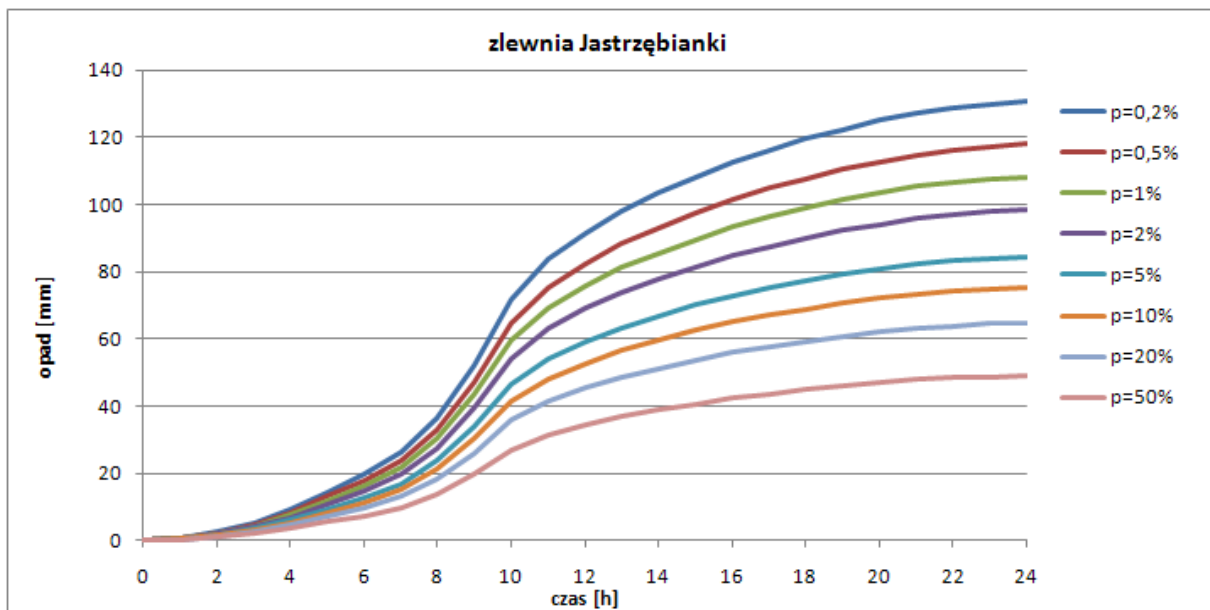

Zlewnia Zborowianki

Rys. 18. Rozkład dobowy opadu wg DWVK dla zlewni Zborowianki

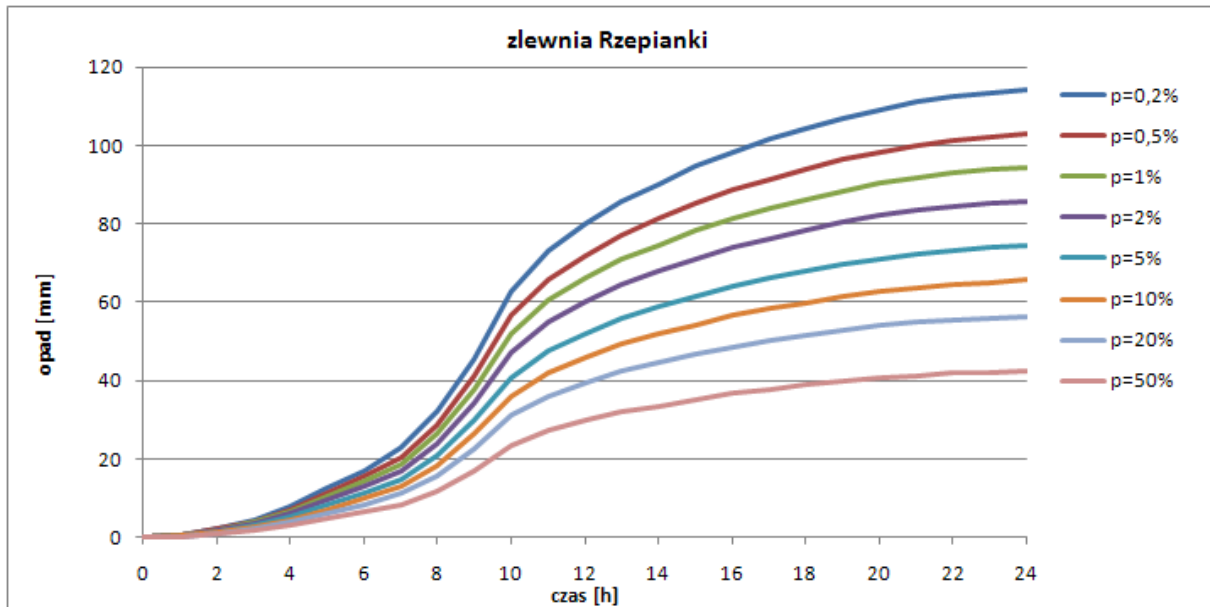
Zlewnie Jastrzębianki

Rys. 19. Rozkład dobowy opadu wg DWVK dla zlewni Jastrzębianki

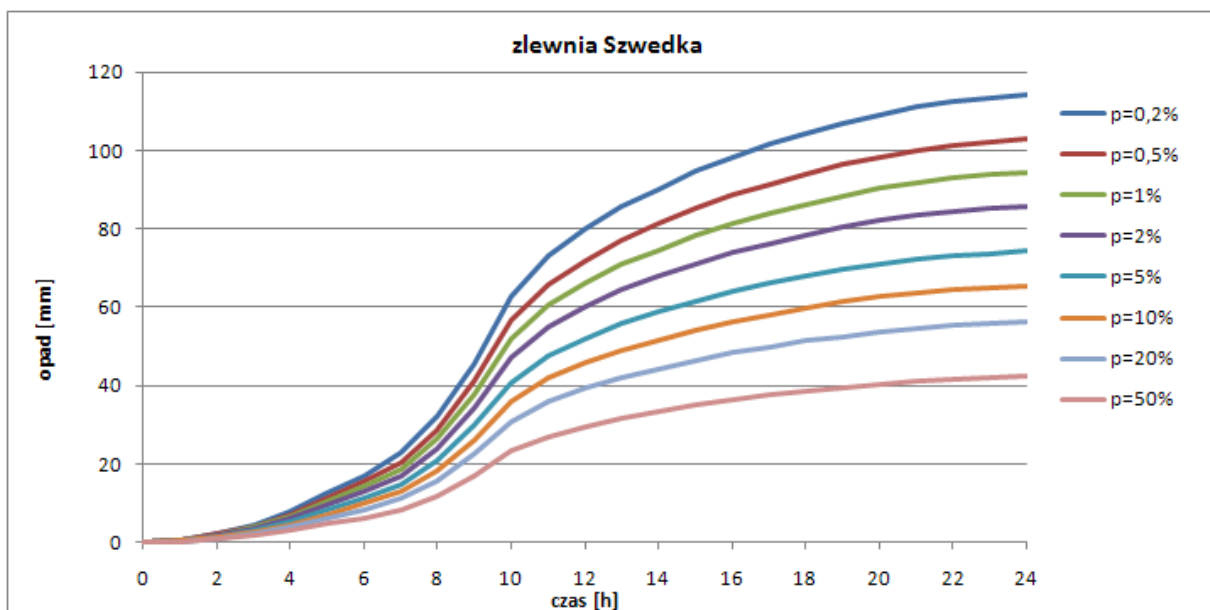

Zlewnia Rzepianki

Rys. 20. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Rzepianki

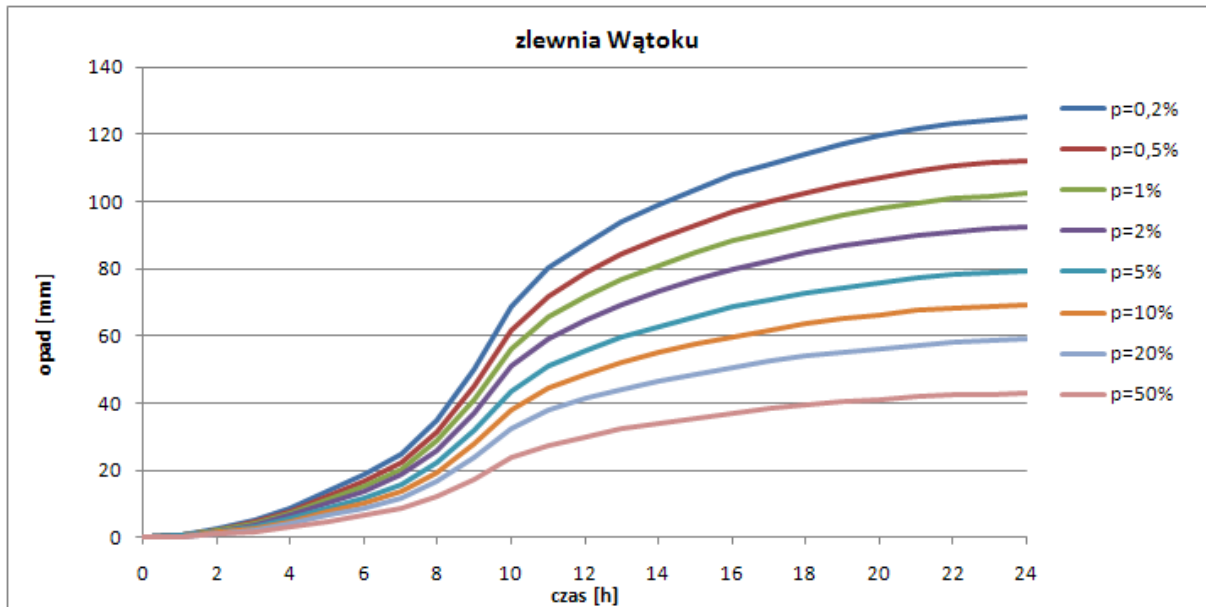
Zlewnia Szwedki

Rys. 21. Rozkład dobowy opadu wg DVWK dla zlewni Szwedki

Zlewnia Wątołu

Rys. 22. Rozkład dobowy opadu wg DWK dla zlewni Wątołu

Parametr CN¹

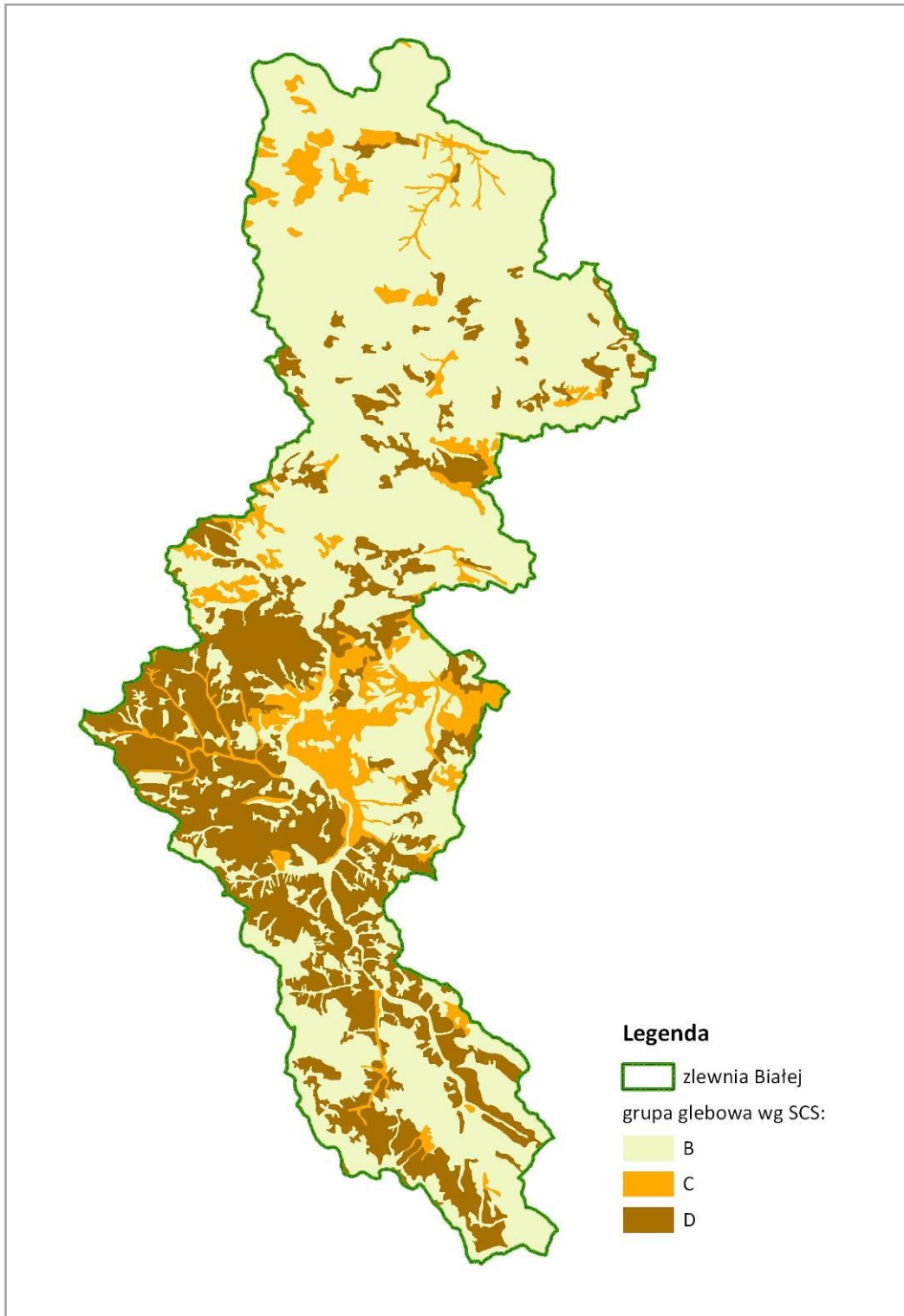
W oparciu o mapy glebowe pozyskane od Zamawiającego dokonano przyporządkowania gleb do poszczególnych grup, co obrazuje niżej zamieszczona tabela.

Tab. 1. **Przyporządkowanie rodzaju gleby do grup glebowych**

symbol	rodzaj gleby	grupa gleb
c	rędziny ciężkie	C
ls	lessy	B
s	rędziny średnie głębokie	B
gc	gliny ciężkie	D
gcp	gliny ciężkie pylaste	D
gsp	gliny średnie pylaste	D
i	iły	D
pli	pyły ilaste (gleby pyłowe mocne)	C
glp	gliny lekkie pylaste	C
gs	gliny średnie	D
gl	gliny lekkie	C
l	gleby lessowe i lessowate lekkie i średnie	B
plz	pyły zwykłe (gleby pyłowe lekkie i średnie)	B

Grupy gleb występujące na obszarze zlewni Białej Tarnowskiej obrazuje rysunek Rys. 23

¹ Parametr CN – relacja opad-odpływ

Rys. 23. Grupy gleb na obszarze zlewni Białej Tarnowskiej

W związku z odmienną nomenklaturą opisującą rodzaj pokrycia zlewni w metodzie SCS, a bazą danych CORINE LAND COVER, na podstawie której opracowano zagospodarowanie terenu, rodzajowi pokrycia z metody SCS przypisano charakter zagospodarowania powierzchni zlewni określony na podstawie bazy CORINE LAND COVER, co przedstawiono w 0

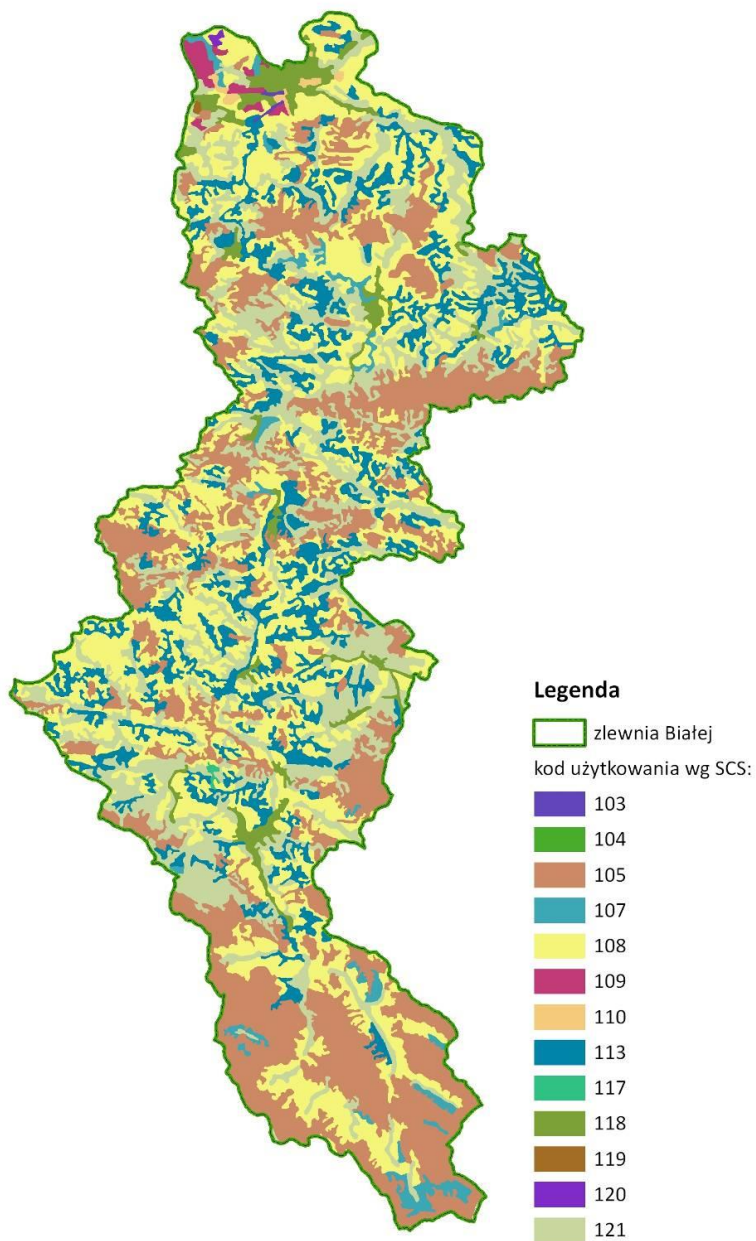
Tab. 2. Przyporządkowanie warstw CORINE LAND COVER (2006) do warstw SCS

kod CORINE	opis warstw CORINE	kod SCS	opis warstwy SCS
411	Bagna śródlądowe	102	drogi gruntowe (błotniste)
412	Torfowiska	102	drogi gruntowe (błotniste)
122	Tereny komunikacyjne i związane z komunikacją drogową i kolejową	103	drogi z twardą nawierzchnią
324	Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian	104	las przerzedzony
311	Lasy liściaste	105	las średnio gęsty (średnie warunki)
312	Lasy iglaste	105	las średnio gęsty (średnie warunki)
313	Lasy mieszane	105	las średnio gęsty (średnie warunki)
231	Łąki, pastwiska	107	łąki, pastwiska
211	Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających	108	okopowe, zbożowe (uprawy rządowe, złe warunki)
121	tereny przemysłowe lub handlowe	109	okręgi przemysłowe (85% uszczelnieni)
133	Budowy	110	otwarte przestrzenie powierzchni trawiastej (75%)
141	Tereny zielone	110	otwarte przestrzenie powierzchni trawiastej (75%)
142	Tereny sportowe i wypoczynkowe	110	otwarte przestrzenie powierzchni trawiastej (75%)
243	Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej	113	pastwiska, łąki (średnie warunki)
124	lotniska	116	tereny handlowe i przemysłowe (85% uszczelnienia)
222	Sady i plantacje	117	tereny otwarte ((50-75%) powierzchni trawiastej
111	zabudowa miejska zwarta	118	tereny zamieszkałe (65%)

kod CORINE	opis warstw CORINE	kod SCS	opis warstwy SCS
			uszczelnienia)
112	zabudowa miejska luźna	118	tereny zamieszkałe (30% uszczelnienia)
131	Miejsca eksploatacji odkrywkowej	119	ugór
512	Zbiorniki wodne	120	wody
242	Złożone systemy upraw i działek	121	zabudowa wiejska

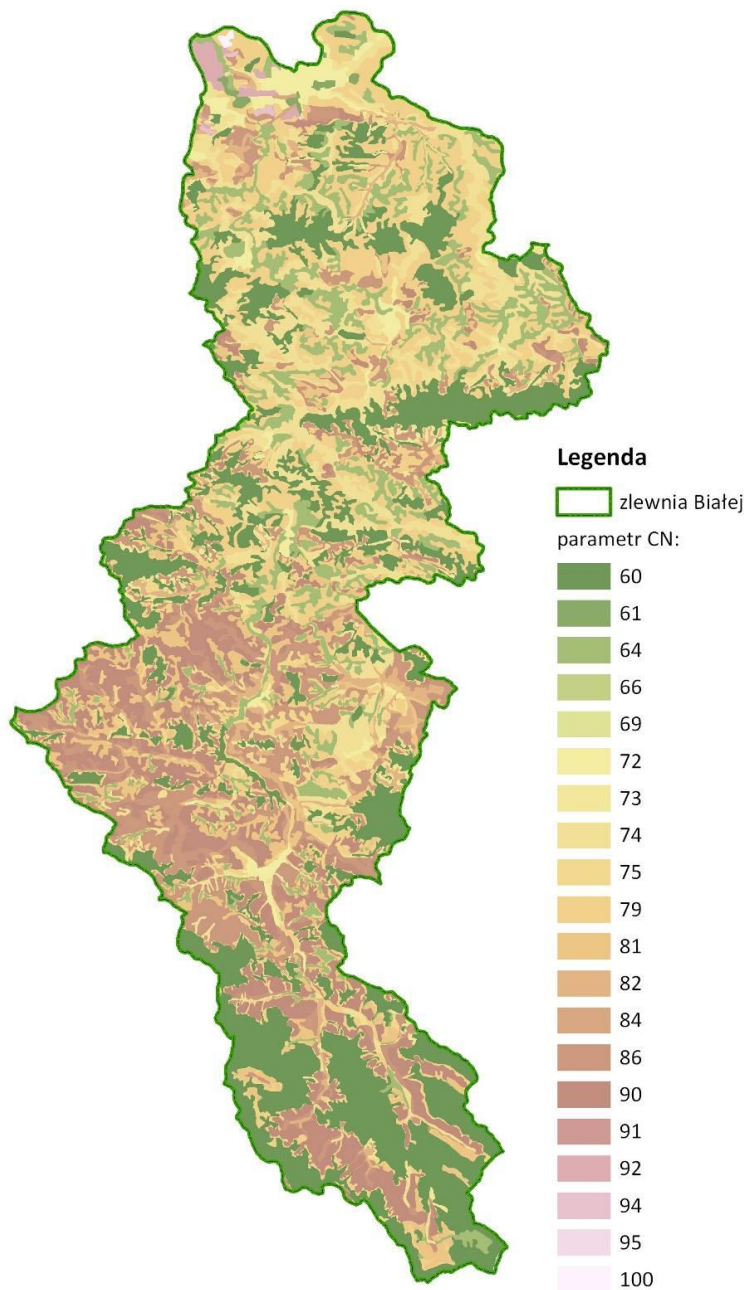
Zagospodarowanie zlewni Białej Tarnowskiej obrazuje rysunek Rys. 24.

Rys. 24. Klasy użytkowania w zlewni Białej Tarnobrzegskiej (wg CORINE 2006)

Parametr CN wyliczony w zależności od grupy gleb i zagospodarowania obrazuje niżej zamieszczony rysunek Rys. 25.

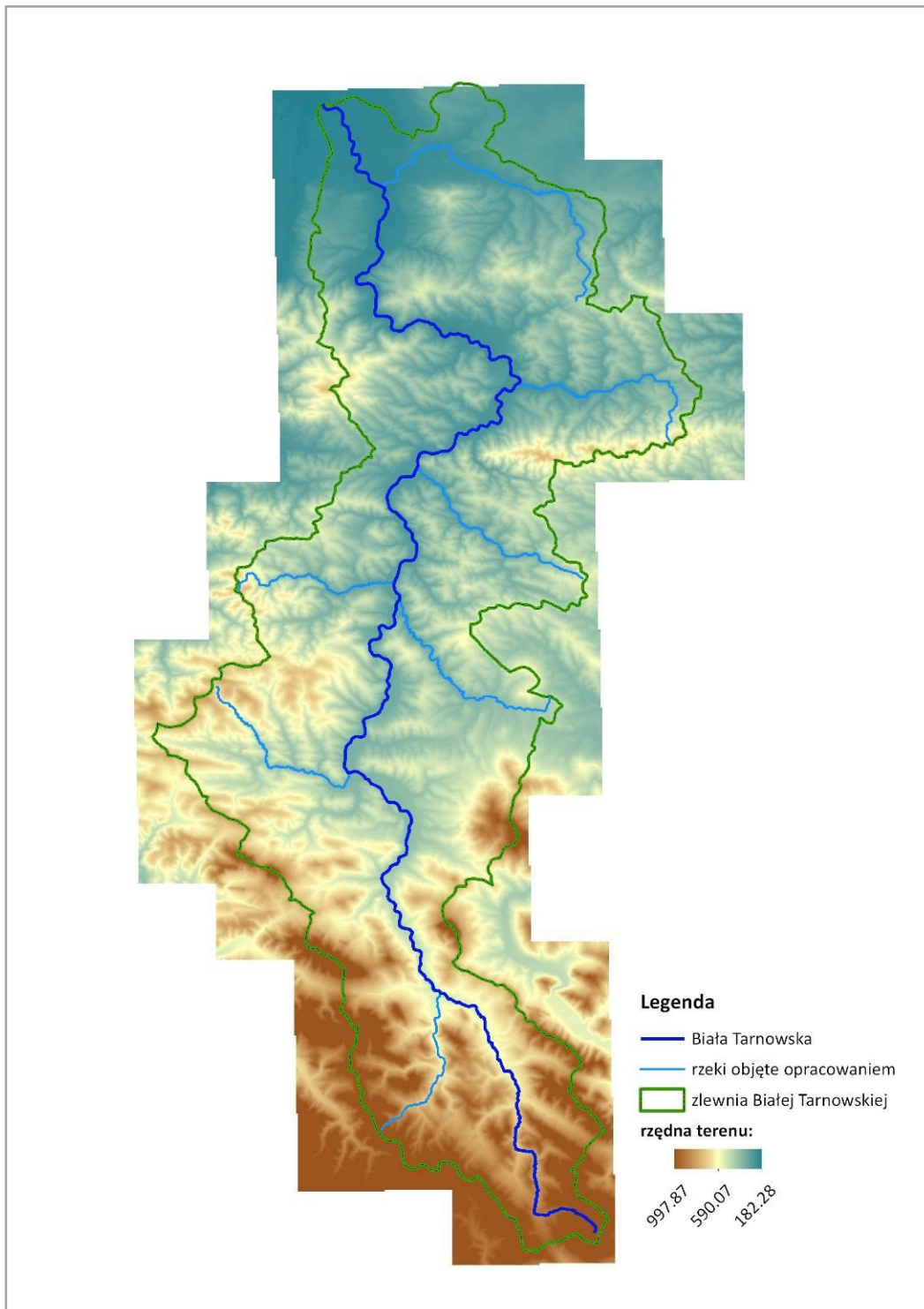

Rys. 25. Parametr CN, Biała Tarnowska

Czas opóźnienia – spadek zlewni i najdłuższe ścieżki spływu

Spadek i najdłuższe ścieżki spływu dla każdej zlewni modelowej spadek został wyliczony z użyciem oprogramowania ArcGis na podstawie numerycznego modelu terenu DTM (Rys. 26).

Rys. 26. DTM pokrywający obszar Białej Tarnowskiej

Wyniki obliczeń hydrologicznych

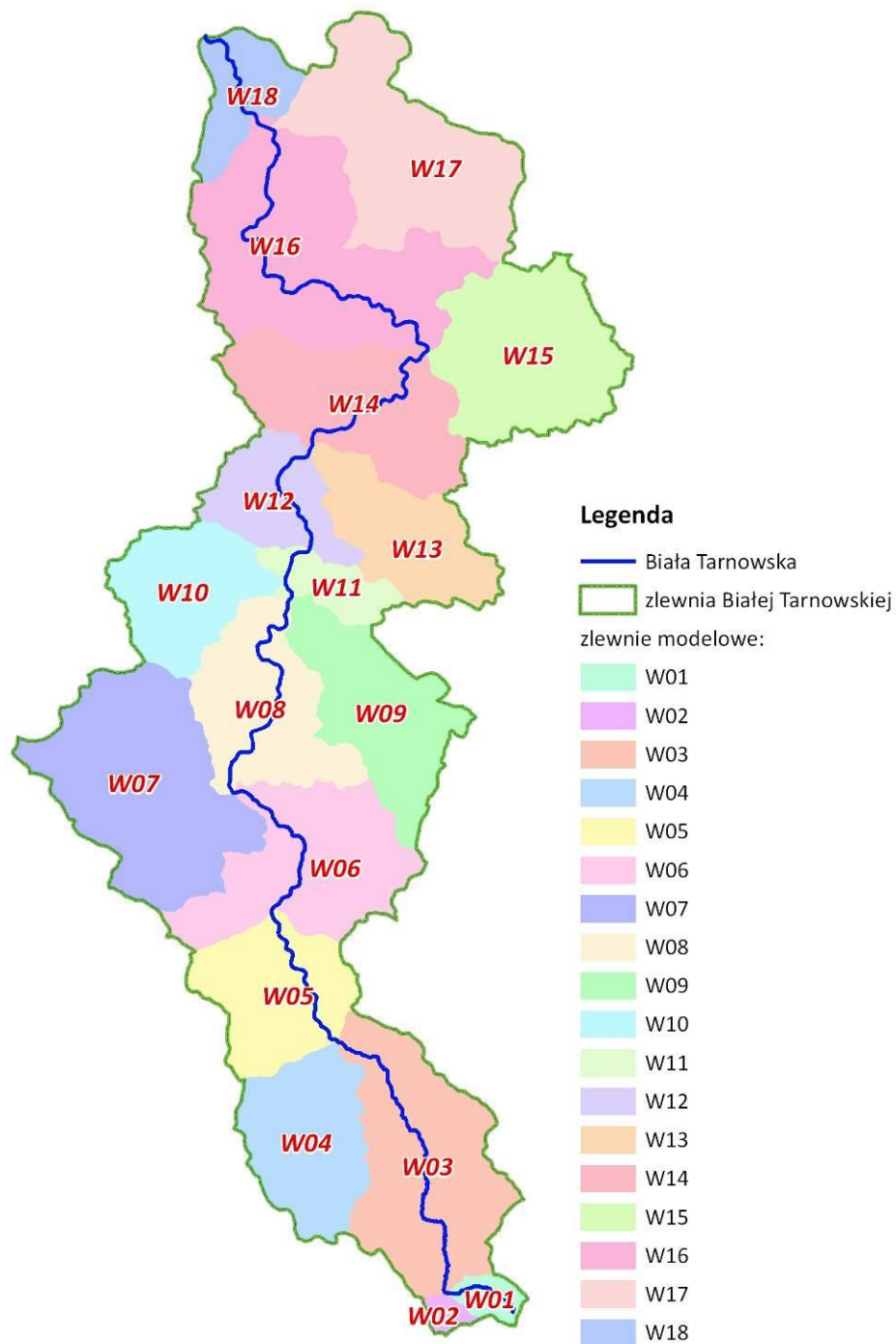
W niżej zamieszczonych tabelach zestawiono jedynie wartości maksymalne przepływów o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia. Hydrogramy hipotetyczne dla każdej zlewni (będące danymi wejściowymi do modelu hydraulicznego) zawarte są w odpowiednim katalogu (dfs0) z modelowaniem hydraulicznym.

Struktury modeli i wyniki obliczeń dla zlewni kontrolowanych

Biała Tarnowska

Na Rys. 27. przedstawiono schemat podziału zlewni Białej Tarnowskiej na zlewnie modelowe.

Wartości przepływów uzyskane w drodze interpolacji i ekstrapolacji, w oparciu o dane wodowskazowe zlokalizowane na rzece Biała Tarnowska, zamieszczono w Tab. 2.

Rys. 27. Struktura modelu dla zlewni Białej

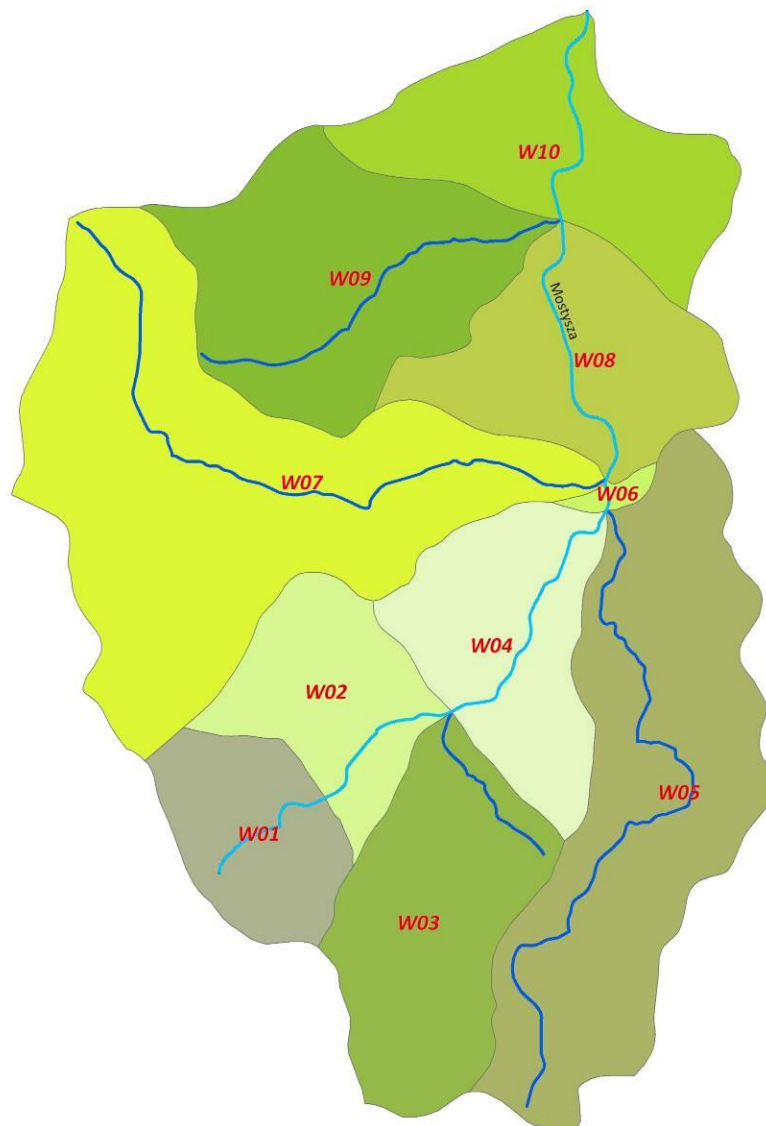
Tab. 3. Wartości przepływów uzyskane w drodze interpolacji i ekstrapolacji w oparciu o dane wodowskazowe – Biała Tarnowska

zlewnia	A [km ²]	Przepływy o prawdopodobieństwie przewyższenia p [%]							
		0,2	0,5	1	2	5	10	20	50
W01	7.15	74.11	58.68	48.46	39.33	28.79	21.95	15.86	5.48
W02	3.76	24.24	19.19	15.85	12.86	9.42	7.18	5.19	1.79
W03	84.05	320.84	254.04	209.82	170.30	124.67	95.03	68.68	23.71
W04	51.19	140.41	111.18	91.82	74.53	54.56	41.59	30.06	10.38
W05	50.19	122.41	96.92	80.05	64.97	47.56	36.26	26.20	9.05
w. Grybów		682.0	540.0	446.0	362.0	265.0	202.0	146.0	50.4
W06	69.80	43.90	50.05	51.90	51.28	47.18	41.44	33.44	24.94
W07	94.75	59.59	67.95	70.46	69.62	64.05	56.25	45.39	33.86
W08	57.35	36.07	41.13	42.64	42.14	38.77	34.05	27.47	20.50
W09	56.05	35.26	40.20	41.68	41.19	37.89	33.28	26.85	20.03
W10	45.38	28.54	32.54	33.74	33.34	30.68	26.94	21.74	16.22
W11	16.91	10.64	12.13	12.58	12.43	11.43	10.04	8.10	6.04
w. Ciężkowice		896.0	784.0	699.0	612.0	495.0	404.0	309.0	172.0
W12	33.84	61.06	50.69	42.92	35.47	25.27	17.98	11.01	2.83
W13	45.06	81.31	67.51	57.16	47.23	33.65	23.94	14.67	3.78
W14	68.45	123.50	102.53	86.81	71.74	51.10	36.36	22.28	5.73
W15	72.95	131.62	109.28	92.52	76.46	54.46	38.75	23.74	6.11
W16	112.72	203.39	168.86	142.97	118.15	84.16	59.89	36.69	9.44
W17	84.86	153.12	127.13	107.63	88.95	63.36	45.08	27.62	7.11
w. Koszyce		1650.0	1410.0	1229.0	1050.0	807.0	626.0	445.0	207.0
W18	25.36	29.24	24.99	21.78	18.61	14.30	11.09	7.89	3.67

Struktury modeli i wyniki obliczeń dla zlewni niekontrolowanych

Mostysza

Rys. 28. Struktura modelu hydrologicznego dla Mostyszy

Tab. 4. Wartości parametrów w modelu –Mostysza

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag ²	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	71.16	15.95	8.69	1.50	90.01
W02	72.44	14.38	1.22	0.32	19.02
W03	68.34	20.61	6.35	1.11	66.51
W04	73.64	12.25	0.56	0.18	10.62
W05	72.79	15.12	6.36	1.15	68.88
W06	75.58	12.69	2.84	0.61	36.41
W07	69.79	14.33	4.70	1.00	60.28
W08	73.56	11.80	0.97	0.28	16.91
W09	68.05	18.55	5.34	1.02	61.44
W10	71.38	14.95	4.23	0.87	52.01

Tab. 5. Wyniki obliczeń – Mostysza

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	6.79	5.37	4.35	3.38	2.18	1.37	0.79	0.23
W02	12.44	10.42	8.94	7.48	5.61	4.30	2.98	1.28
W03	15.45	12.65	10.61	8.64	6.13	4.40	2.80	0.98
W04	17.43	14.81	12.86	10.94	8.43	6.60	4.73	2.25
W05	27.59	22.84	19.33	15.94	11.66	8.64	5.79	2.25
W06	0.95	0.82	0.72	0.62	0.49	0.39	0.29	0.16
W07	25.41	20.27	16.53	13.07	8.78	5.95	3.48	1.15

² Czas opóźnienia

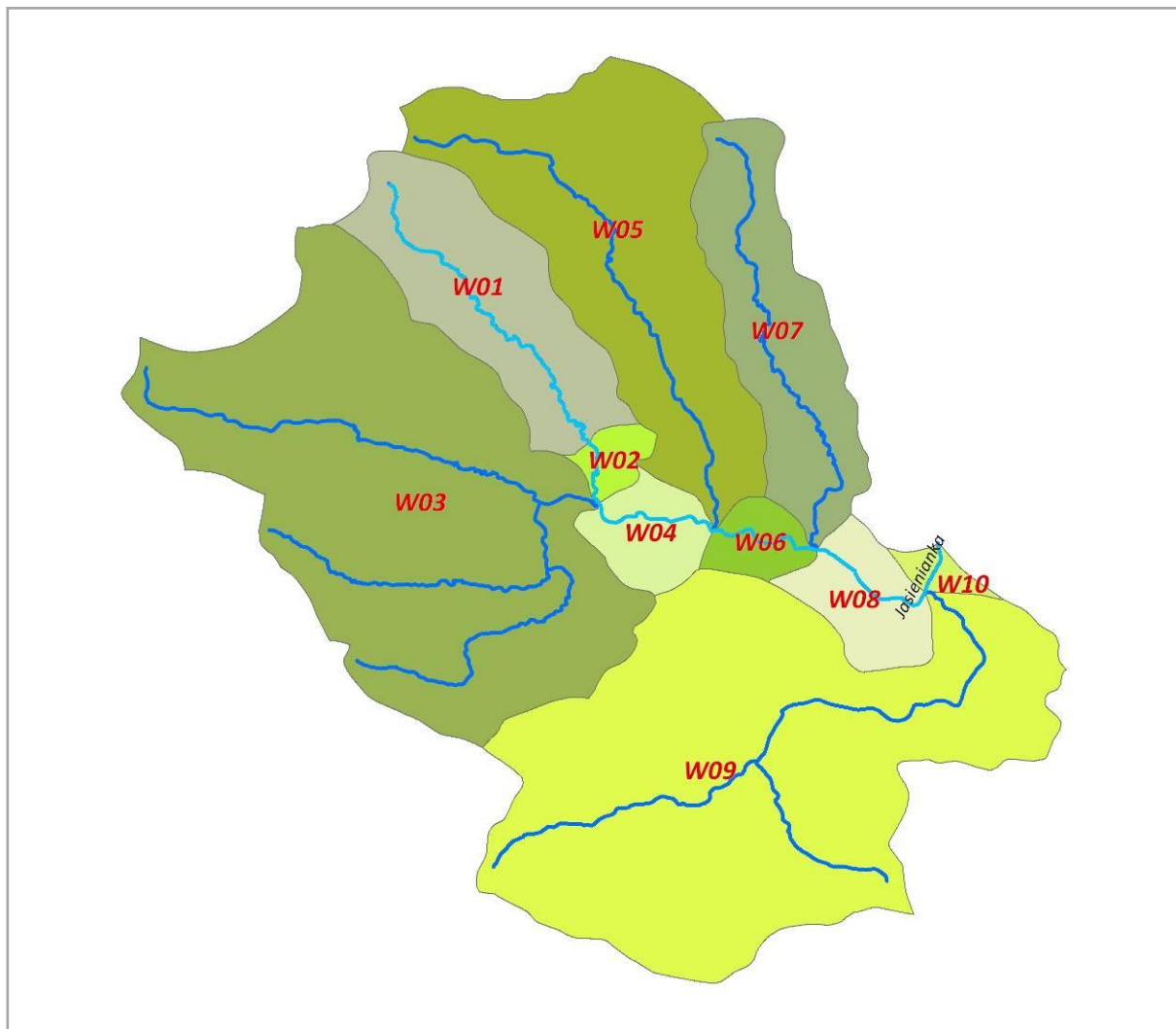

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W08	10.98	8.73	7.12	5.58	3.72	2.52	1.49	0.46
W09	13.28	10.45	8.42	6.52	4.26	2.82	1.56	0.50
W10	20.14	17.08	14.82	12.58	9.66	7.53	5.37	2.52

Jasienianka

Rys. 29. Struktura modelu hydrologicznego dla zlewni Jasienianki

Tab. 6. Wartości parametrów w modelu – Jasienianka

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	84.61	16.76	6.34	0.76	45.39
W02	80.83	16.72	1.90	0.33	19.64
W03	82.49	16.73	8.42	1.02	61.20

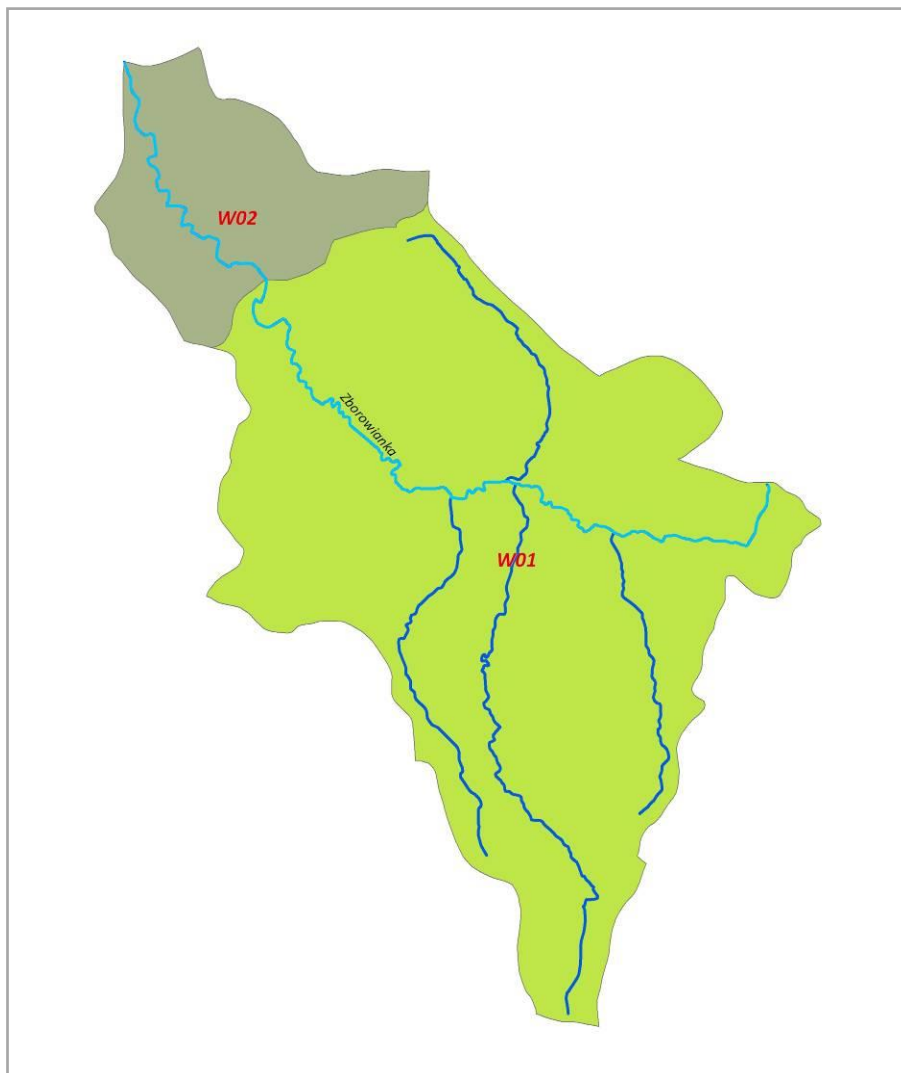

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W04	84.86	16.09	2.16	0.32	19.37
W05	82.01	17.11	9.25	1.10	66.26
W06	85.74	18.33	2.09	0.29	17.17
W07	79.16	15.61	8.03	1.13	67.81
W08	83.10	15.33	2.92	0.45	26.86
W09	81.29	17.03	10.59	1.26	75.77
W10	81.32	12.60	1.18	0.25	15.22

Tab. 7. Wyniki obliczeń – Jasienianka

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	32.84	28.35	25.02	21.71	17.46	14.19	10.86	6.21
W02	3.52	3.01	2.63	2.26	1.78	1.41	1.04	0.54
W03	101.84	87.39	76.77	66.15	52.31	41.81	31.25	17.04
W04	10.28	8.91	7.90	6.89	5.57	4.54	3.48	2.02
W05	54.86	46.94	41.11	35.30	27.74	22.09	16.52	8.90
W06	6.45	5.61	4.99	4.37	3.56	2.92	2.26	1.34
W07	25.32	21.41	18.55	15.75	12.18	9.52	6.89	3.47
W08	12.05	10.36	9.11	7.88	6.30	5.09	3.85	2.15
W09	101.07	86.28	75.44	64.61	50.56	40.01	29.76	15.78
W10	2.46	2.10	1.85	1.59	1.26	1.01	0.75	0.40

Zborowianka

Rys. 30. Struktura modelu hydrologicznego dla Zborowianki

Tab. 8. Wartości parametrów w modelu – Zborowianka

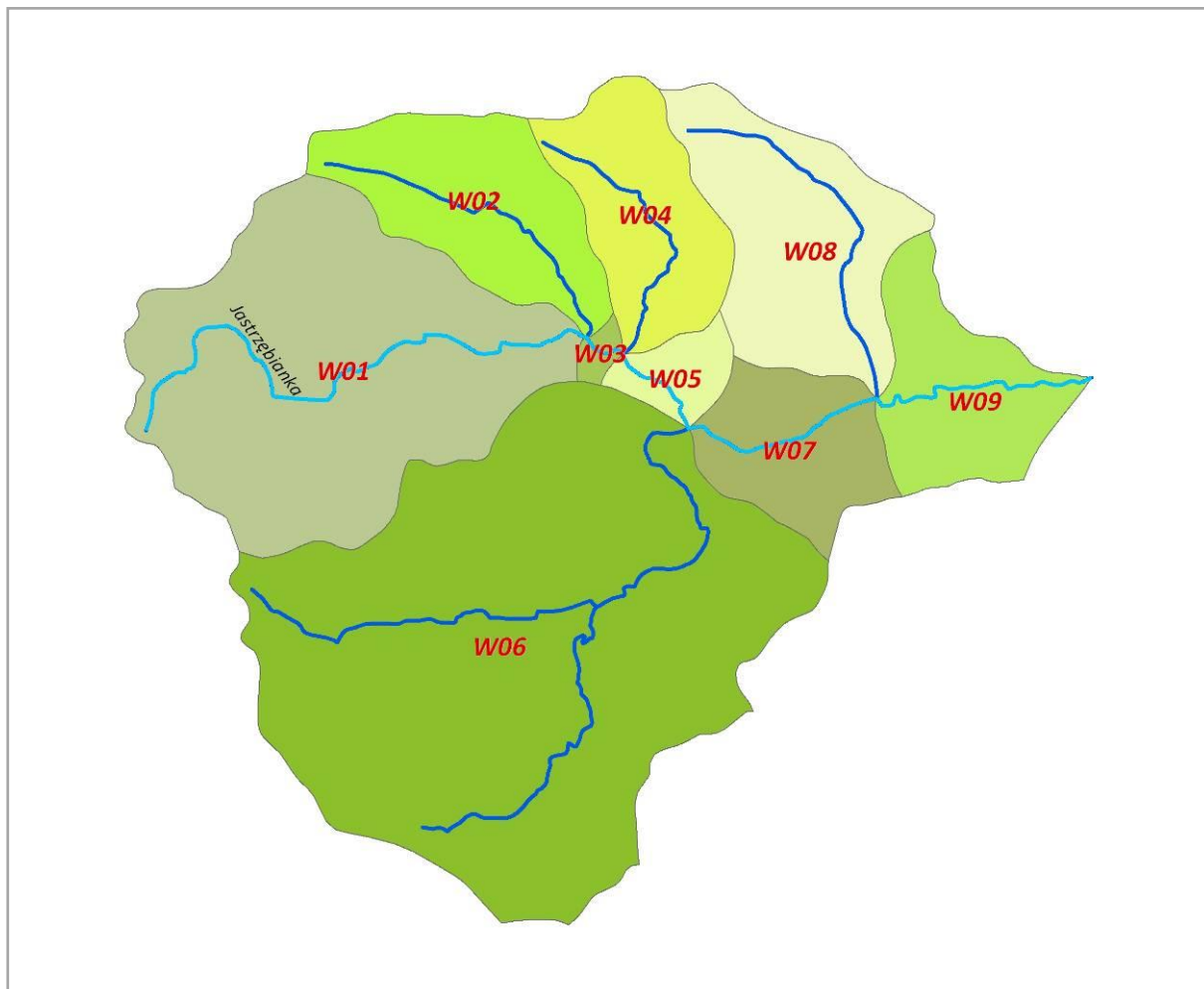
zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	76.19	11.17	16.14	2.55	153.16
W02	77.81	16.80	6.99	1.02	60.98

Tab. 9. Wyniki obliczeń – Kakonianka wraz z Dopływem z Porąbki

zlewnia cząstkowa	Przeływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	101.58	84.60	72.03	59.80	44.52	33.57	23.12	10.24
W02	28.31	23.68	20.32	16.99	12.70	9.66	6.74	3.01

Jastrzębianka

Rys. 31. Struktura modelu hydrologicznego dla Jastrzębianki

Tab. 10. Wartości parametrów w modelu – Jastrzębianka

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	71.57	21.49	6.14	0.97	58.12
W02	81.99	14.19	3.79	0.59	35.69
W03	79.27	19.99	0.66	0.13	8.07
W04	73.31	15.26	3.28	0.66	39.83

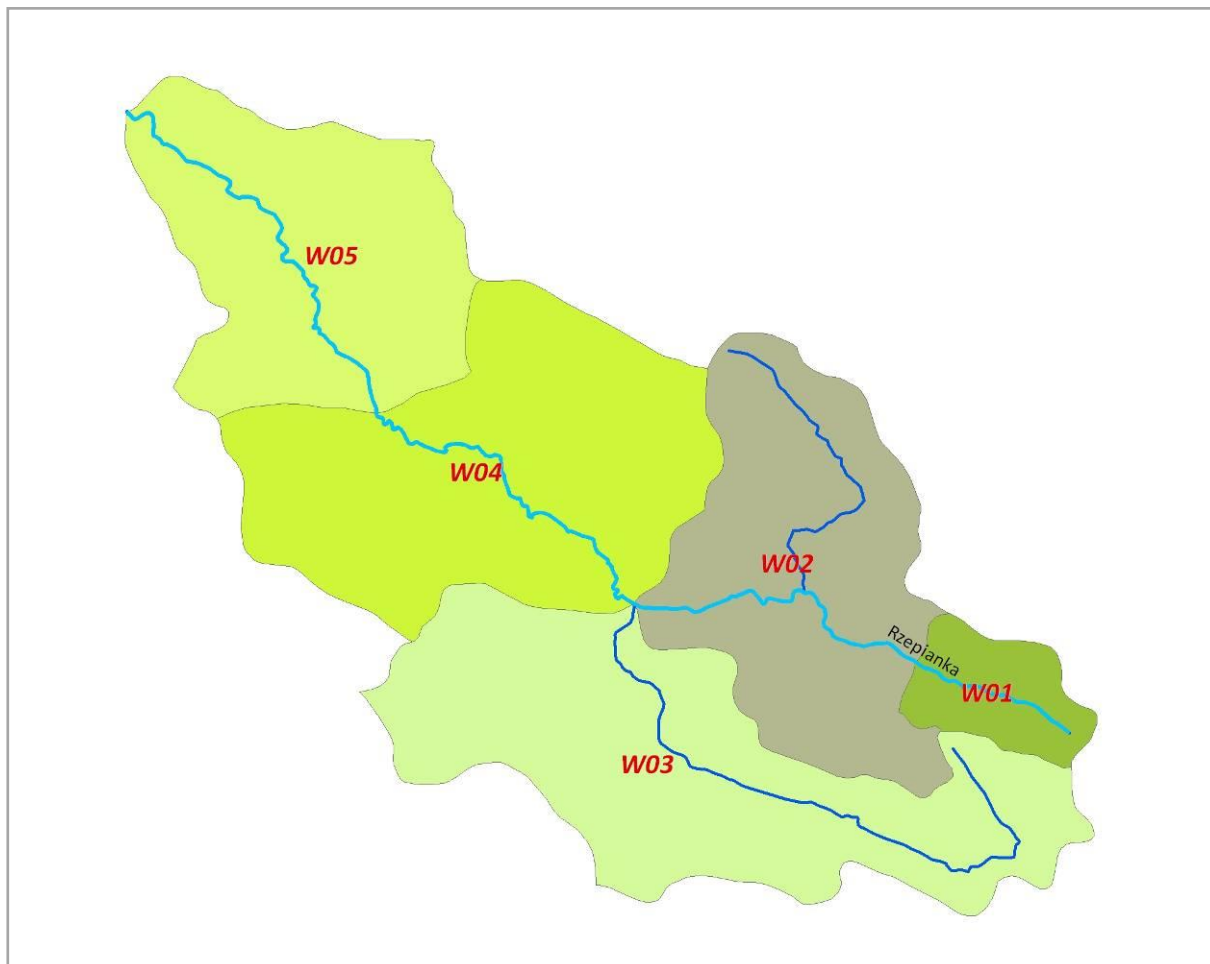

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W05	78.02	19.25	1.24	0.24	14.15
W06	75.93	19.41	7.20	1.02	61.38
W07	75.92	14.40	2.39	0.49	29.48
W08	74.75	14.10	4.26	0.82	48.98
W09	69.72	14.13	2.98	0.70	42.28

Tab. 11. Wyniki obliczeń – Jastrzębianka

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	22.71	18.58	15.57	12.73	8.97	6.74	4.42	1.77
W02	12.99	11.12	9.77	8.44	6.53	5.32	3.98	2.16
W03	0.72	0.61	0.54	0.46	0.35	0.29	0.21	0.11
W04	7.91	6.50	5.52	4.58	3.28	2.49	1.65	0.70
W05	2.78	2.35	2.05	1.75	1.32	1.05	0.76	0.37
W06	49.00	40.93	35.00	29.30	21.54	16.83	11.72	5.47
W07	7.54	6.31	5.43	4.57	3.37	2.63	1.82	0.80
W08	11.64	9.66	8.23	6.85	4.95	3.82	2.61	1.17
W09	6.29	5.10	4.24	3.43	2.33	1.70	1.08	0.40

Rzepianka

Rys. 32. Struktura modelu hydrologicznego dla zlewni Rzepianki

Tab. 12. Wartości parametrów w modelu – Rzepianka

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	74.37	15.67	2.14	0.45	27.02
W02	71.08	15.84	6.40	1.18	70.84
W03	71.15	16.32	7.13	1.27	75.97
W04	70.49	17.28	6.24	1.13	67.62
W05	75.95	17.22	6.87	1.05	62.73

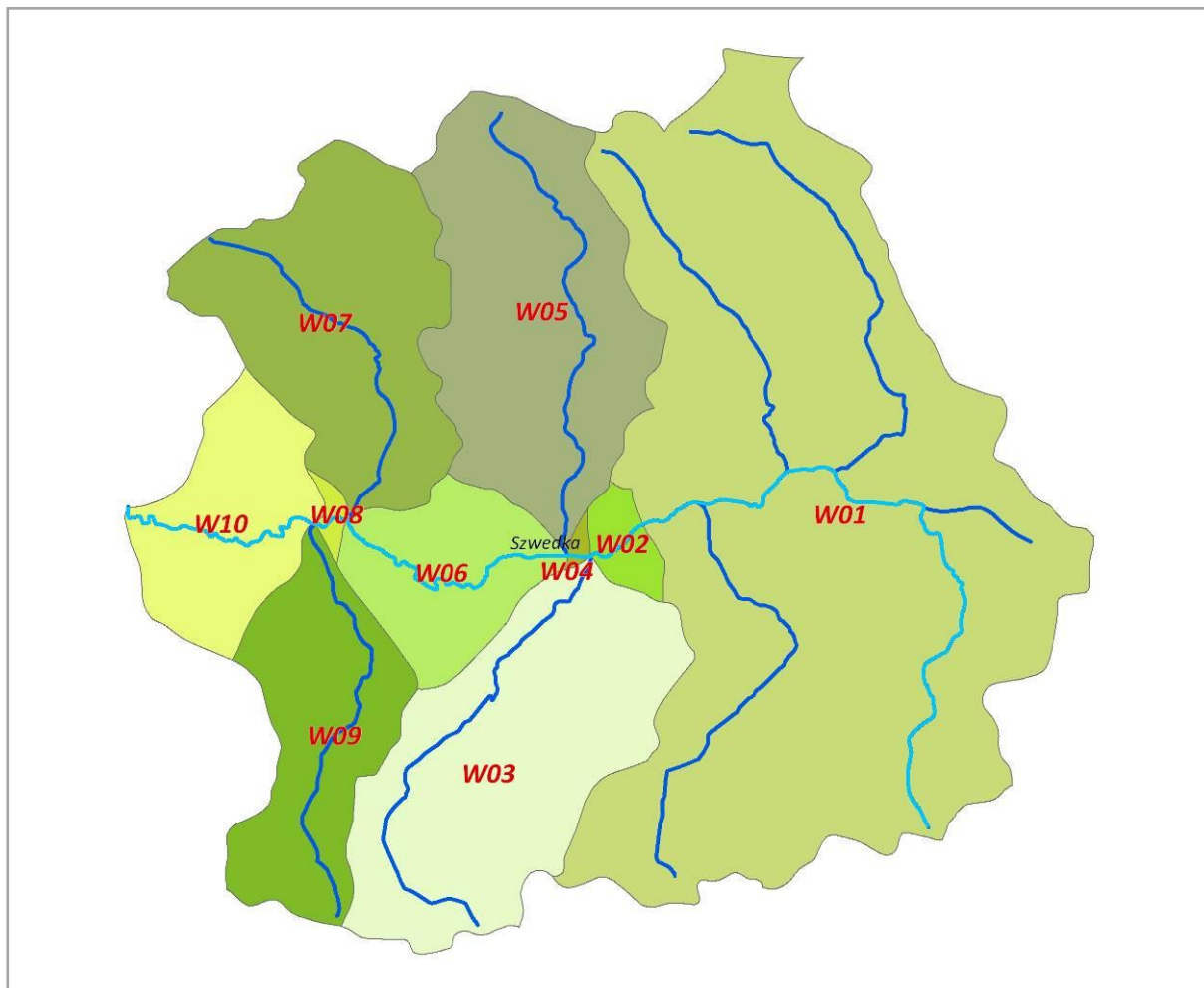
Wyniki obliczeń – Rzepianka

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	4.51	3.71	3.12	2.56	1.84	1.34	0.85	0.33
W02	15.14	12.20	10.06	8.03	5.60	3.93	2.44	0.90
W03	20.34	16.36	13.48	10.81	7.52	5.30	3.31	1.23
W04	19.20	15.38	12.65	10.07	6.96	4.84	2.97	1.09
W05	18.97	15.63	13.20	10.92	7.98	5.96	4.02	1.69

Szwedka

Rys. 33. Struktura modelu hydrologicznego dla Szwedki

Tab. 13. Wartości parametrów w modelu – Szwedka

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	71.16	15.95	8.69	1.50	90.01
W02	72.44	14.38	1.22	0.32	19.02
W03	68.34	20.61	6.35	1.11	66.51

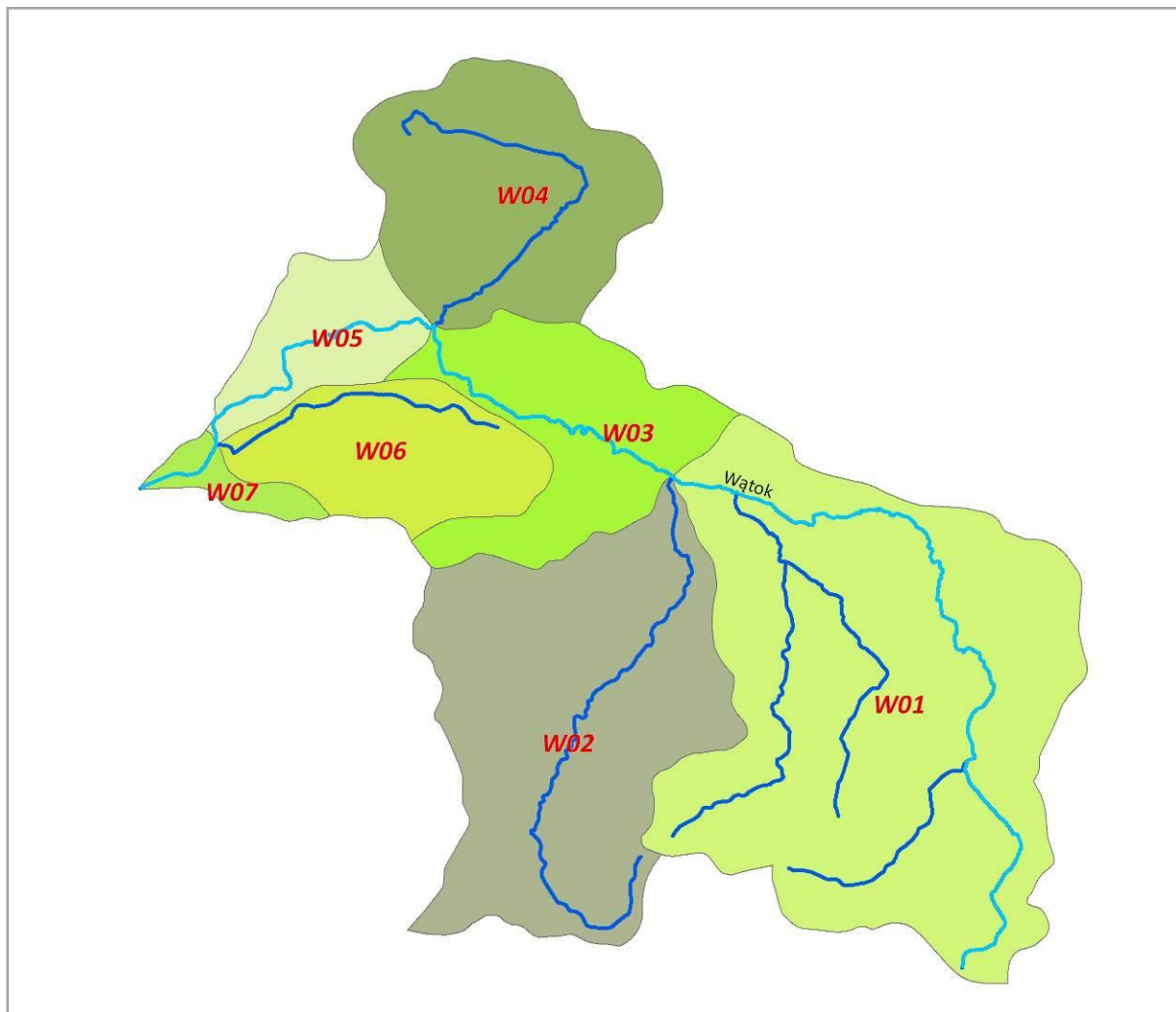
W04	73.64	12.25	0.56	0.18	10.62
W05	72.79	15.12	6.36	1.15	68.88
W06	75.58	12.69	2.84	0.61	36.41
W07	69.79	14.33	4.70	1.00	60.28
W08	73.56	11.80	0.97	0.28	16.91
W09	68.05	18.55	5.34	1.02	61.44
W10	71.38	14.95	4.23	0.87	52.01

Tab. 14. Wyniki obliczeń – Szwedka

zlewnia cząstkowa	Przepływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	49.84	40.09	33.15	13.02	18.49	13.02	8.09	3.16
W02	1.58	1.28	1.06	0.86	0.60	0.42	0.26	0.09
W03	13.50	10.70	8.67	6.79	4.55	3.06	1.80	0.68
W04	0.25	0.20	0.17	0.14	0.10	0.07	0.05	0.02
W05	16.37	13.27	11.04	8.95	6.35	4.54	2.90	1.09
W06	8.30	6.83	5.75	4.74	3.44	2.52	1.66	0.68
W07	12.32	9.83	8.02	6.35	4.34	2.98	1.78	0.67
W08	0.47	0.38	0.32	0.26	0.19	0.13	0.08	0.03
W09	7.42	5.84	4.72	3.69	2.47	1.65	0.96	0.36
W10	7.24	5.83	4.80	1.87	2.67	1.87	1.16	0.41

Wątok

Rys. 34. Struktura modelu hydrologicznego dla Wątku

Tab. 15. Wartości parametrów w modelu – Wątok

zlewnia cząstkowa	CN	spadek zlewni	długość ścieżki	Tlag	Tlag
		[%]	[km]	[h]	[min]
W01	73.08	11.17	12.79	2.32	138.97
W02	71.91	13.17	9.97	1.81	108.31
W03	74.07	7.11	6.71	1.69	101.10

W04	74.30	4.34	6.91	2.19	131.66
W05	70.77	4.46	4.65	1.74	104.47
W06	79.26	8.19	5.77	1.19	71.60
W07	82.60	7.65	2.86	0.63	38.04

Tab. 16. Wyniki obliczeń – Wątok

zlewnia cząstkowa	Przeływ dla prawdopodobieństwa przewyższenia p							
	0,2%	0,5%	1%	2%	5%	10%	20%	50%
W01	63.26	52.70	45.10	37.90	28.67	22.01	15.76	7.79
W02	40.69	33.81	28.81	24.12	18.12	13.85	9.82	4.72
W03	19.83	16.57	14.18	11.96	9.09	7.02	5.05	2.51
W04	24.66	20.64	17.71	14.93	11.34	8.76	6.32	3.18
W05	8.92	7.39	6.28	5.25	3.92	2.97	2.09	0.99
W06	19.97	16.93	14.70	12.60	9.79	7.75	5.75	3.09
W07	4.45	3.80	3.31	2.85	2.22	1.77	1.31	0.70

2.3 Modelowanie hydrauliczne

Modele hydrauliczne zostały opracowane w dwóch wariantach – dla potrzeb wyznaczenia stref zalewowych o określonym prawdopodobieństwie przewyższenia opracowano osobne modele dla każdego z cieków objętych przedmiotowym projektem, a następnie na etapie budowy modelu prognostycznego dokonano ich scalenia w jeden model.

Opis narzędzia do modelowania hydraulicznego

Do modelowania procesu przepływu wody w korycie i dolinie przy wykorzystaniu jednowymiarowego modelu ruchu nieustalonego wolnozmiennego użyto oprogramowania DHI MIKE-11. Model ten służy do obliczeń przepływu wody w korytach otwartych na podstawie równania ruchu nieustalonego Saint Venant'a wykorzystującego prawa zachowania masy i pędu.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Budowa modelu

Budowa modelu hydraulicznego składała się z kilku etapów. Były to:

- schematyzacja sieci rzecznej,
- wprowadzenie przekrojów poprzecznych,
- wprowadzenie budowli inżynierskich,
- ustalenie parametrów hydrodynamicznych,
- ustalenie parametrów początkowych,
- kalibracja i weryfikacja
- wykonanie obliczeń modelowych.

Realizacja powyższych etapów w module hydraulicznym narzędzia MIKE 11 wykonywana jest za pomocą specjalnych, wewnętrznych edytorów:

- M11-RNE (RIVER NETWORK EDITOR) – edytor sieci rzecznej, który został wykorzystany do:
  - zdefiniowania sieci rzecznej w oparciu o dostępne mapy elektroniczne;
  - zlokalizowania przekrojów poprzecznych oraz struktur hydraulicznych znajdujących się w obrębie modelowanych koryt i kanałów (jazy, przepusty, mosty, itp.);
  - definiowania parametrów oraz schematów pracy obiektów hydraulicznych.
- M11-CSE (CROSS SECTION EDITOR) – edytor przekrojów poprzecznych – służy do implementacji oraz zarządzania bazą danych o przekrojach poprzecznych, do modyfikacji ich parametrów geometrycznych i hydraulicznych oraz określania wartości współczynników szorstkości,
- M11-BDE (BOUNDARY DATA EDITOR) – edytor warunków brzegowych,
- M11-HDPE (HYDRO DYNAMIC PARAMETR EDITOR) – edytor parametrów hydrodynamicznych modelu, współczynników warunków implementacji oporów ruchu przekrojów poprzecznych lub odcinków rzek, parametrów równań matematycznych oraz sposobu ich rozwiązania,
- M11-TSE (TIME SERIES EDITOR) – edytor serii czasowych – służy do wprowadzania oraz zarządzania informacjami na temat szeregów czasowych stanów i przepływów wody.
- M11-SE (SIMULATION EDITOR) – edytor parametrów symulacji, który jest obiektem sterującym dla wykonania obliczeń modelowych i służy do:

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

- określenia typu obliczeń symulacyjnych,
- modułów składowych procesu,
- czasu i kroku obliczeń symulacyjnych,
- sposobu definiowania warunków początkowych,
- startu i przeprowadzenia procesu obliczeniowego.

Schematyzacja sieci rzecznej

W celu właściwego odwzorowania kształtu i przebiegu cieków objętych przedmiotowym projektem wykorzystano numeryczny model terenu (NMT) opracowany metodą skaningu laserowego (LIDAR) w ramach projektu ISOK. NMT został pozyskany przez Zamawiającego z Zasobu Geodezyjnego Kraju i przekazany do prac projektowych. Na jego podstawie wygenerowano oś cieków. Następnie w oparciu o mapy topograficzne w skali 1:10 000 oraz ortofotomapy w skali 1:5 000 (również pozyskane z Zasobu Geodezyjnego Kraju) dokonano weryfikacji danych pozyskanych bezpośrednio z NMT. Na rysunku poniżej przedstawiono zdigitalizowaną w oparciu o NMT oraz skorygowaną na podstawie map topograficznych oś cieków na odcinku objętym analizą.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

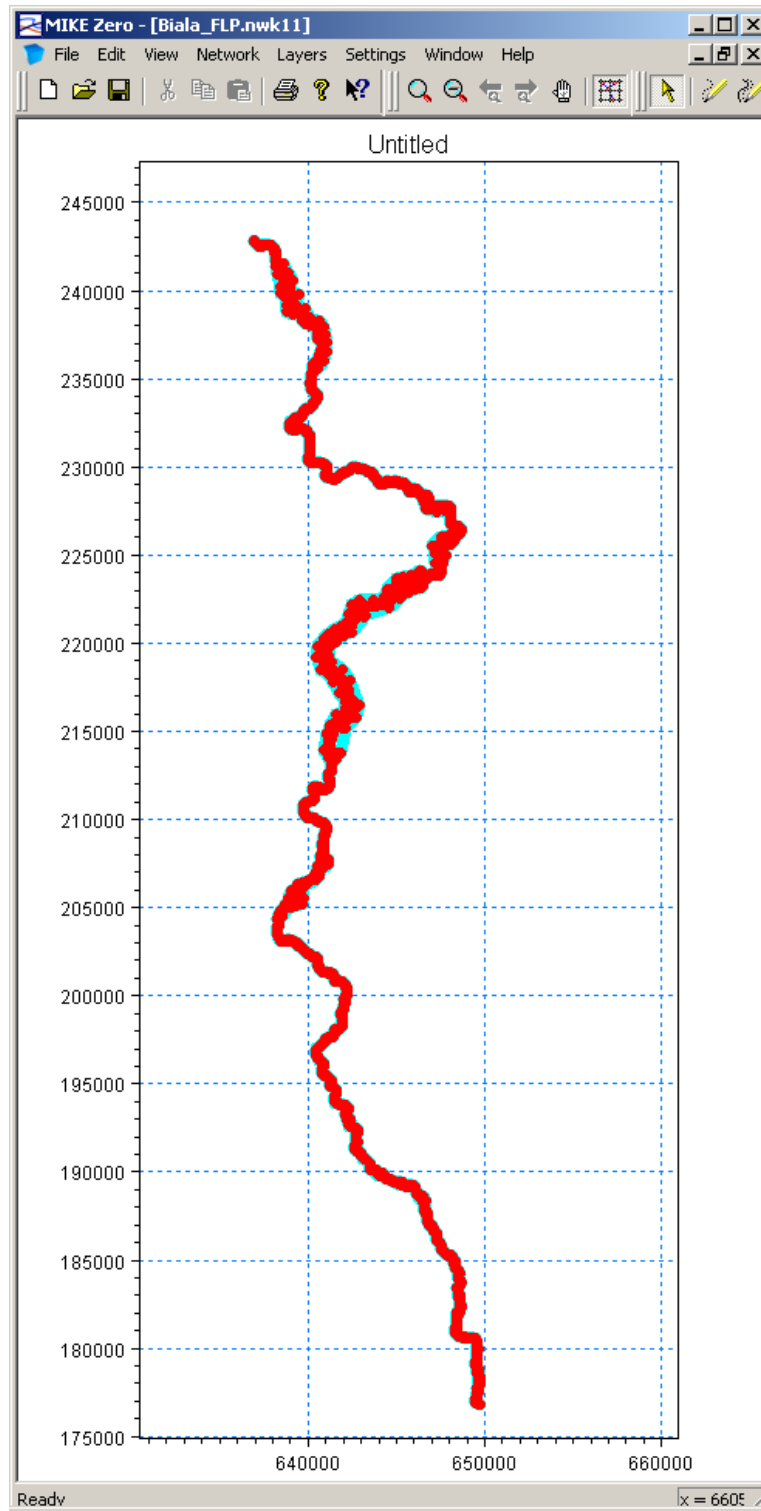

Rys. 35. Skorygowane na podstawie map topograficznych i ortofotomap oraz zdigitalizowane w oparciu o NMT odcinki cieków objętych analizą

Tak opracowane osie cieków w formacie shapefile zaimplementowano do programu symulacyjnego (MIKE 11). Efekt tych prac przedstawiono na Rys. 36 (sieć rzeczna dla przykładowego modelu dla Białej) oraz Rys. 37 (sieć rzeczna dla modelu zintegrowanego).

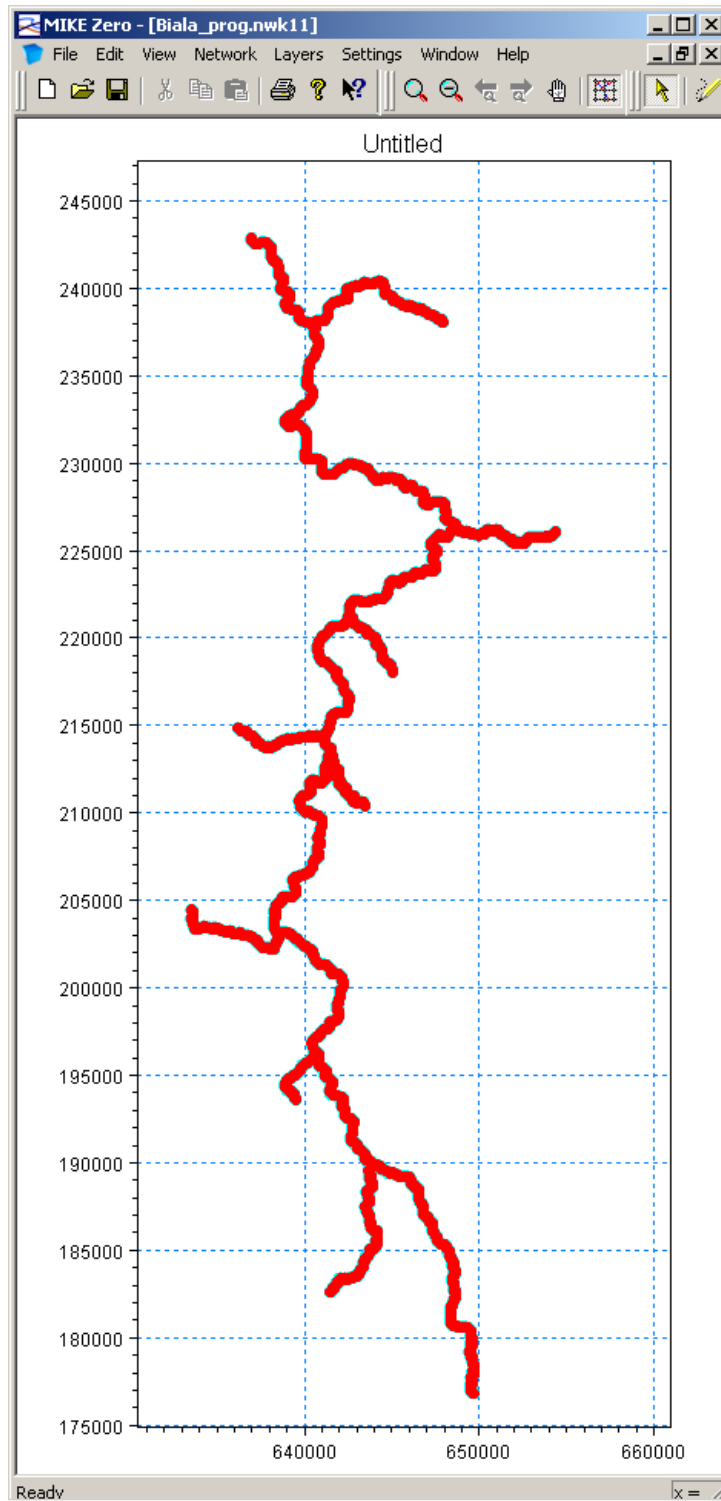
Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 36. Odcinek rzeki Białej objęty modelowaniem zaimplementowany w modelu MIKE11.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 37. Odcinki cieków objętych modelowaniem zaimplementowane w modelu MIKE11.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 17. Wykaz długości odcinków cieków zaimplementowanych do modelu hydraulicznego

Nazwa ciek	Nazwa alternatywna	Długość odcinka w modelu hydraulicznym [km]
Biała	-	103,276
Bieśnianka	Zborowianka	5,230
Jastrzębianka	Kąśnianka	6,422
Mostysza	-	10,238
Pławianka	-	4,449
Rzepianka	-	5,366
Szwedka	-	8,542
Wątok	-	11,431
Wojnarówka	Jasienianka	7,815

Przekroje poprzeczne

Jednowymiarowe modele hydrauliczne, które posłużyły do wyznaczenia rzędnych zwierciadła wody powodziowych dla odcinków cieków objętych projektem zostały zbudowane w oparciu o przekroje poprzeczne rozmieszczone w odległościach nie przekraczających 500 m. Przekroje poprzeczne zostały pomierzone geodezyjnie w terenie w 2013 roku przez zespół geodetów z firmy OPGK Sp. z o.o w Krakowie.

Łącznie wykonano 553 przekrojów poprzecznych, zgodnie z zamieszczoną poniżej tabelą:

Tab. 18. Zestawienie ilości przekrojów poprzecznych w poszczególnych ciekach

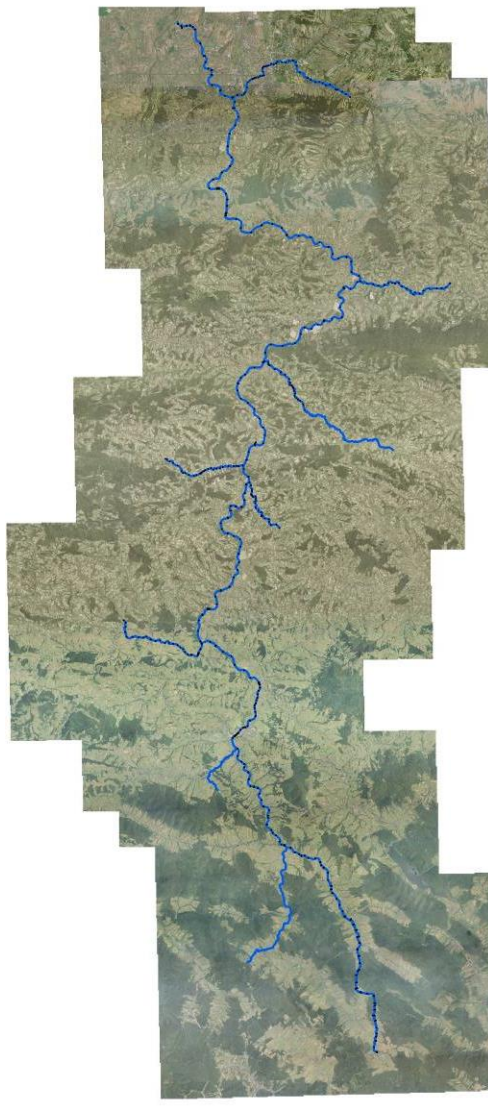
Nazwa ciek	Nazwa alternatywna	Ilość przekrojów
Biała	-	247
Bieśnianka	Zborowianka	23
Jastrzębianka	Kąśnianka	28
Mostysza	-	63
Pławianka	-	29

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa cieku	Nazwa alternatywna	Ilość przekrojów
Rzepianka	-	51
Szwedka	-	21
Wątok	-	54
Wojnarówka	Jasienianka	37

Poniżej na rysunku pokazano lokalizację przekrojów poprzecznych uwzględnionych w modelach hydraulicznych.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 38. Lokalizacja geodezyjnych przekrojów poprzecznych

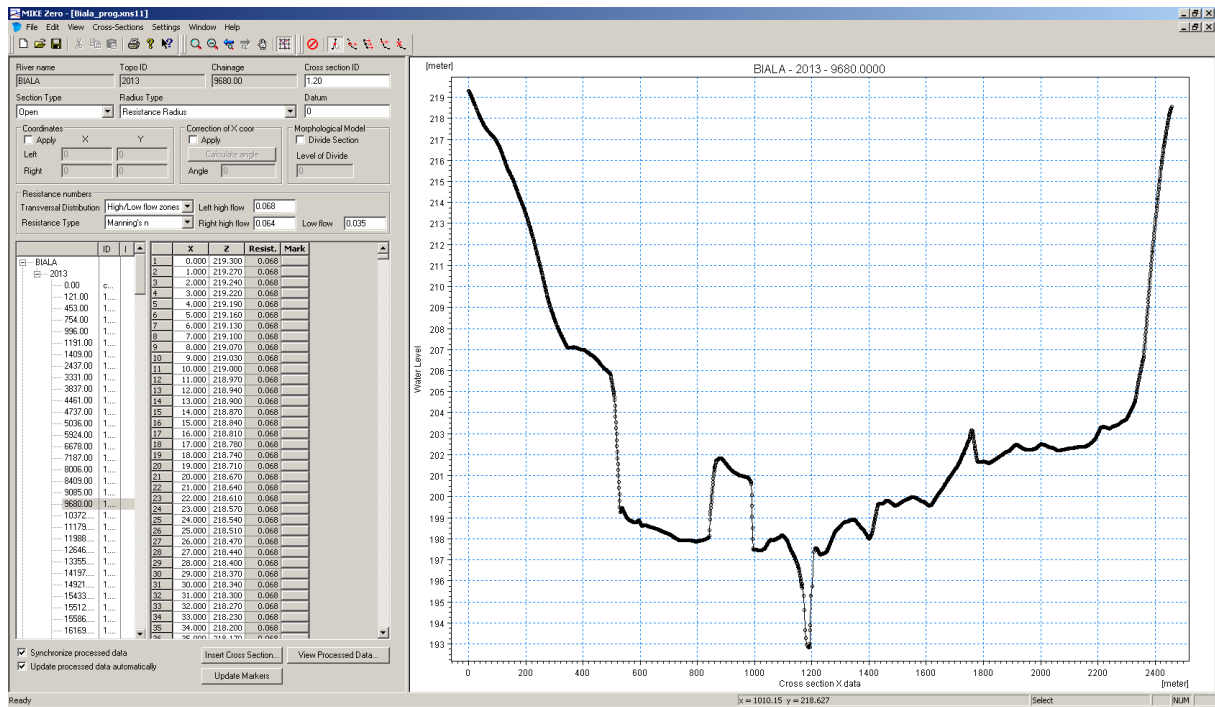
Przekroje poprzeczne zostały w dalszej kolejności zaimplementowane do modelu hydraulicznego. Dla potrzeb opracowania modelu hydraulicznego przekrojom poprzecznym został nadany lokalny kilometrąż wyznaczony w oparciu o sieć rzeczną, której opracowanie opisano w pkt. 6.2.1. „Schematyzacja sieci rzecznej”.

Przekroje korytowe zostały pomierzone w terenie, a następnie poszerzone do przekrojów dolinowych w oparciu o numeryczny model terenu (NMT). Taki sposób odwzorowania ukształtowania terenu na obszarze objętym modelowaniem pozwolił na pełne odzwierciedlenie warunków wielkich przepływów.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Na rysunku poniżej zaprezentowano przykładowy przekrój dolinowy wprowadzony do modelu hydraulicznego powstały poprzez połączenie przekroju korytowego z terasami zalewowymi wygenerowanymi w oparciu o numeryczny model terenu.

Na poniższym rysunku zaprezentowano przykładowy przekrój poprzeczny w km 9+680 Białej zaimplementowany do modelu powstały poprzez połączenie przekroju korytowego z terasami zalewowymi wygenerowanymi w oparciu o numeryczny model terenu.

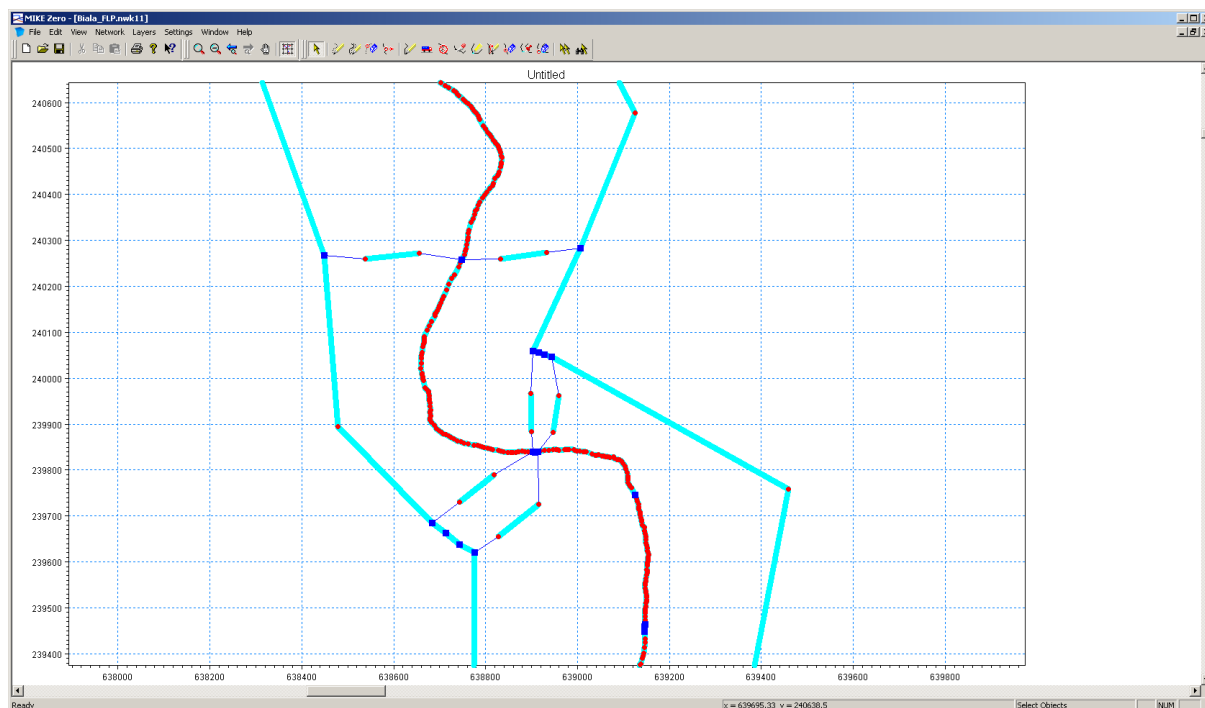
Rys. 39. Przekrój dolinowy w km 9+680 rzeki Białej

Efektom finalnym prac był kompletny model hydrauliczny, bazujący na przygotowanej uprzednio sieci rzecznej, przekrojach dolinowych uwzględniający obiekty inżynierskie, pozwalający na symulację przepływu wód powodziowych w korytach cieków objętych modelowaniem, jak również na ich terenach zalewowych.

W celu odzwierciedlenia przepływu wody na terasach zalewowych, dla zidentyfikowanych na wcześniejszym etapie prac struktur hydraulicznych opisujących przepływ wody wzdłuż teras, wyodrębniono dotyczące ich części przekrojów dolinowych. Części te uwzględniane są w pracy modelu hydraulicznego tylko w przypadku faktycznego przedostania się wody z koryta na terasę zalewową i dalszego przepływu wody wzdłuż tej terasy.

Fragment przykładowej struktury modelu jednowymiarowego, zawierającego wymienione wyżej elementy pokazano na rysunku poniżej.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 40. Fragment struktury przestrzennej modelu hydraulicznego, uwzględniającej przepływ wody w korycie i na terasach zalewowych, rzeka Biała

Budowle inżynierskie

Wszelkiego rodzaju budowle inżynierskie, takie jak: mosty, kładki, przepusty, jazy, progi oraz inne przeszkody znajdujące się w korycie cieku to elementy, które w istotny sposób mogą kształtować warunki przepływu wielkich wód. Ich obecność w korycie związana jest ze zmianą takich parametrów hydrodynamicznych jak współczynnik szorstkości, promień hydrauliczny czy spadek podłużny dna, co znajduje odzwierciedlenie w wynikach obliczeń, tj. w prędkościach wody i napełnieniach koryta. Z tego też względu uwzględnienie w modelu tego typu budowli jest konieczne z punktu widzenia zachowania odpowiedniej jakości modelu i poprawności wyników obliczeń.

W ramach prac inwentaryzacyjnych OPGK w Krakowie dokonano identyfikacji obiektów mostowych i hydrotechnicznych mających wpływ na kształtowanie się rozkładu zwierciadła wody w profilach analizowanych rzek i na terenach zalewowych.

Inwentaryzacja obiektów inżynierskich obejmowała pomiary geodezyjne koryta cieku w miejscu lokalizacji obiektów oraz pomiary konstrukcji obiektów w punktach charakterystycznych (takich jak przyczółki i filary, położenie spodu i korony konstrukcji nośnej mostu czy kształt i światło przelewu oraz wysokość spadu w przypadku stopni, progów bądź jazów). Pełna informacja inwentaryzacyjna na ten temat została zawarta w operacie geodezyjnym.

Z uwagi na ostateczny cel projektu, jakim jest precyzyjne określenie zagrożenia powodziowego podjęto decyzję o wprowadzeniu wszystkich obiektów inżynierskich, których pomiary geodezyjne zostały wykonane w ramach przedmiotowego projektu, lub pozyskane od RZGW w Krakowie, a pochodzące z opracowania p.n. „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Dunajca” (dla Pławianki i Mostyszy).

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Ostatecznie do modeli wprowadzono 141 obiektów mostowych (w tym 4 pozyskane od RZGW w Krakowie) oraz 45 obiektów hydrotechnicznych (w tym 36 pozyskanych od RZGW w Krakowie).

Rozmieszczenie poszczególnych obiektów przedstawiono na Rys. 42 oraz Rys. 43, a liczby obiektów przypisanych do poszczególnych cieków w Tab. 19 i Tab. 20.

Tab. 19. Zestawienie ilości obiektów mostowych w poszczególnych ciekach

Nazwa cieku	Nazwa alternatywna	Ilość przekrojów
Biała	-	55
Bieśnianka	Zborowianka	10
Jastrzębianka	Kąśnianka	13
Mostysza	-	6
Pławianka	-	4
Rzepianka	-	9
Szwedka	-	5
Wątok	-	29
Wojnarówka	Jasienianka	10

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

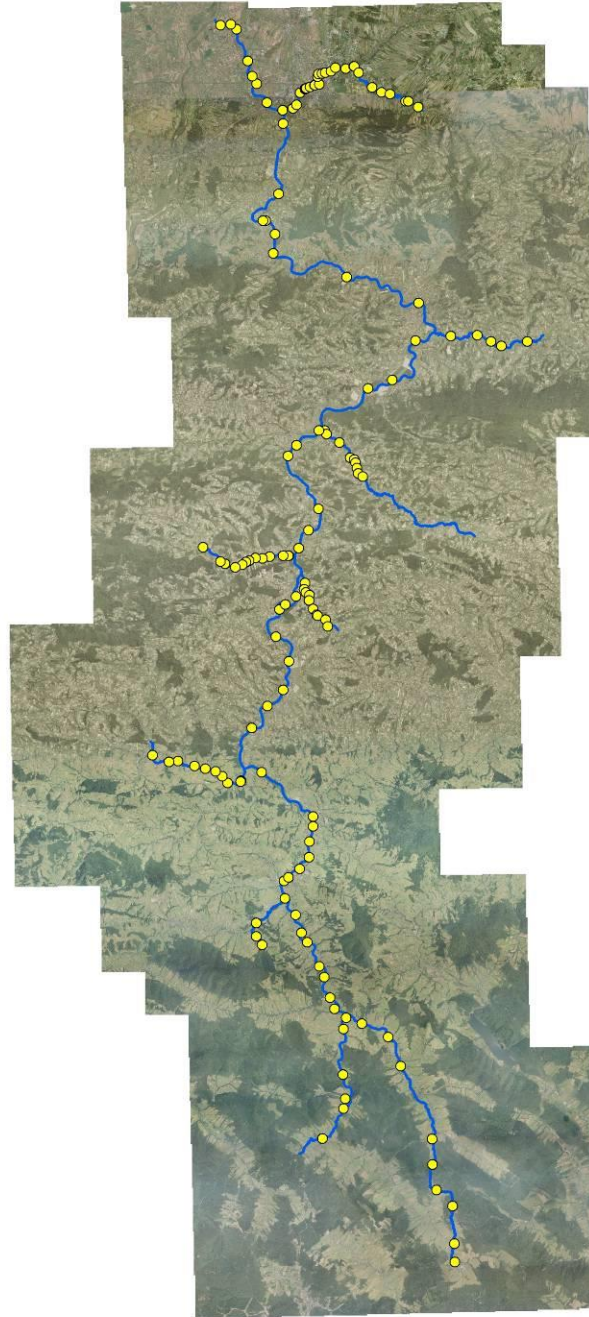

POWIAT TARNOWSKI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

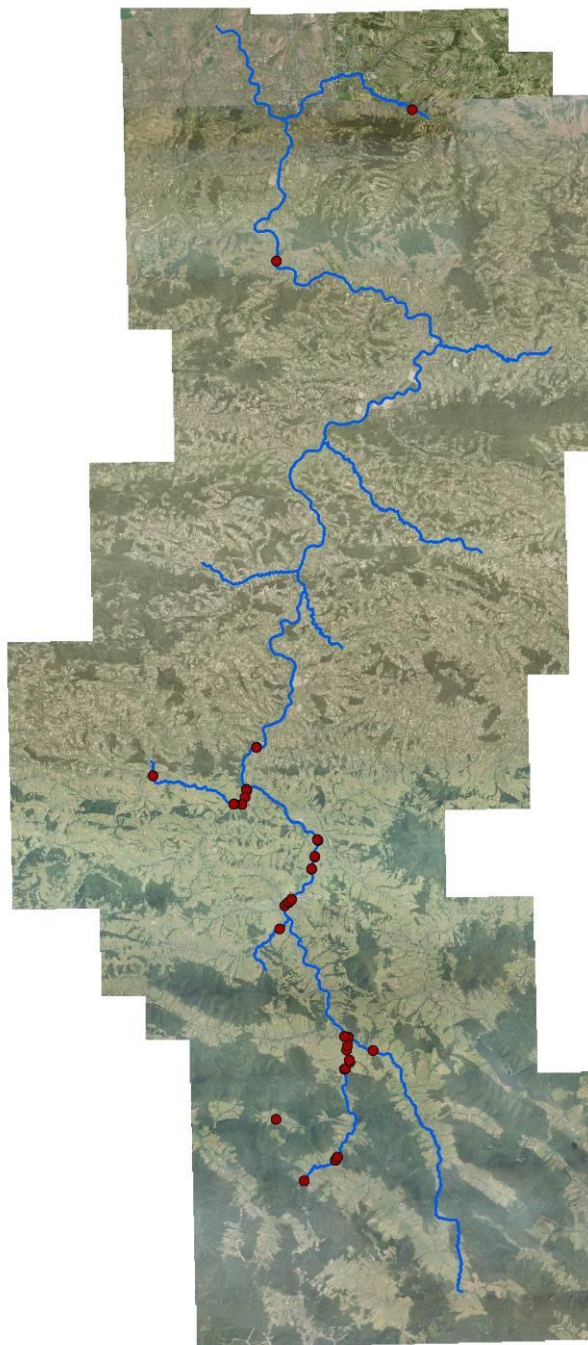
Rys. 41. Rozmieszczenie obiektów mostowych dla cieków objętych projektem

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 20. Zestawienie ilości obiektów hydrotechnicznych w poszczególnych ciekach

Nazwa cieku	Nazwa alternatywna	Ilość przekrojów
Biała	-	18
Bieśnianka	Zborowianka	-
Jastrzębianka	Kąśnianka	-
Mostysza	-	11
Pławianka	-	1
Rzepianka	-	-
Szwedka	-	-
Wątok	-	1
Wojnarówka	Jasienianka	9

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 42. Rozmieszczenie obiektów hydrotechnicznych dla cieków objętych projektem

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Szorstkości

W każdym z przekroi wydzielono 3 strefy charakteryzujące się odmienną szorstkością:

- Teren lewej terasy zalewowej (LT),
- Koryto główne (KG),
- Teren prawej terasy zalewowej (PT).

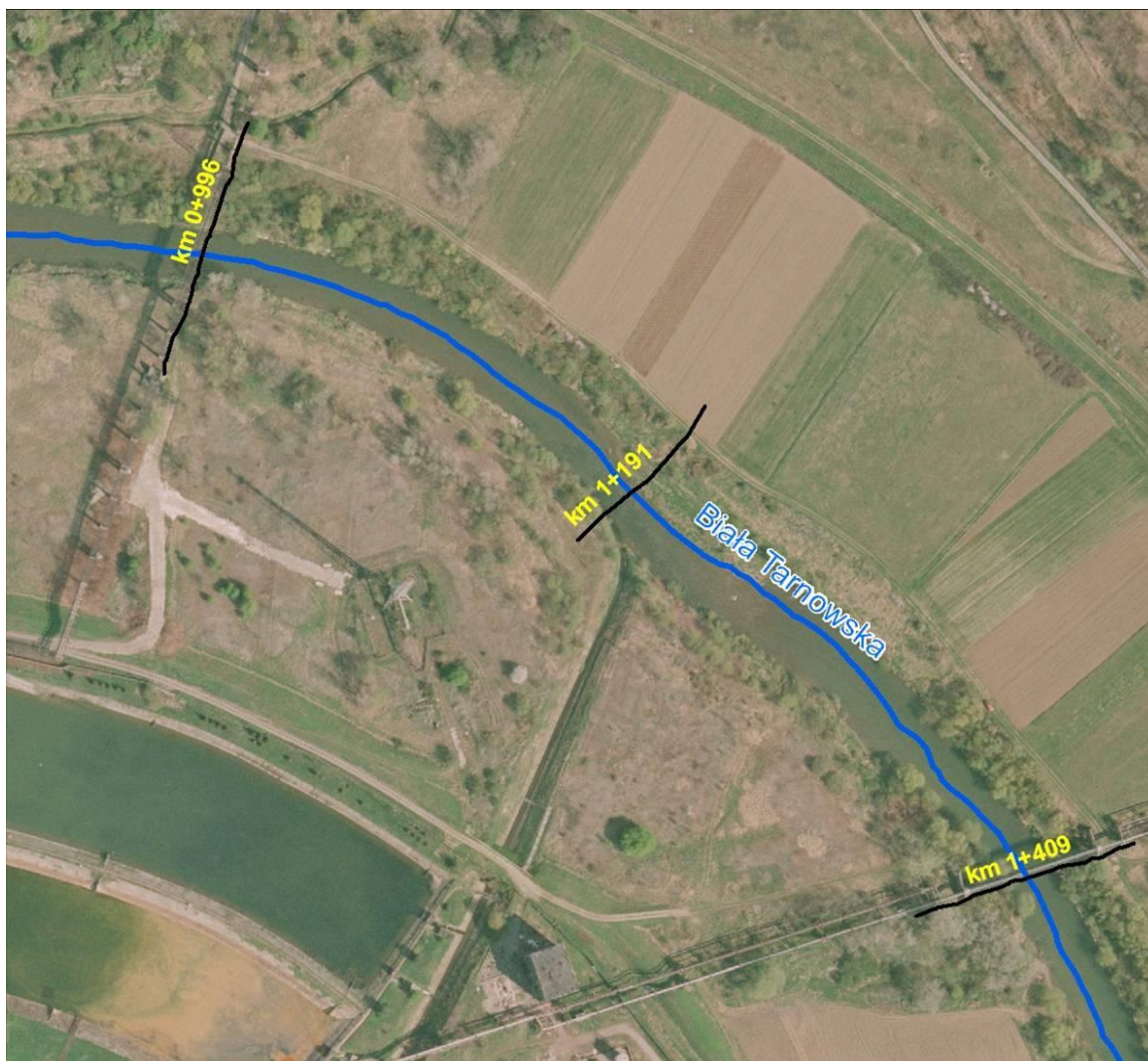
W przypadku modelu Białej powyżej wodowskazu Grybów (od km 76+636) przyjęto rozłożone wartości współczynnika szorstkości – w oparciu o wyniki prac firmy ADASA Sistemas pozyskane od RZGW w Krakowie.

Wizja w terenie oraz analiza ortofotomap pozwoliła na określenie wartości współczynników szorstkości dla lewej i prawej terasy zalewowej, a kody pokrycia terenu pozyskane przez geodetów w trakcie pomiarów terenowych na określenie wartości współczynników dla koryt rzecznych.

Wartości szorstkości przyjęto w oparciu o opracowanie Amerykańskiej Służby Geologicznej „Guide for Selecting Manning's Roughness Coefficients for Natural Channels and Flood Plains”, publikację prof. Ven Te Chow'a „Open - Channel Hydraulics” oraz doświadczenia DHI w tym zakresie.

Dodatkowo w poniższych tabelach zestawiono wartości współczynników dla poszczególnych przekrojów poprzecznych w każdej z rzek objętych projektem.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 43. Fragment topograficznej z widocznym użytkowaniem i zagospodarowaniem terenu w rejonie przekroju w km 1+191

Tab. 21. Określenie wartości szorstkości – Biała (do wodowskazu Grybów)

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 0+121	0.045	0.033	0.043
Biała Tarnowska	km 0+453	0.039	0.033	0.038
Biała Tarnowska	km 0+754	0.038	0.033	0.035

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 0+996	0.04	0.033	0.048
Biała Tarnowska	km 1+191	0.047	0.035	0.05
Biała Tarnowska	km 1+409	0.052	0.034	0.055
Biała Tarnowska	km 2+437	0.051	0.035	0.048
Biała Tarnowska	km 3+331	0.055	0.033	0.052
Biała Tarnowska	km 3+837	0.049	0.035	0.054
Biała Tarnowska	km 4+461	0.044	0.033	0.047
Biała Tarnowska	km 4+737	0.048	0.032	0.042
Biała Tarnowska	km 5+36	0.052	0.033	0.049
Biała Tarnowska	km 5+924	0.047	0.033	0.058
Biała Tarnowska	km 6+678	0.054	0.035	0.056
Biała Tarnowska	km 7+187	0.05	0.034	0.052
Biała Tarnowska	km 8+6	0.048	0.035	0.05
Biała Tarnowska	km 8+409	0.053	0.036	0.053
Biała Tarnowska	km 9+85	0.062	0.034	0.07
Biała Tarnowska	km 9+680	0.068	0.035	0.064
Biała Tarnowska	km 10+372	0.06	0.034	0.06
Biała Tarnowska	km 11+179	0.059	0.035	0.059
Biała Tarnowska	km 11+988	0.048	0.035	0.062
Biała Tarnowska	km 12+646	0.052	0.035	0.065
Biała Tarnowska	km 13+355	0.047	0.036	0.061
Biała Tarnowska	km 14+197	0.048	0.035	0.058
Biała Tarnowska	km 14+921	0.053	0.037	0.054
Biała Tarnowska	km 15+433	0.052	0.034	0.056

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 15+512	0.05	0.035	0.055
Biała Tarnowska	km 15+586	0.051	0.034	0.055
Biała Tarnowska	km 16+169	0.055	0.035	0.052
Biała Tarnowska	km 16+566	0.058	0.036	0.054
Biała Tarnowska	km 16+972	0.056	0.036	0.059
Biała Tarnowska	km 17+432	0.066	0.036	0.062
Biała Tarnowska	km 17+450	0.065	0.035	0.062
Biała Tarnowska	km 17+513	0.066	0.035	0.061
Biała Tarnowska	km 17+623	0.055	0.036	0.06
Biała Tarnowska	km 18+452	0.048	0.035	0.058
Biała Tarnowska	km 19+234	0.055	0.036	0.056
Biała Tarnowska	km 20+88	0.06	0.035	0.055
Biała Tarnowska	km 20+950	0.064	0.035	0.057
Biała Tarnowska	km 21+702	0.062	0.036	0.062
Biała Tarnowska	km 22+390	0.048	0.036	0.048
Biała Tarnowska	km 22+967	0.062	0.035	0.064
Biała Tarnowska	km 23+894	0.057	0.035	0.052
Biała Tarnowska	km 24+707	0.059	0.035	0.05
Biała Tarnowska	km 25+580	0.055	0.036	0.053
Biała Tarnowska	km 26+297	0.058	0.036	0.054
Biała Tarnowska	km 26+877	0.06	0.036	0.05
Biała Tarnowska	km 27+608	0.047	0.035	0.056
Biała Tarnowska	km 28+156	0.042	0.034	0.058
Biała Tarnowska	km 28+676	0.045	0.035	0.055

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 29+369	0.075	0.034	0.048
Biała Tarnowska	km 29+918	0.062	0.036	0.065
Biała Tarnowska	km 30+446	0.06	0.036	0.057
Biała Tarnowska	km 31+94	0.066	0.036	0.055
Biała Tarnowska	km 31+609	0.055	0.035	0.057
Biała Tarnowska	km 32+430	0.065	0.036	0.062
Biała Tarnowska	km 33+260	0.06	0.036	0.063
Biała Tarnowska	km 33+968	0.066	0.036	0.054
Biała Tarnowska	km 34+717	0.056	0.035	0.052
Biała Tarnowska	km 35+315	0.052	0.034	0.052
Biała Tarnowska	km 35+366	0.052	0.036	0.053
Biała Tarnowska	km 35+889	0.049	0.036	0.05
Biała Tarnowska	km 36+436	0.038	0.034	0.053
Biała Tarnowska	km 36+907	0.068	0.034	0.058
Biała Tarnowska	km 37+453	0.059	0.035	0.054
Biała Tarnowska	km 38+179	0.063	0.036	0.055
Biała Tarnowska	km 39+18	0.068	0.036	0.069
Biała Tarnowska	km 39+775	0.061	0.036	0.06
Biała Tarnowska	km 40+449	0.059	0.035	0.079
Biała Tarnowska	km 41+143	0.058	0.036	0.056
Biała Tarnowska	km 41+908	0.053	0.036	0.057
Biała Tarnowska	km 42+728	0.055	0.037	0.053
Biała Tarnowska	km 43+73	0.054	0.036	0.067
Biała Tarnowska	km 43+504	0.058	0.035	0.064

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 43+981	0.064	0.037	0.059
Biała Tarnowska	km 44+532	0.057	0.038	0.053
Biała Tarnowska	km 45+84	0.056	0.037	0.067
Biała Tarnowska	km 45+691	0.049	0.038	0.065
Biała Tarnowska	km 46+455	0.051	0.038	0.058
Biała Tarnowska	km 47+107	0.055	0.037	0.057
Biała Tarnowska	km 47+652	0.058	0.037	0.068
Biała Tarnowska	km 48+178	0.06	0.037	0.059
Biała Tarnowska	km 48+774	0.063	0.038	0.06
Biała Tarnowska	km 49+429	0.058	0.038	0.057
Biała Tarnowska	km 49+955	0.06	0.037	0.062
Biała Tarnowska	km 50+586	0.048	0.038	0.077
Biała Tarnowska	km 51+242	0.072	0.037	0.078
Biała Tarnowska	km 51+834	0.05	0.038	0.064
Biała Tarnowska	km 52+408	0.062	0.038	0.07
Biała Tarnowska	km 52+941	0.056	0.039	0.068
Biała Tarnowska	km 53+455	0.061	0.039	0.08
Biała Tarnowska	km 53+891	0.062	0.037	0.062
Biała Tarnowska	km 54+224	0.07	0.039	0.061
Biała Tarnowska	km 54+590	0.058	0.039	0.064
Biała Tarnowska	km 55+195	0.062	0.038	0.062
Biała Tarnowska	km 55+833	0.075	0.038	0.066
Biała Tarnowska	km 56+198	0.077	0.037	0.063
Biała Tarnowska	km 56+714	0.07	0.038	0.067

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 57+167	0.078	0.038	0.071
Biała Tarnowska	km 57+624	0.064	0.039	0.068
Biała Tarnowska	km 58+140	0.065	0.04	0.073
Biała Tarnowska	km 58+621	0.072	0.038	0.07
Biała Tarnowska	km 59+226	0.071	0.039	0.069
Biała Tarnowska	km 59+803	0.075	0.04	0.068
Biała Tarnowska	km 60+443	0.078	0.041	0.069
Biała Tarnowska	km 61+130	0.072	0.04	0.049
Biała Tarnowska	km 61+732	0.068	0.04	0.053
Biała Tarnowska	km 62+362	0.076	0.038	0.063
Biała Tarnowska	km 62+872	0.074	0.039	0.065
Biała Tarnowska	km 63+564	0.067	0.037	0.056
Biała Tarnowska	km 63+581	0.067	0.039	0.056
Biała Tarnowska	km 63+582	0.066	0.038	0.055
Biała Tarnowska	km 63+633	0.075	0.039	0.058
Biała Tarnowska	km 63+698	0.077	0.04	0.063
Biała Tarnowska	km 64+243	0.072	0.041	0.065
Biała Tarnowska	km 64+688	0.077	0.038	0.072
Biała Tarnowska	km 65+387	0.073	0.038	0.069
Biała Tarnowska	km 66+103	0.07	0.038	0.054
Biała Tarnowska	km 66+820	0.072	0.037	0.069
Biała Tarnowska	km 67+272	0.075	0.038	0.073
Biała Tarnowska	km 67+897	0.068	0.039	0.078
Biała Tarnowska	km 68+526	0.077	0.038	0.078

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 69+143	0.075	0.037	0.078
Biała Tarnowska	km 69+944	0.08	0.038	0.062
Biała Tarnowska	km 70+627	0.064	0.038	0.069
Biała Tarnowska	km 71+309	0.063	0.039	0.07
Biała Tarnowska	km 71+372	0.065	0.038	0.066
Biała Tarnowska	km 71+429	0.065	0.039	0.066
Biała Tarnowska	km 71+444	0.065	0.038	0.066
Biała Tarnowska	km 71+449	0.065	0.037	0.066
Biała Tarnowska	km 71+458	0.065	0.039	0.066
Biała Tarnowska	km 71+458	0.065	0.039	0.066
Biała Tarnowska	km 71+470	0.065	0.039	0.066
Biała Tarnowska	km 71+669	0.072	0.038	0.069
Biała Tarnowska	km 71+892	0.07	0.039	0.068
Biała Tarnowska	km 72+134	0.069	0.039	0.076
Biała Tarnowska	km 72+381	0.068	0.038	0.068
Biała Tarnowska	km 72+397	0.069	0.038	0.068
Biała Tarnowska	km 72+555	0.07	0.039	0.07
Biała Tarnowska	km 72+759	0.074	0.039	0.072
Biała Tarnowska	km 72+903	0.072	0.04	0.074
Biała Tarnowska	km 73+66	0.07	0.04	0.073
Biała Tarnowska	km 73+68	0.07	0.04	0.073
Biała Tarnowska	km 73+84	0.07	0.04	0.073
Biała Tarnowska	km 73+85	0.069	0.039	0.072
Biała Tarnowska	km 73+333	0.067	0.038	0.077

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Biała Tarnowska	km 73+603	0.065	0.04	0.074
Biała Tarnowska	km 74+98	0.063	0.041	0.07
Biała Tarnowska	km 74+522	0.067	0.04	0.074
Biała Tarnowska	km 74+693	0.066	0.041	0.069
Biała Tarnowska	km 74+821	0.068	0.04	0.075
Biała Tarnowska	km 74+836	0.068	0.039	0.075
Biała Tarnowska	km 75+48	0.075	0.041	0.08
Biała Tarnowska	km 75+286	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+292	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+385	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+474	0.075	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+474	0.075	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+484	0.075	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+484	0.075	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+494	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+494	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+504	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+505	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+519	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+519	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+604	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+625	0.077	0.04	0.078
Biała Tarnowska	km 75+787	0.078	0.041	0.079

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 22. Określenie wartości szorstkości – Bieśnianka

Nazwa cieku	Kilometr cieku	LT	KG	PT
Bieśnianka	km 0+54	0.077	0.038	0.072
Bieśnianka	km 0+284	0.071	0.039	0.067
Bieśnianka	km 0+553	0.064	0.039	0.068
Bieśnianka	km 0+718	0.067	0.04	0.065
Bieśnianka	km 0+921	0.075	0.039	0.075
Bieśnianka	km 1+33	0.073	0.04	0.069
Bieśnianka	km 1+138	0.072	0.041	0.07
Bieśnianka	km 1+362	0.068	0.042	0.07
Bieśnianka	km 1+503	0.058	0.041	0.072
Bieśnianka	km 1+673	0.064	0.042	0.074
Bieśnianka	km 1+908	0.067	0.041	0.075
Bieśnianka	km 2+254	0.071	0.042	0.07
Bieśnianka	km 2+629	0.07	0.042	0.072
Bieśnianka	km 2+931	0.069	0.042	0.077
Bieśnianka	km 3+213	0.074	0.041	0.068
Bieśnianka	km 3+279	0.072	0.041	0.069
Bieśnianka	km 3+362	0.072	0.042	0.069
Bieśnianka	km 3+664	0.08	0.042	0.078
Bieśnianka	km 3+990	0.071	0.042	0.073
Bieśnianka	km 4+203	0.074	0.042	0.072
Bieśnianka	km 4+488	0.077	0.043	0.074
Bieśnianka	km 4+924	0.078	0.043	0.078
Bieśnianka	km 5+240	0.076	0.043	0.076

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 23. Określenie wartości szorstkości – Jastrzębianka

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Jastrzębianka	km 0+58	0.048	0.038	0.049
Jastrzębianka	km 0+340	0.056	0.039	0.068
Jastrzębianka	km 0+362	0.055	0.04	0.069
Jastrzębianka	km 0+512	0.074	0.039	0.068
Jastrzębianka	km 0+698	0.075	0.039	0.075
Jastrzębianka	km 1+141	0.072	0.039	0.08
Jastrzębianka	km 1+531	0.068	0.04	0.069
Jastrzębianka	km 1+844	0.063	0.042	0.069
Jastrzębianka	km 2+82	0.065	0.04	0.068
Jastrzębianka	km 2+417	0.064	0.041	0.069
Jastrzębianka	km 2+628	0.065	0.04	0.068
Jastrzębianka	km 2+813	0.065	0.04	0.07
Jastrzębianka	km 3+1	0.066	0.04	0.069
Jastrzębianka	km 3+91	0.066	0.04	0.068
Jastrzębianka	km 3+189	0.067	0.041	0.069
Jastrzębianka	km 3+312	0.068	0.042	0.069
Jastrzębianka	km 3+442	0.069	0.042	0.07
Jastrzębianka	km 3+690	0.068	0.042	0.069
Jastrzębianka	km 3+904	0.07	0.041	0.073
Jastrzębianka	km 4+275	0.072	0.041	0.072
Jastrzębianka	km 4+550	0.073	0.042	0.072
Jastrzębianka	km 4+726	0.069	0.042	0.069

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Jastrzębianka	km 4+898	0.074	0.041	0.071
Jastrzębianka	km 5+391	0.072	0.043	0.073
Jastrzębianka	km 5+776	0.073	0.042	0.073
Jastrzębianka	km 6+81	0.069	0.043	0.076
Jastrzębianka	km 6+332	0.07	0.044	0.072
Jastrzębianka	km 6+436	0.07	0.043	0.074

Tab. 24. Określenie wartości szorstkości – Rzepianka

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Rzepianka	km 0+52	0.067	0.036	0.066
Rzepianka	km 0+433	0.059	0.036	0.069
Rzepianka	km 0+589	0.055	0.037	0.068
Rzepianka	km 0+687	0.062	0.038	0.07
Rzepianka	km 1+140	0.07	0.038	0.071
Rzepianka	km 1+630	0.068	0.037	0.068
Rzepianka	km 2+52	0.069	0.039	0.069
Rzepianka	km 2+486	0.069	0.038	0.062
Rzepianka	km 2+776	0.07	0.037	0.064
Rzepianka	km 3+6	0.071	0.036	0.066
Rzepianka	km 3+146	0.076	0.038	0.076
Rzepianka	km 3+259	0.073	0.039	0.075
Rzepianka	km 3+359	0.072	0.04	0.077
Rzepianka	km 3+460	0.075	0.041	0.073

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Rzepianka	km 3+674	0.076	0.039	0.075
Rzepianka	km 3+852	0.073	0.04	0.078
Rzepianka	km 4+91	0.075	0.038	0.069
Rzepianka	km 4+298	0.073	0.039	0.072
Rzepianka	km 4+454	0.071	0.038	0.07
Rzepianka	km 4+648	0.07	0.038	0.073
Rzepianka	km 4+996	0.07	0.04	0.073
Rzepianka	km 5+370	0.075	0.04	0.074
Rzepianka	km 5+977	0.059	0.04	0.066
Rzepianka	km 6+507	0.064	0.04	0.065
Rzepianka	km 6+975	0.06	0.041	0.07
Rzepianka	km 7+437	0.059	0.042	0.069
Rzepianka	km 7+814	0.068	0.042	0.072
Rzepianka	km 7+976	0.07	0.041	0.071
Rzepianka	km 8+292	0.068	0.042	0.07
Rzepianka	km 8+737	0.071	0.041	0.068
Rzepianka	km 8+915	0.069	0.04	0.072
Rzepianka	km 9+196	0.069	0.042	0.07
Rzepianka	km 9+316	0.07	0.042	0.072
Rzepianka	km 9+366	0.069	0.041	0.07
Rzepianka	km 9+538	0.071	0.04	0.071
Rzepianka	km 9+659	0.07	0.041	0.07
Rzepianka	km 9+877	0.068	0.042	0.072
Rzepianka	km 10+293	0.065	0.042	0.068

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Rzepianka	km 10+703	0.071	0.041	0.069
Rzepianka	km 11+5	0.075	0.04	0.07
Rzepianka	km 11+218	0.072	0.041	0.074
Rzepianka	km 11+353	0.07	0.042	0.07
Rzepianka	km 11+744	0.047	0.042	0.049
Rzepianka	km 12+100	0.068	0.042	0.059
Rzepianka	km 12+422	0.07	0.041	0.06
Rzepianka	km 12+745	0.069	0.042	0.059
Rzepianka	km 13+61	0.069	0.041	0.055
Rzepianka	km 13+280	0.068	0.042	0.046
Rzepianka	km 13+613	0.08	0.043	0.075
Rzepianka	km 14+42	0.077	0.042	0.07
Rzepianka	km 14+299	0.076	0.043	0.078

Tab. 25. Określenie wartości szorstkości – Szwedka

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Szwedka	km 0+73	0.063	0.036	0.061
Szwedka	km 0+796	0.072	0.036	0.075
Szwedka	km 1+262	0.075	0.037	0.074
Szwedka	km 1+704	0.072	0.038	0.073
Szwedka	km 2+194	0.073	0.038	0.077
Szwedka	km 2+727	0.076	0.038	0.073
Szwedka	km 3+60	0.074	0.037	0.072

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Szwedka	km 3+325	0.076	0.038	0.074
Szwedka	km 3+720	0.075	0.039	0.073
Szwedka	km 4+62	0.077	0.039	0.072
Szwedka	km 4+423	0.073	0.038	0.073
Szwedka	km 4+871	0.075	0.04	0.072
Szwedka	km 5+237	0.072	0.039	0.072
Szwedka	km 5+556	0.073	0.039	0.072
Szwedka	km 5+996	0.07	0.038	0.07
Szwedka	km 6+444	0.072	0.039	0.073
Szwedka	km 6+940	0.073	0.04	0.071
Szwedka	km 7+442	0.07	0.04	0.075
Szwedka	km 7+781	0.072	0.041	0.072
Szwedka	km 8+169	0.07	0.041	0.071
Szwedka	km 8+561	0.073	0.04	0.073

Tab. 26. Określenie wartości szorstkości – Wątok

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Wątok	km 0+72	0.072	0.035	0.072
Wątok	km 0+155	0.072	0.036	0.069
Wątok	km 0+443	0.071	0.036	0.07
Wątok	km 0+755	0.075	0.037	0.07
Wątok	km 0+897	0.07	0.035	0.069
Wątok	km 1+27	0.069	0.036	0.069

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa cieku	Kilometr cieku	LT	KG	PT
Wątok	km 1+371	0.075	0.037	0.072
Wątok	km 1+723	0.066	0.036	0.085
Wątok	km 1+889	0.068	0.037	0.085
Wątok	km 2+51	0.068	0.038	0.07
Wątok	km 2+65	0.068	0.037	0.07
Wątok	km 2+81	0.068	0.038	0.07
Wątok	km 2+119	0.068	0.039	0.07
Wątok	km 2+143	0.068	0.039	0.07
Wątok	km 2+244	0.075	0.039	0.069
Wątok	km 2+348	0.074	0.038	0.075
Wątok	km 2+480	0.076	0.038	0.067
Wątok	km 2+626	0.076	0.039	0.069
Wątok	km 2+634	0.077	0.039	0.069
Wątok	km 2+761	0.08	0.038	0.076
Wątok	km 2+922	0.077	0.039	0.073
Wątok	km 3+136	0.078	0.038	0.085
Wątok	km 3+348	0.076	0.039	0.08
Wątok	km 3+428	0.085	0.04	0.082
Wątok	km 3+498	0.085	0.04	0.082
Wątok	km 3+591	0.085	0.039	0.082
Wątok	km 3+703	0.085	0.038	0.082
Wątok	km 3+788	0.085	0.039	0.082
Wątok	km 3+890	0.085	0.04	0.082
Wątok	km 4+126	0.085	0.04	0.082

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa cieku	Kilometr cieku	LT	KG	PT
Wątok	km 4+311	0.085	0.038	0.082
Wątok	km 4+502	0.085	0.039	0.082
Wątok	km 4+653	0.077	0.04	0.074
Wątok	km 4+976	0.065	0.04	0.071
Wątok	km 5+261	0.066	0.039	0.075
Wątok	km 5+515	0.069	0.04	0.068
Wątok	km 5+778	0.068	0.038	0.068
Wątok	km 5+798	0.068	0.038	0.069
Wątok	km 6+134	0.07	0.039	0.077
Wątok	km 6+399	0.072	0.039	0.075
Wątok	km 6+976	0.071	0.04	0.077
Wątok	km 7+727	0.075	0.04	0.065
Wątok	km 7+995	0.08	0.041	0.08
Wątok	km 8+336	0.078	0.039	0.075
Wątok	km 8+587	0.076	0.039	0.077
Wątok	km 8+835	0.079	0.039	0.072
Wątok	km 9+169	0.077	0.039	0.078
Wątok	km 9+763	0.079	0.04	0.076
Wątok	km 10+286	0.08	0.04	0.08
Wątok	km 10+401	0.07	0.041	0.069
Wątok	km 10+465	0.077	0.041	0.065
Wątok	km 10+788	0.075	0.042	0.069
Wątok	km 11+88	0.073	0.041	0.071
Wątok	km 11+445	0.069	0.041	0.07

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 27. Określenie wartości szorstkości – Wojnarówka

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Wojnarówka	km 0+22	0.075	0.038	0.063
Wojnarówka	km 0+55	0.07	0.038	0.062
Wojnarówka	km 0+58	0.07	0.038	0.062
Wojnarówka	km 0+75	0.07	0.038	0.062
Wojnarówka	km 0+77	0.07	0.038	0.062
Wojnarówka	km 0+426	0.055	0.038	0.055
Wojnarówka	km 0+462	0.055	0.038	0.055
Wojnarówka	km 0+465	0.055	0.038	0.055
Wojnarówka	km 0+708	0.064	0.039	0.067
Wojnarówka	km 0+768	0.066	0.039	0.062
Wojnarówka	km 0+856	0.061	0.038	0.06
Wojnarówka	km 0+889	0.061	0.038	0.06
Wojnarówka	km 0+893	0.061	0.039	0.06
Wojnarówka	km 1+330	0.053	0.039	0.054
Wojnarówka	km 1+362	0.053	0.038	0.054
Wojnarówka	km 1+366	0.053	0.038	0.054
Wojnarówka	km 1+603	0.055	0.038	0.056
Wojnarówka	km 1+857	0.054	0.037	0.055
Wojnarówka	km 2+77	0.062	0.037	0.052
Wojnarówka	km 2+311	0.074	0.038	0.068
Wojnarówka	km 2+542	0.069	0.039	0.072
Wojnarówka	km 2+842	0.076	0.039	0.077
Wojnarówka	km 3+187	0.075	0.04	0.072

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Nazwa ciek	Kilometr ciek	LT	KG	PT
Wojnarówka	km 3+544	0.076	0.039	0.076
Wojnarówka	km 3+905	0.071	0.04	0.071
Wojnarówka	km 4+272	0.068	0.041	0.077
Wojnarówka	km 4+665	0.054	0.04	0.068
Wojnarówka	km 5+64	0.068	0.04	0.068
Wojnarówka	km 5+283	0.065	0.04	0.07
Wojnarówka	km 5+577	0.067	0.039	0.08
Wojnarówka	km 6+85	0.066	0.041	0.077
Wojnarówka	km 6+522	0.076	0.42	0.08
Wojnarówka	km 6+875	0.078	0.042	0.08
Wojnarówka	km 6+901	0.077	0.041	0.076
Wojnarówka	km 7+317	0.069	0.042	0.074
Wojnarówka	km 7+611	0.08	0.041	0.077
Wojnarówka	km 7+834	0.068	0.042	0.075

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Ustalenie parametrów początkowych

Warunkiem rozwiązania równań Saint – Venanta opisujących przepływ nieustalony jest zdefiniowanie wartości przepływu i stanu wody (rzędnych) dla każdego przekroju obliczeniowego na początku obliczeń symulacyjnych. Wartości te nazywane są warunkami początkowymi.

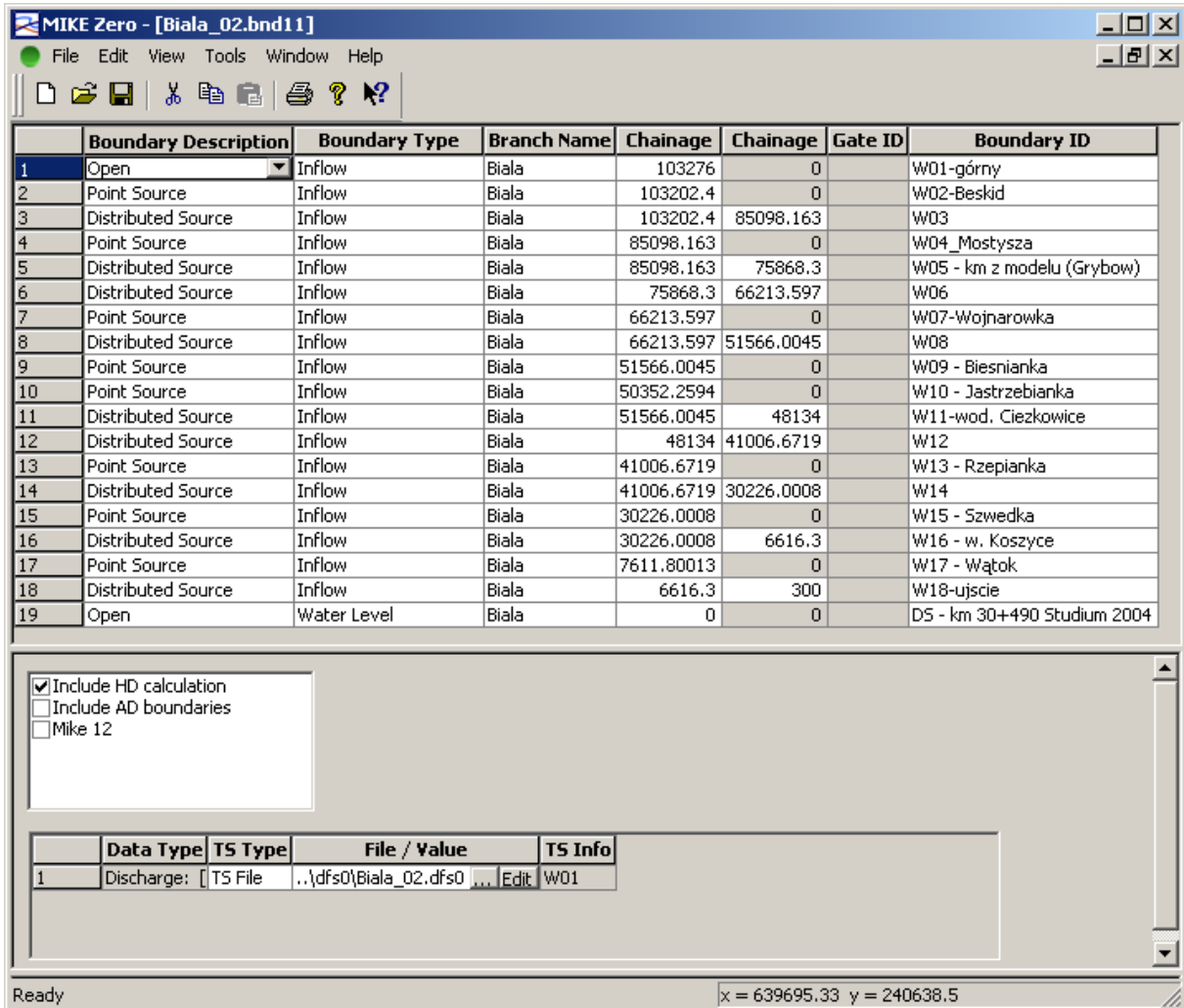
Z uwagi na fakt, iż właściwe obliczenia zostały poprzedzone tzw. obliczeniami inicjującymi, których celem jest stabilizacja modelu w początkowym okresie działania, zdecydowano się przyjąć globalne warunki początkowe w wielkości: 10 cm – stan wody i $1 \text{ m}^3/\text{s}$ – przepływ.

Przyjęcie warunków brzegowych

Dla zbudowanego w ramach niniejszego opracowania modelu hydraulicznego warunki brzegowe modelu określono w oparciu o wyniki modelowania hydraulicznego. Układ wprowadzonych warunków brzegowych zaimplementowanych do modelu przedstawiają poniższe rysunki.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Biala_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Biala	103276	0		W01-górny
2	Point Source	Inflow	Biala	103202.4	0		W02-Beskid
3	Distributed Source	Inflow	Biala	103202.4	85098.163		W03
4	Point Source	Inflow	Biala	85098.163	0		W04_Mostysza
5	Distributed Source	Inflow	Biala	85098.163	75868.3		W05 - km z modelu (Grybow)
6	Distributed Source	Inflow	Biala	75868.3	66213.597		W06
7	Point Source	Inflow	Biala	66213.597	0		W07-Wojnarowka
8	Distributed Source	Inflow	Biala	66213.597	51566.0045		W08
9	Point Source	Inflow	Biala	51566.0045	0		W09 - Biesnianka
10	Point Source	Inflow	Biala	50352.2594	0		W10 - Jastrzebianka
11	Distributed Source	Inflow	Biala	51566.0045	48134		W11-wod. Cieczkowice
12	Distributed Source	Inflow	Biala	48134	41006.6719		W12
13	Point Source	Inflow	Biala	41006.6719	0		W13 - Rzepianka
14	Distributed Source	Inflow	Biala	41006.6719	30226.0008		W14
15	Point Source	Inflow	Biala	30226.0008	0		W15 - Szwedka
16	Distributed Source	Inflow	Biala	30226.0008	6616.3		W16 - w. Koszyce
17	Point Source	Inflow	Biala	7611.80013	0		W17 - Wątok
18	Distributed Source	Inflow	Biala	6616.3	300		W18-ujście
19	Open	Water Level	Biala	0	0		DS - km 30+490 Studium 2004

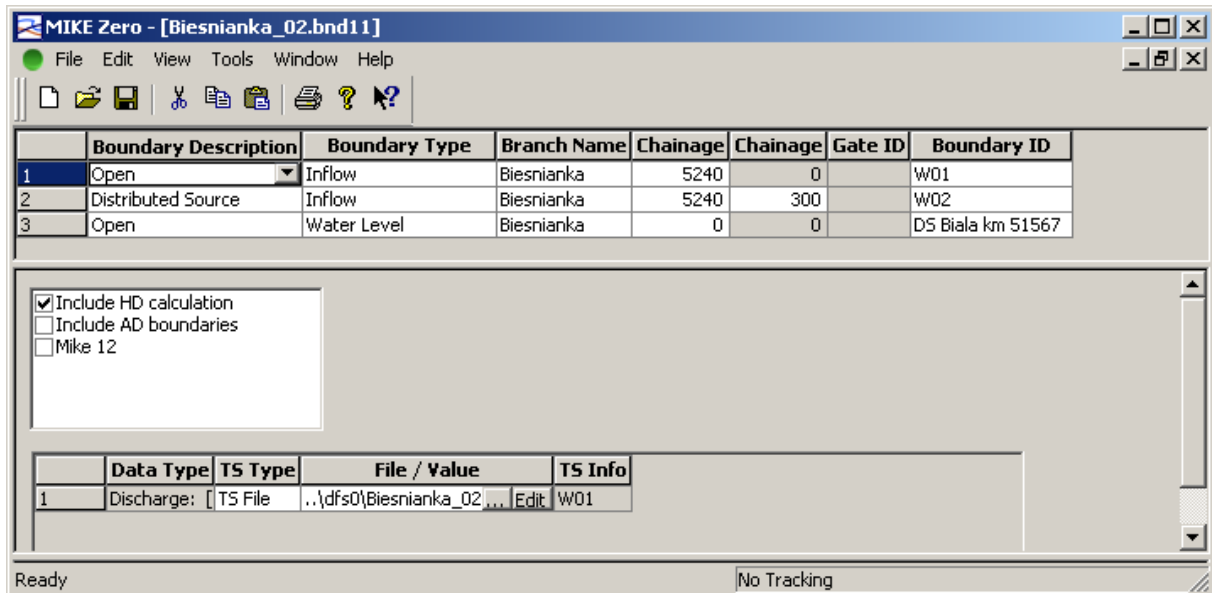
Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	TS File	..\dfs0\Biala_02.dfs0 ... Edit	W01

Ready x = 639695.33 y = 240638.5

Rys. 44. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Białej

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Biesnianka_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

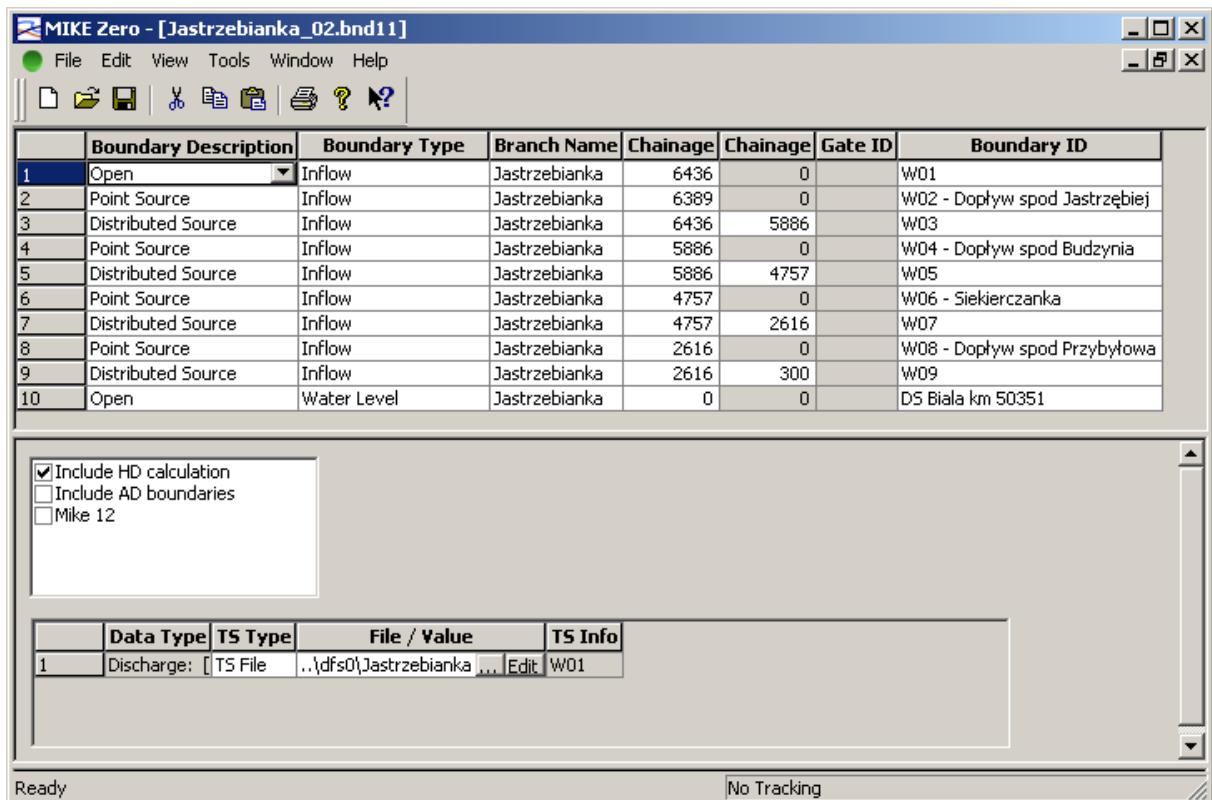
	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Biesnianka	5240	0		W01
2	Distributed Source	Inflow	Biesnianka	5240	300		W02
3	Open	Water Level	Biesnianka	0	0		DS Biala km 51567

Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	TS File	..\dfs0\Biesnianka_02... Edit	W01

Ready No Tracking

Rys. 45. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Bieśnianki

MIKE Zero - [Jastrzebianka_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Jastrzebianka	6436	0		W01
2	Point Source	Inflow	Jastrzebianka	6389	0		W02 - Dopływ spod Jastrzębiej
3	Distributed Source	Inflow	Jastrzebianka	6436	5886		W03
4	Point Source	Inflow	Jastrzebianka	5886	0		W04 - Dopływ spod Budzynia
5	Distributed Source	Inflow	Jastrzebianka	5886	4757		W05
6	Point Source	Inflow	Jastrzebianka	4757	0		W06 - Siekierzanka
7	Distributed Source	Inflow	Jastrzebianka	4757	2616		W07
8	Point Source	Inflow	Jastrzebianka	2616	0		W08 - Dopływ spod Przybytowa
9	Distributed Source	Inflow	Jastrzebianka	2616	300		W09
10	Open	Water Level	Jastrzebianka	0	0		DS Biala km 50351

Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	TS File	..\dfs0\Jastrzebianka ... Edit	W01

Ready No Tracking

Rys. 46. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Jastrzębianki

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Mostysza_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Water Level	Mostysza	0	0		D5
2	Distributed Source	Inflow	Mostysza	2372	131		260B
3	Point Source	Inflow	Mostysza	2264	0		261B
4	Distributed Source	Inflow	Mostysza	5350	2372		262B
5	Point Source	Inflow	Mostysza	5273	0		Kamienna
6	Distributed Source	Inflow	Mostysza	5657	5350		264B
7	Distributed Source	Inflow	Mostysza	8424	5657		265B
8	Point Source	Inflow	Mostysza	8326	0		267B
9	Distributed Source	Inflow	Mostysza	10214	8424		268B
10	Distributed Source	Inflow	Mostysza	10238	10214		269B
11	Open	Inflow	Mostysza	10238	0		U5

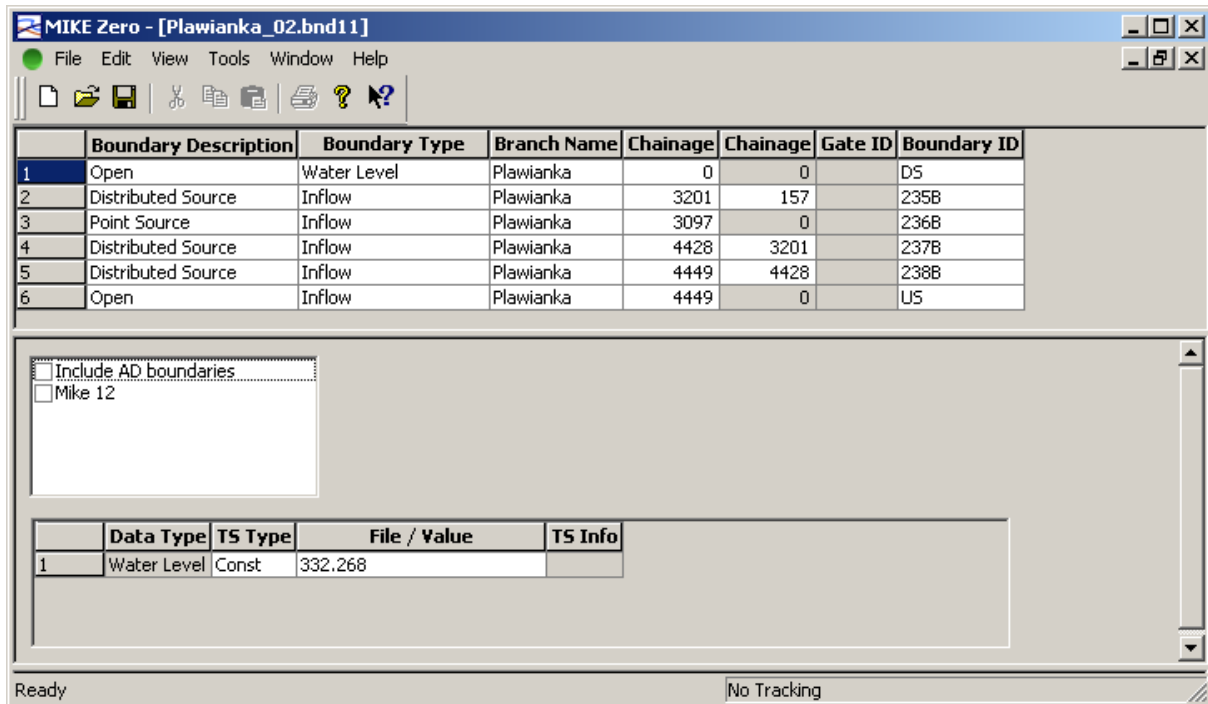
Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Water Level	Const	382.034	

Ready No Tracking

Rys. 47. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Mostyszy

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

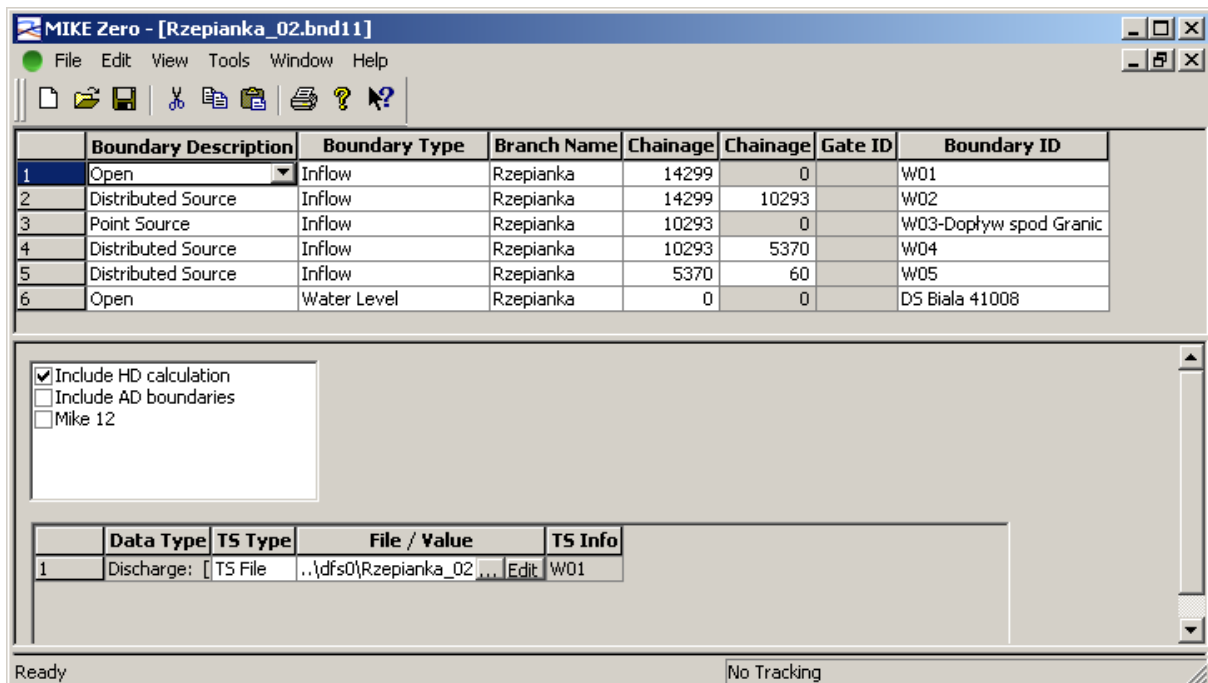

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Water Level	Pławianka	0	0		DS
2	Distributed Source	Inflow	Pławianka	3201	157		235B
3	Point Source	Inflow	Pławianka	3097	0		236B
4	Distributed Source	Inflow	Pławianka	4428	3201		237B
5	Distributed Source	Inflow	Pławianka	4449	4428		238B
6	Open	Inflow	Pławianka	4449	0		US

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Water Level	Const	332.268	

Rys. 48. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Pławianki

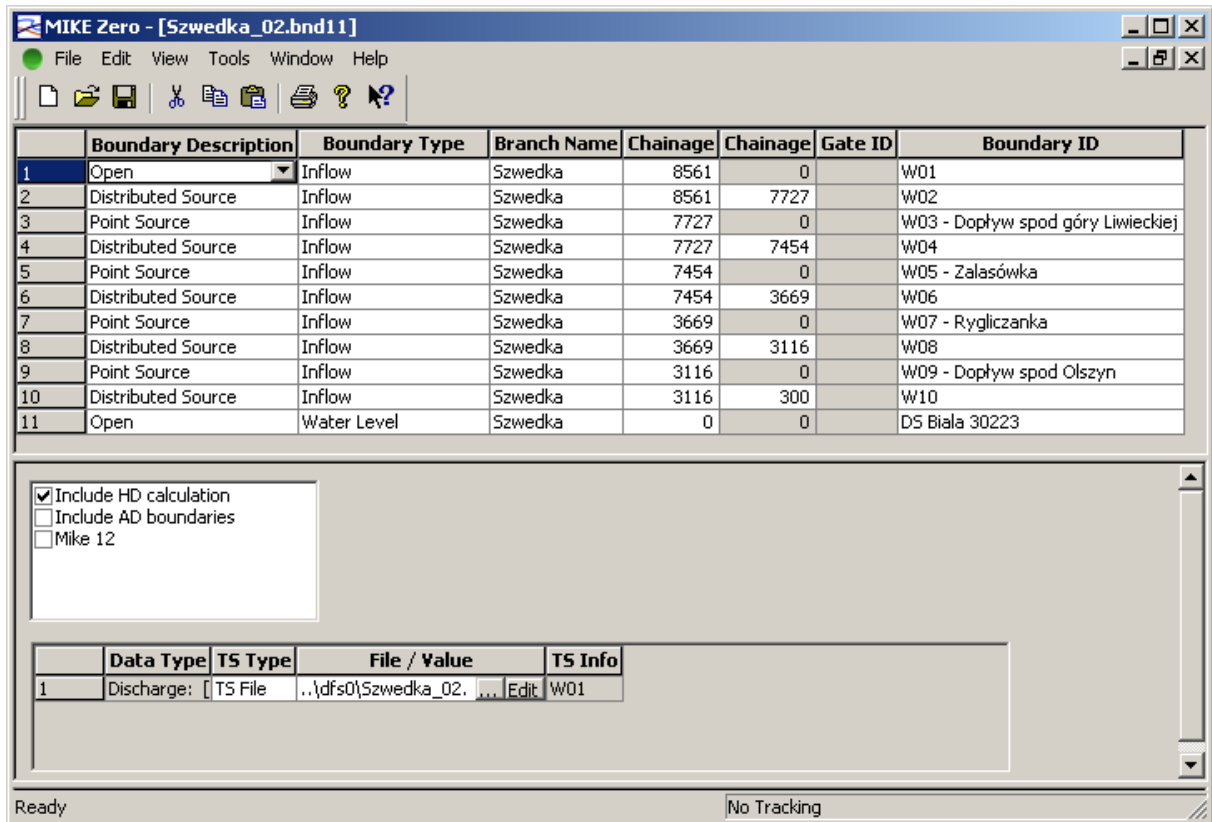
	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Rzepianka	14299	0		W01
2	Distributed Source	Inflow	Rzepianka	14299	10293		W02
3	Point Source	Inflow	Rzepianka	10293	0		W03-Dopływ spod Granic
4	Distributed Source	Inflow	Rzepianka	10293	5370		W04
5	Distributed Source	Inflow	Rzepianka	5370	60		W05
6	Open	Water Level	Rzepianka	0	0		DS Biała 41008

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	TS File	..\dfs0\Rzepianka_02_... Edit	W01

Rys. 49. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Rzepianki

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Szwedka_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Szwedka	8561	0		W01
2	Distributed Source	Inflow	Szwedka	8561	7727		W02
3	Point Source	Inflow	Szwedka	7727	0		W03 - Dopływ spod góry Liwieckiej
4	Distributed Source	Inflow	Szwedka	7727	7454		W04
5	Point Source	Inflow	Szwedka	7454	0		W05 - Zalasówka
6	Distributed Source	Inflow	Szwedka	7454	3669		W06
7	Point Source	Inflow	Szwedka	3669	0		W07 - Ryglizanka
8	Distributed Source	Inflow	Szwedka	3669	3116		W08
9	Point Source	Inflow	Szwedka	3116	0		W09 - Dopływ spod Olszyn
10	Distributed Source	Inflow	Szwedka	3116	300		W10
11	Open	Water Level	Szwedka	0	0		D5 Biała 30223

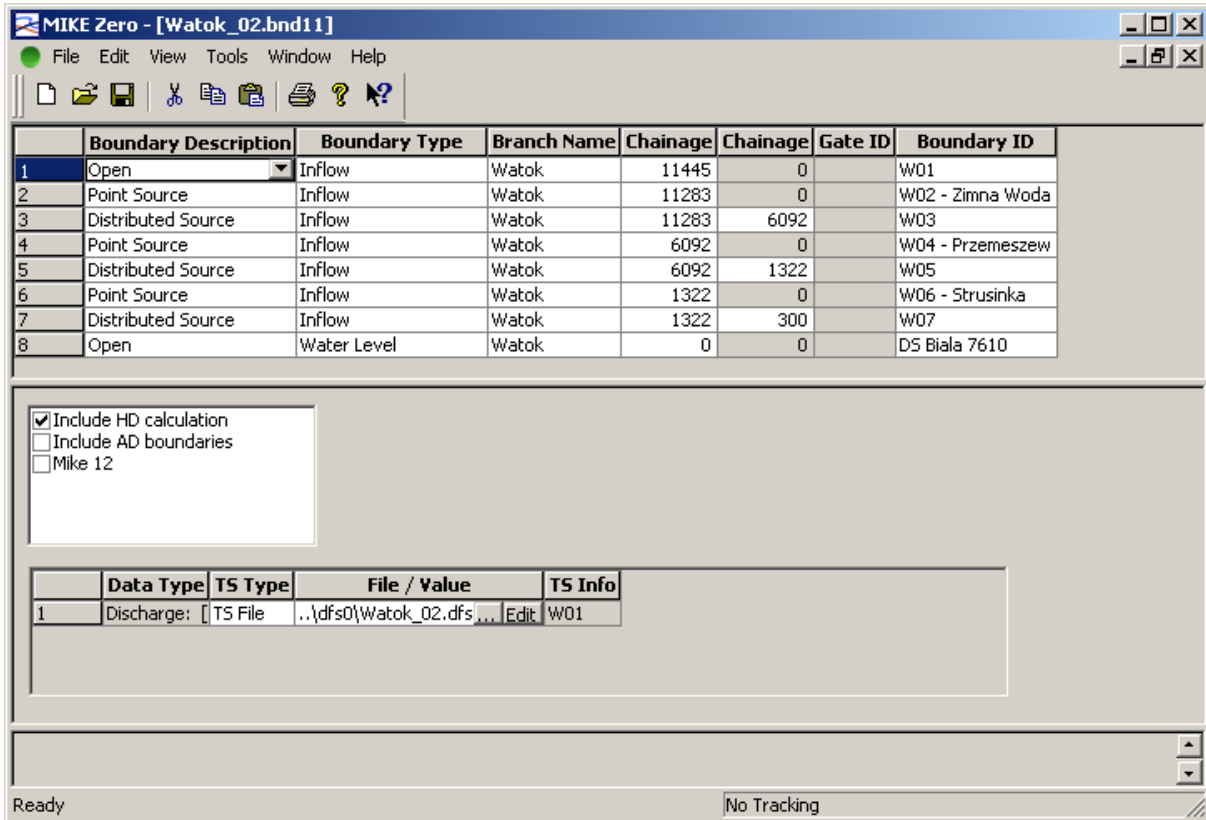
Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	[TS File	..\dfs0\Szwedka_02. ... Edit	W01

Ready No Tracking

Rys. 50. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Szwedki

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Watok_02.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Watok	11445	0		W01
2	Point Source	Inflow	Watok	11283	0		W02 - Zimna Woda
3	Distributed Source	Inflow	Watok	11283	6092		W03
4	Point Source	Inflow	Watok	6092	0		W04 - Przemieszew
5	Distributed Source	Inflow	Watok	6092	1322		W05
6	Point Source	Inflow	Watok	1322	0		W06 - Strusinka
7	Distributed Source	Inflow	Watok	1322	300		W07
8	Open	Water Level	Watok	0	0		DS Biała 7610

Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	[TS File	..\dfs0\Watok_02.dfs...	Edit W01

Ready No Tracking

Rys. 51. Warunki brzegowe zaimplementowane w modelu hydraulicznym Wątoka

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

MIKE Zero - [Biala_calib_II.bnd11]

File Edit View Tools Window Help

	Boundary Description	Boundary Type	Branch Name	Chainage	Chainage	Gate ID	Boundary ID
1	Open	Inflow	Biala	103276	0		W01
2	Point Source	Inflow	Biala	103202.4	0		W02
3	Distributed Source	Inflow	Biala	103202.4	85098.163		W03
4	Open	Inflow	Mostysza	10238	0		W04
5	Distributed Source	Inflow	Mostysza	10238	0		W05
6	Distributed Source	Inflow	Biala	85098.163	75868.3		W06 - km z modelu (Grybow)
7	Distributed Source	Inflow	Biala	75868.3	66213.597		W07
8	Open	Inflow	Wojnarowka	7815	0		W08-gorny
9	Distributed Source	Inflow	Wojnarowka	7815	0		W09
10	Distributed Source	Inflow	Biala	66213.597	51566.0045		W10
11	Open	Inflow	Biesnianka	5240	0		W11 - gorny
12	Distributed Source	Inflow	Biesnianka	5240	100		W12
13	Distributed Source	Inflow	Biala	51566.0045	48134		W13 - wod. Ciekowice
14	Open	Inflow	Jastrzebianka	6422	0		W14
15	Distributed Source	Inflow	Jastrzebianka	6422	0		W15
16	Distributed Source	Inflow	Biala	48134	41006.6719		W16
17	Open	Inflow	Rzepianka	5370	0		W17 - gorny
18	Distributed Source	Inflow	Rzepianka	5370	0		W18
19	Distributed Source	Inflow	Biala	41006.6719	30226.0008		W19
20	Open	Inflow	Szwedka	8561	0		W20 - gorny
21	Distributed Source	Inflow	Szwedka	8561	0		W21
22	Distributed Source	Inflow	Biala	30226.0008	6616.3		W22 - wod. Koszyce
23	Open	Inflow	Watok	11445	0		W23 - gorny
24	Point Source	Inflow	Watok	11270	0		W24
25	Distributed Source	Inflow	Watok	11445	0		W25
26	Distributed Source	Inflow	Biala	6616.3	300		W26
27	Open	Inflow	Plawianka	4449	0		238B
28	Distributed Source	Inflow	Plawianka	4449	3201		237B
29	Point Source	Inflow	Plawianka	3201	0		236B
30	Distributed Source	Inflow	Plawianka	3201	0		235B
31	Open	Q-h	Biala	0	0		DS

Include HD calculation
 Include AD boundaries
 Mike 12

	Data Type	TS Type	File / Value	TS Info
1	Discharge:	Const	0.1	

Ready No Tracking

Rys. 53. Warunki brzegowe zaimplementowane w zintegrowanym modelu hydraulicznym zlewni Białej

2.4 Metodyka kalibracji i weryfikacji modelu

Kalibracja polega na określeniu parametrów modelu w taki sposób, aby otrzymać zgodny z powodziowym wezbraniem historycznym, obliczeniowy rozkład przepływów i stanów wody w profilu podłużnym rzeki. Zgodność ta sprowadza się do uzyskania zbieżnych hydrogramów przepływów i stanów wody, zarówno pod względem wartości jak i czasu w punktach kalibracyjnych (o znanych wartościach historycznych $Q(t)$ i $H(t)$).

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Weryfikacja modelu wykonywana jest na wezbraniu powodziowym innym niż wezbranie, dla którego wykonano kalibrację. Polega na ocenie zgodności hydrogramów historycznych i obliczeniowych $Q(t)$ i $H(t)$ pod względem wartości i czasu w tych samych punktach oraz w oparciu o te same parametry modelu, dla których wykonano kalibrację.

Kryteria kalibracji i weryfikacji modelu to założone, dopuszczalne różnice pomiędzy wartościami rzeczywistymi i modelowanymi w zakresie:

- Bilansowania objętości przepływów V
- Wartości maksymalnych przepływów $Q(\max)$
- Wartości maksymalnych stanów wody $H(\max)$
- Przesunięcia fazowego hydrogramów Q i H
- Zgodności hydrogramów Q i H w całym zakresie

Kalibracja oraz weryfikacja została wykonana dla Białej Tarnowskiej a więc ciekę kontrolowanego tj. takich na których zlokalizowany jest co najmniej 1 posterunek wodowskazowy (w przypadku Białej były to 3 posterunki: Grybów, Ciężkowice i Koszyce Wielkie) Dodatkowo spełniony był warunek, iż wodowskazy muszą być zlokalizowane na odcinku objętym modelem hydraulicznym. W przypadku pozostałych cieków objętych przedmiotowym projektem (bezpośrednich dopływów Białej), z braku posterunków wodowskazowych dokonano tzw. kalibracji eksperckiej bazującej na ocenie parametrów szorstkości koryta i terenów zalewowych.

Następujące parametry, które poddano analizie na etapie kalibracji i weryfikacji modelu hydraulicznego:

- Współczynnik korelacji (R),
- Specjalny współczynnik korelacji (R_s),
- Całkowity błąd kwadratowy (CBK),
- Błąd stanu kulminacji ($\Delta H_{\max}$),
- Błąd przepływu kulminacyjnego ($\Delta Q_{\max}$),
- Przesunięcie kulminacji ($\Delta t_{\max}$),
- Błąd objętości fali wezbraniowej ($\Delta V_{\max}$).

Proces kalibracji i weryfikacji został przeprowadzony w oparciu o kryteria i parametry, stawiane przez RZGW w Krakowie modelom hydraulicznym opracowywanym na zlecenie tej instytucji i wykorzystywanym przez nią w działaniach związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Zgodnie z wytycznymi RZGW w Krakowie przyjęto zasadę, iż w przypadku kalibracji dla każdego z kryteriów model musi otrzymać ocenę „znakomity”, „bardzo dobry” lub „dobry”.

W przypadku weryfikacji dla każdego z kryteriów model musi otrzymać ocenę „znakomity”, „bardzo dobry”, „dobry” lub „dość dobry”.

W przypadku niespełnienia, któregoś z w/w kryteriów należy przedstawić interpretację, która wskaże tego przyczynę.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

3 Kalibracja i weryfikacja modelu hydraulicznego

Kalibracja polega na określeniu parametrów modelu w taki sposób, aby otrzymać zgodny z powodziowym wezbraniem historycznym, obliczeniowy rozkład przepływów i stanów wody w profilu podłużnym rzeki. Zgodność ta sprowadza się do uzyskania zbieżnych hydrogramów przepływów i stanów wody, zarówno pod względem wartości jak i czasu w punktach kalibracyjnych (o znanych wartościach historycznych $Q(t)$ i $H(t)$).

Weryfikacja modelu wykonywana jest na wezbraniu powodziowym innym niż wezbranie, dla którego wykonano kalibrację. Polega na ocenie zgodności hydrogramów historycznych i obliczeniowych $Q(t)$ i $H(t)$ pod względem wartości i czasu w tych samych punktach oraz w oparciu o te same parametry modelu, dla których wykonano kalibrację.

Kryteria kalibracji i weryfikacji modelu to założone, dopuszczalne różnice pomiędzy wartościami rzeczywistymi i modelowanymi w zakresie:

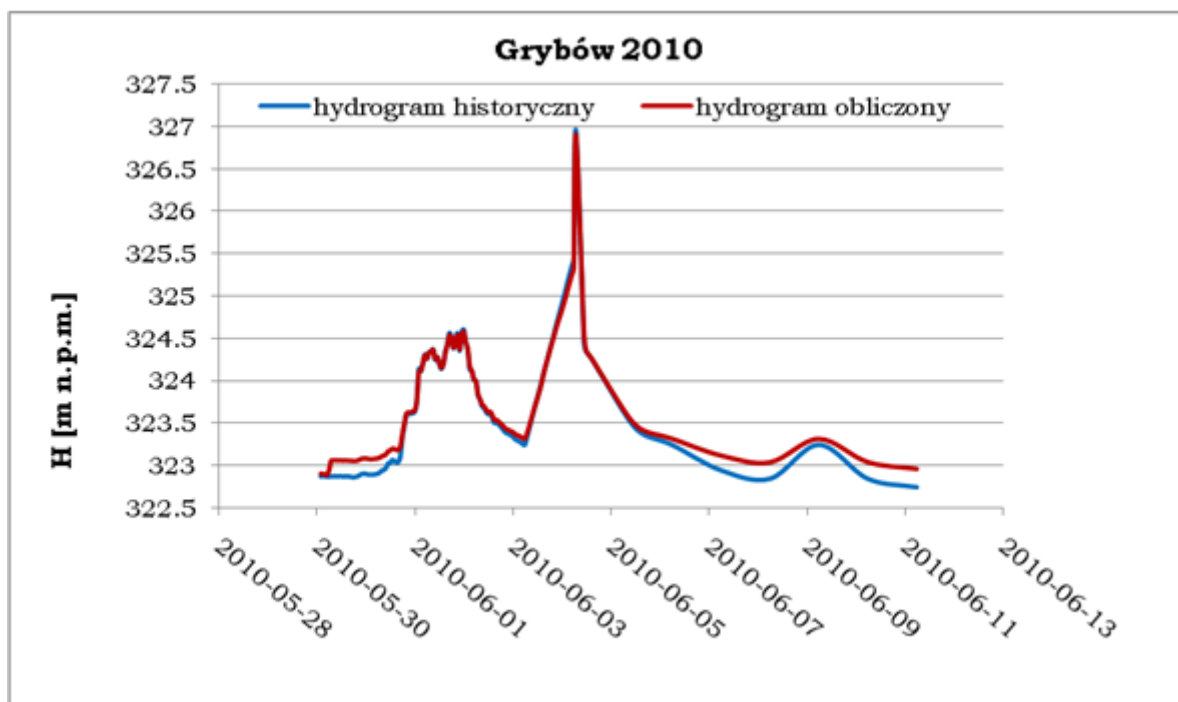
- bilansowania objętości przepływów V ,
- wartości maksymalnych przepływów $Q(\max)$,
- wartości maksymalnych stanów wody $H(\max)$,
- przesunięcia fazowego hydrogramów Q i H ,
- zgodności hydrogramów Q i H w całym zakresie.

Kalibracja oraz weryfikacja została wykonana dla Białej Tarnowskiej a więc ciekę kontrolowanego tj. takiego, na którym zlokalizowany jest co najmniej 1 posterunek wodowskazowy (w przypadku Białej były to 3 posterunki: Grybów, Ciężkowice i Koszyce Wielkie) Dodatkowo spełniony był warunek, iż wodowskazy muszą być zlokalizowane na odcinku objętym modelem hydraulicznym. W przypadku pozostałych cieków objętych przedmiotowym projektem (bezpośrednich dopływów Białej), z braku posterunków wodowskazowych dokonano tzw. kalibracji eksperckiej bazującej na ocenie parametrów szorstkości koryta i terenów zalewowych.

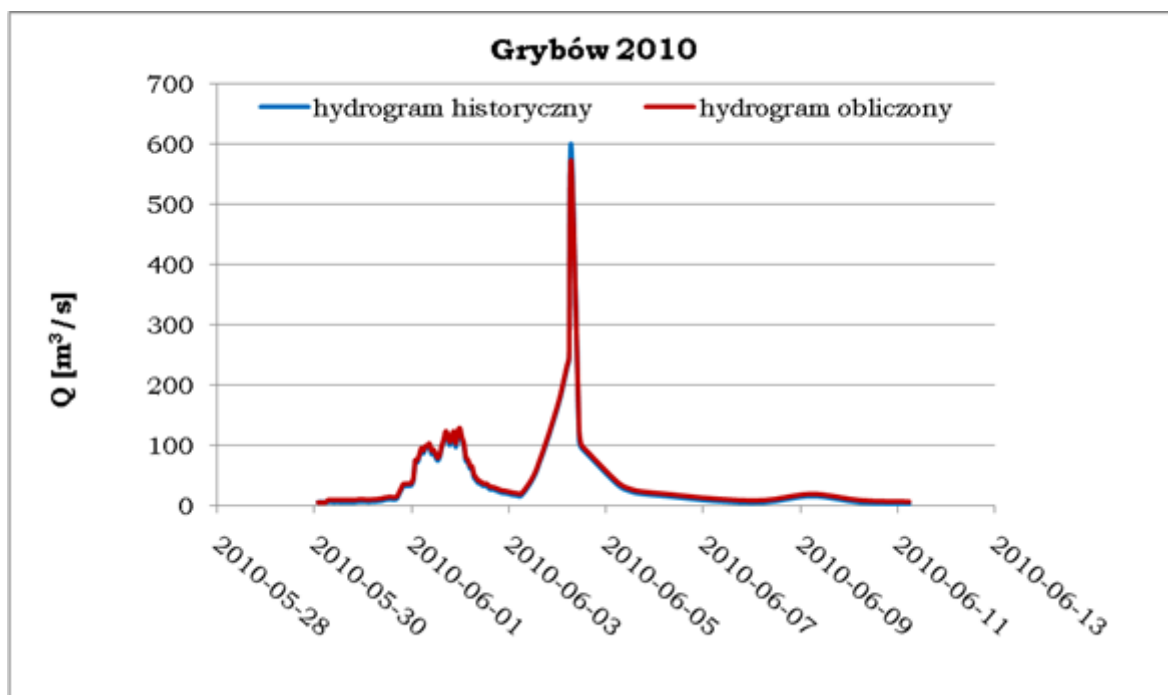
Kalibracja i weryfikacja modelu została przeprowadzona w oparciu o dane wodowskazowe (hydrogramy stanów i przepływów) z dwóch ostatnich wielkich powodzi, które miały miejsce w latach 2010 oraz 2001 dla których udało się pozyskać komplet danych z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej o. Kraków.

Kalibrację przeprowadzono na fali powodziowej z 2010 roku (większe wartości przepływów) natomiast weryfikację na fali wezbraniowej z 2001 roku. Poniżej zestawiono wyniki przeprowadzonych prac:

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 54. Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2010 r

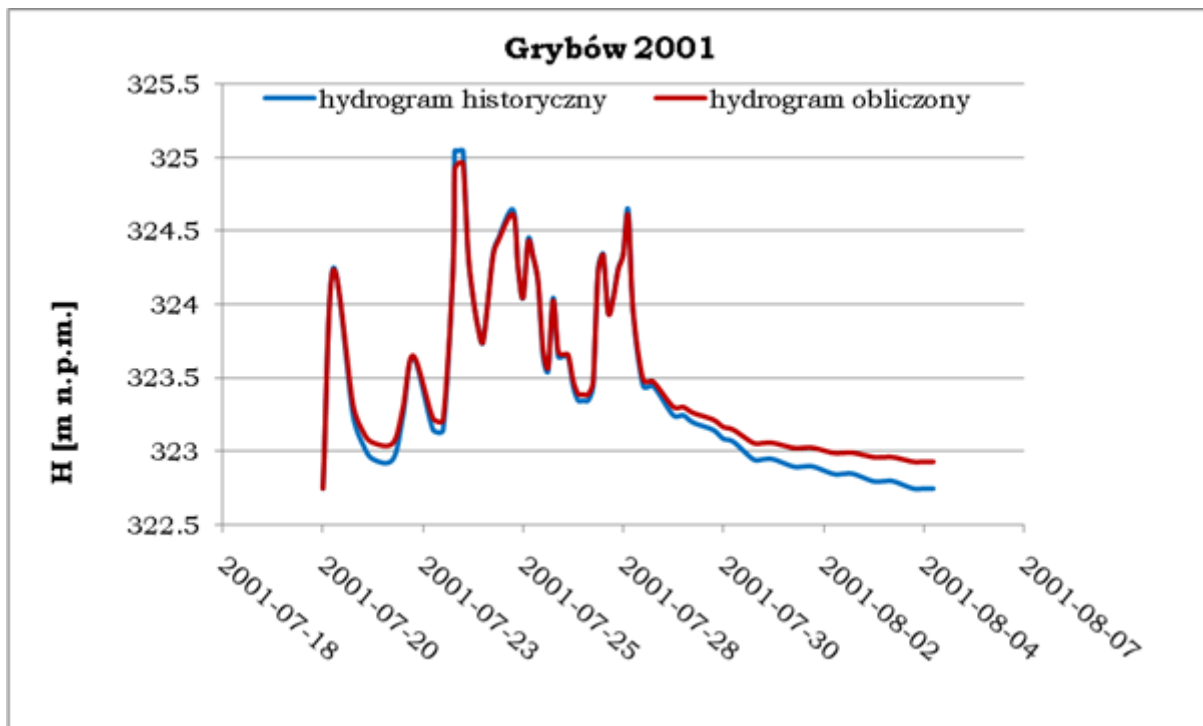

Rys. 55. Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2010 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Tab. 28. Tabelaryczne zestawienie wyników kalibracji dla rzeki Białej, wodowskaz Grybów

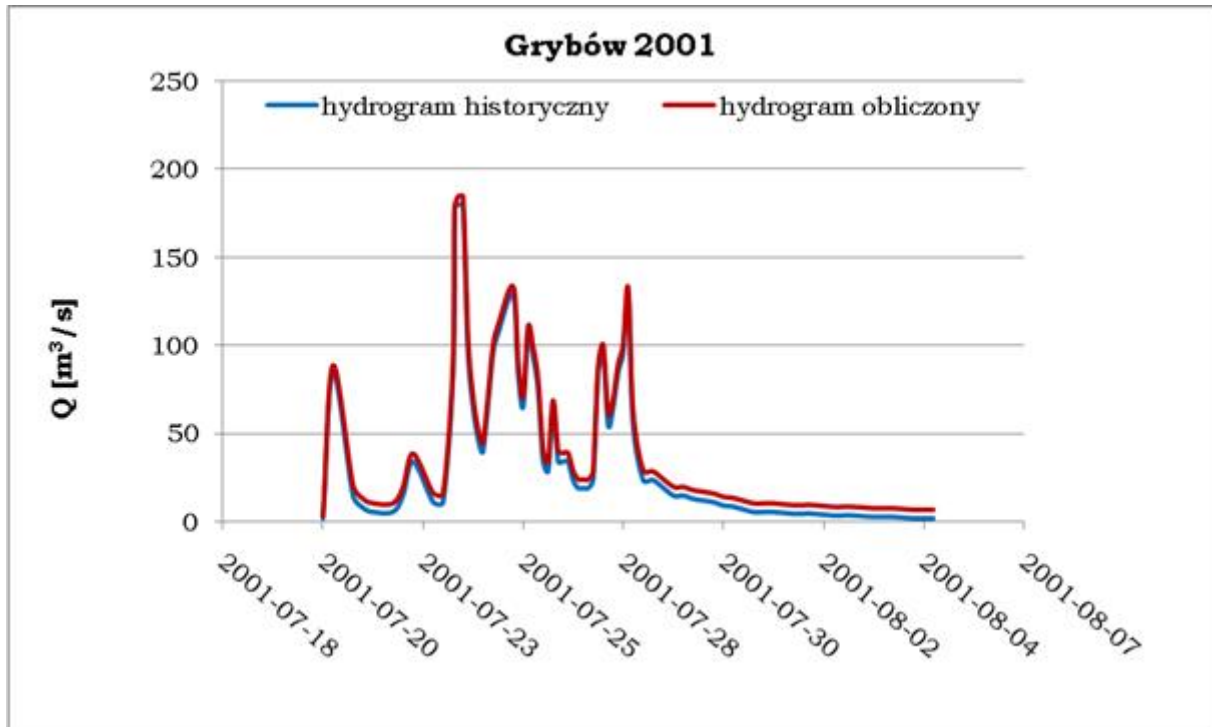
Rzeka: Biała; Wodowskaz: Grybów, Fala: 2010 - kalibracja									
R (Q)	R (h)	R _s (Q)	R _s (h)	CBK (Q)	CBK (h)	ΔH_{max}	ΔQ_{max}	Δt_{max}	ΔV_{max}
[-]	[-]	[-]	[-]	[%]	[%]	[cm]	[%]	[h]	[%]
1.00	1.00	1.00	1.00	0.87	0.00	5	4.66	0.00	1.39
znakomity	znakomity	znakomity	znakomity	znakomity	znakomity	znakomity	bardzo dobry	znakomity	znakomity

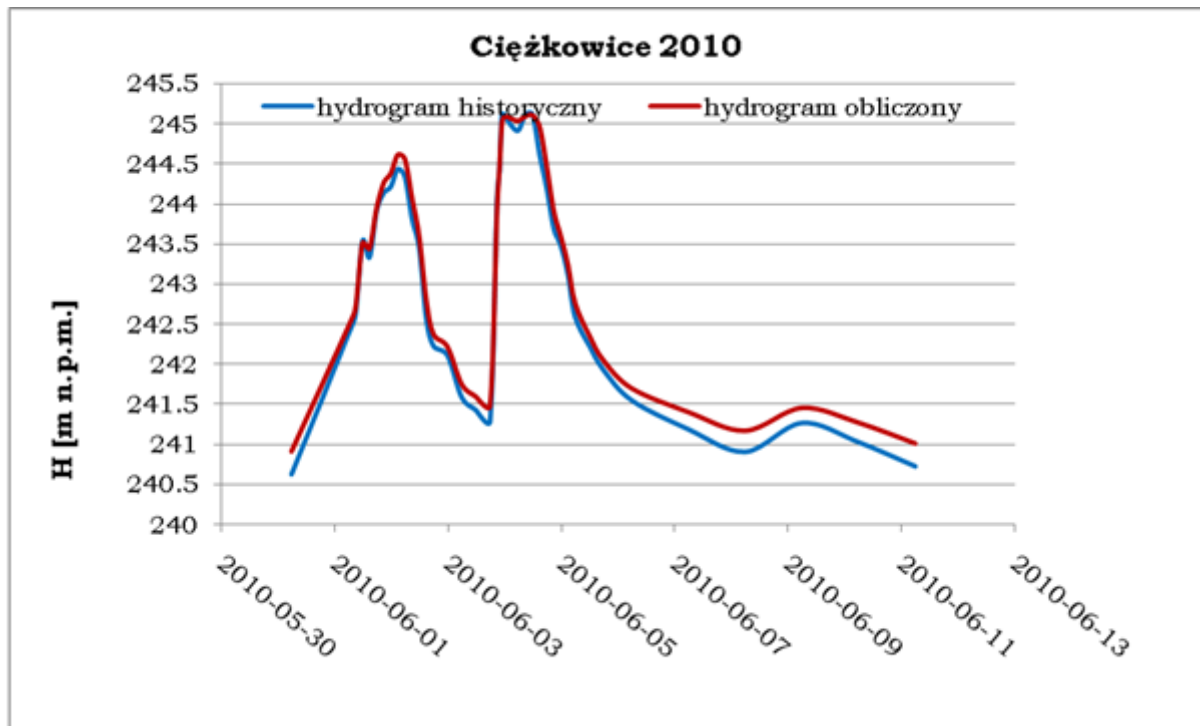
Rys. 56 Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2001 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

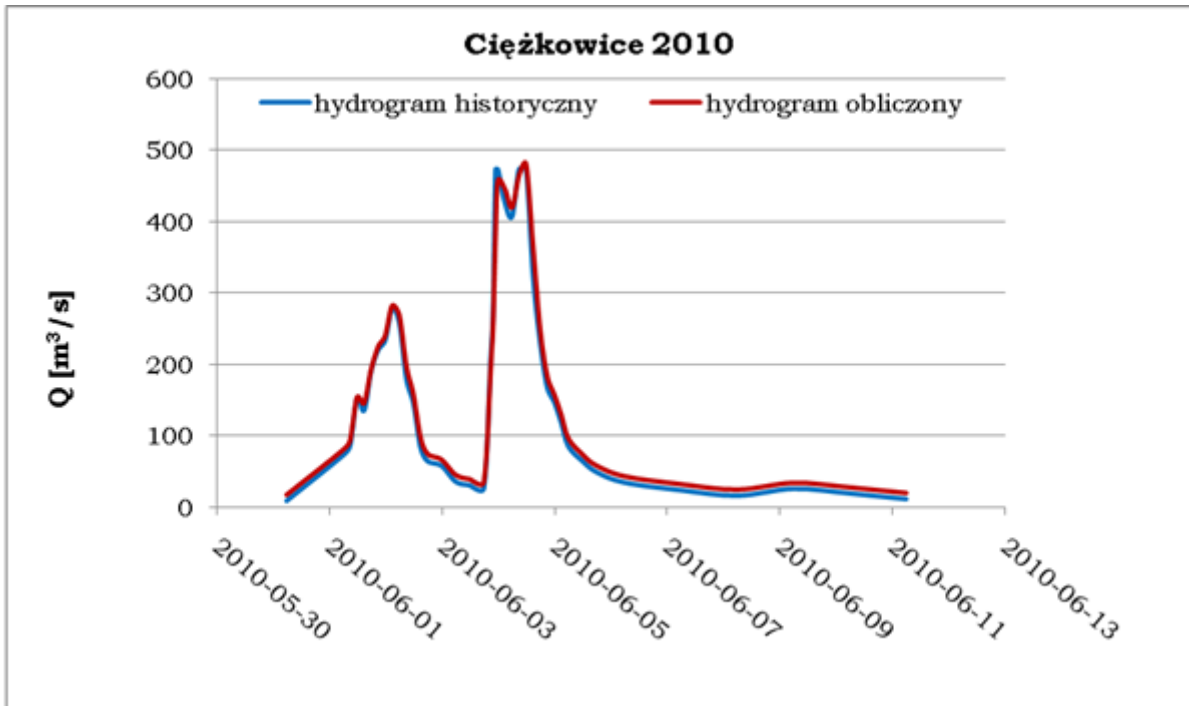

Rys. 57. Wodowskaz Grybów na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2001 r

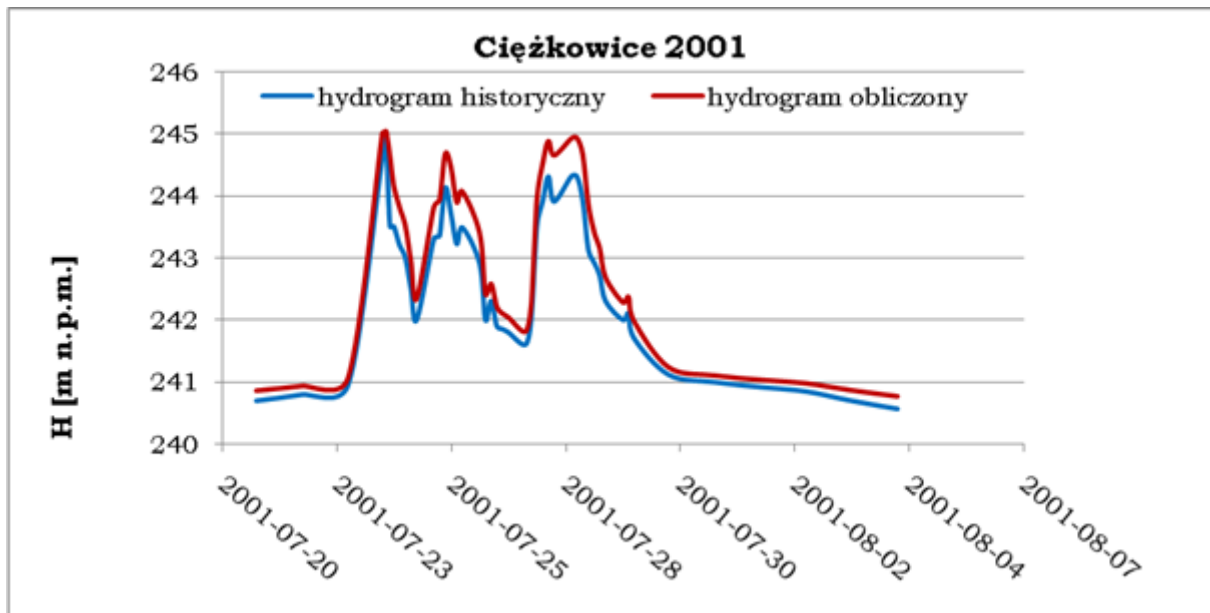

Rys. 58. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2010 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

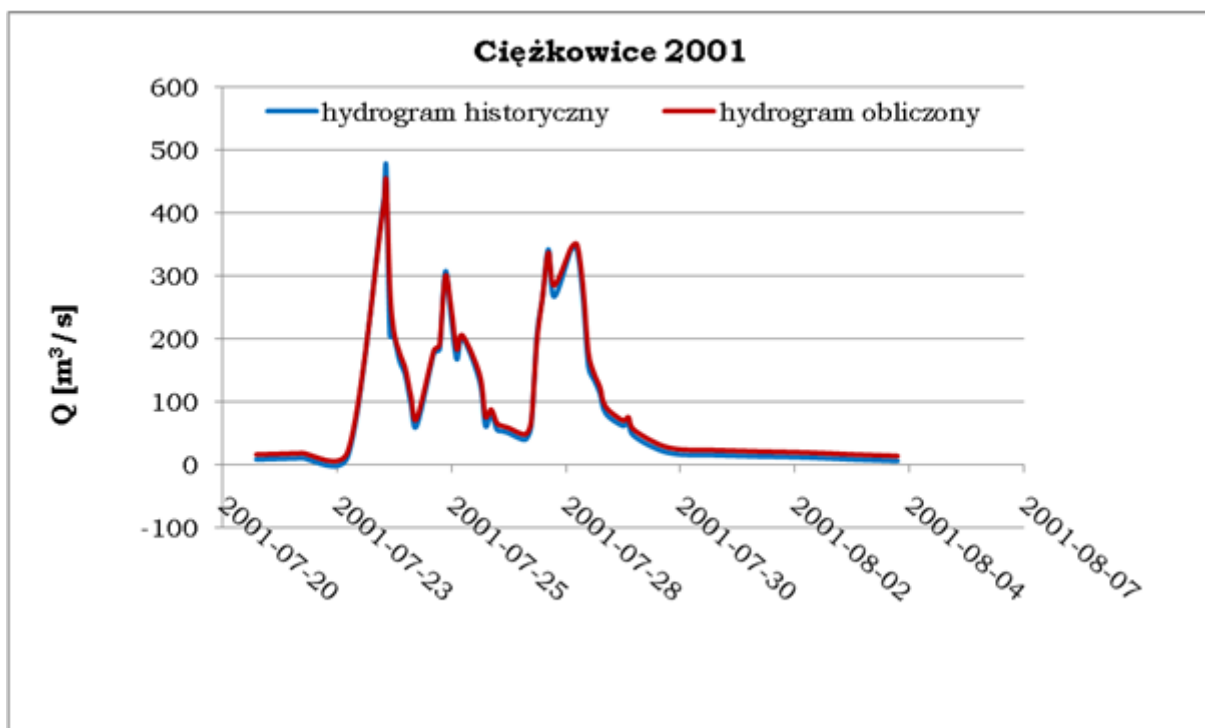
Rys. 59. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2010 r

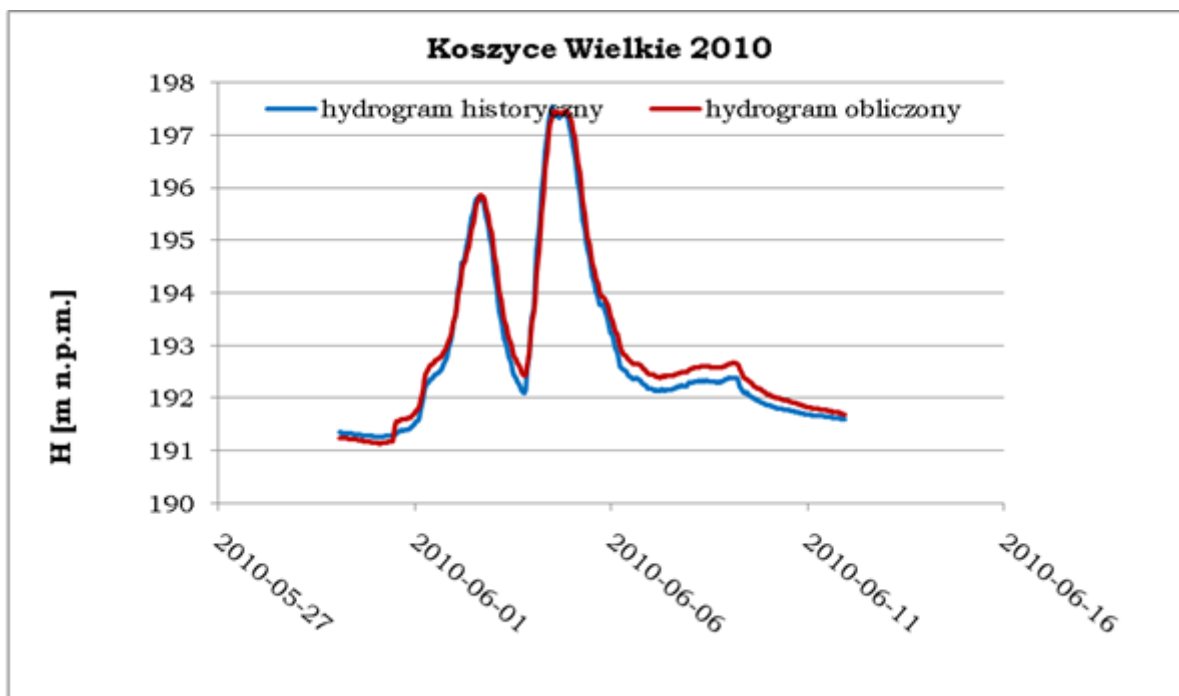
Rys. 60. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2001 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

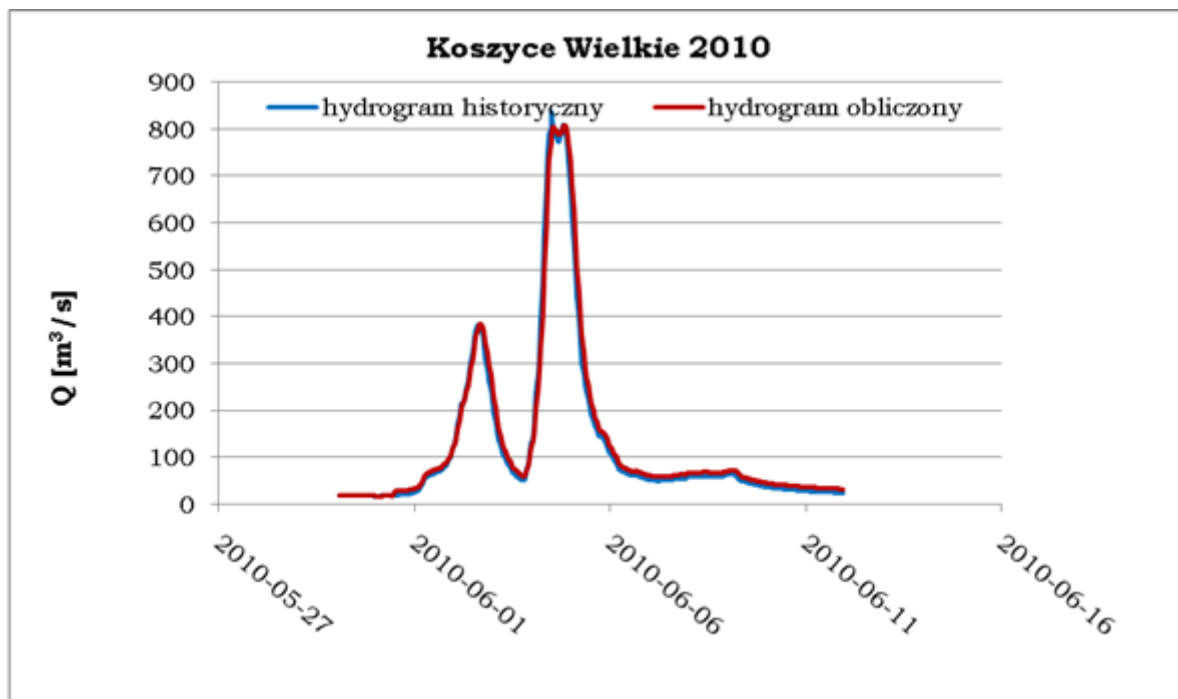

Rys. 61. Wodowskaz Ciężkowice na rzece Białej – hydrogramy przepływów, 2001 r

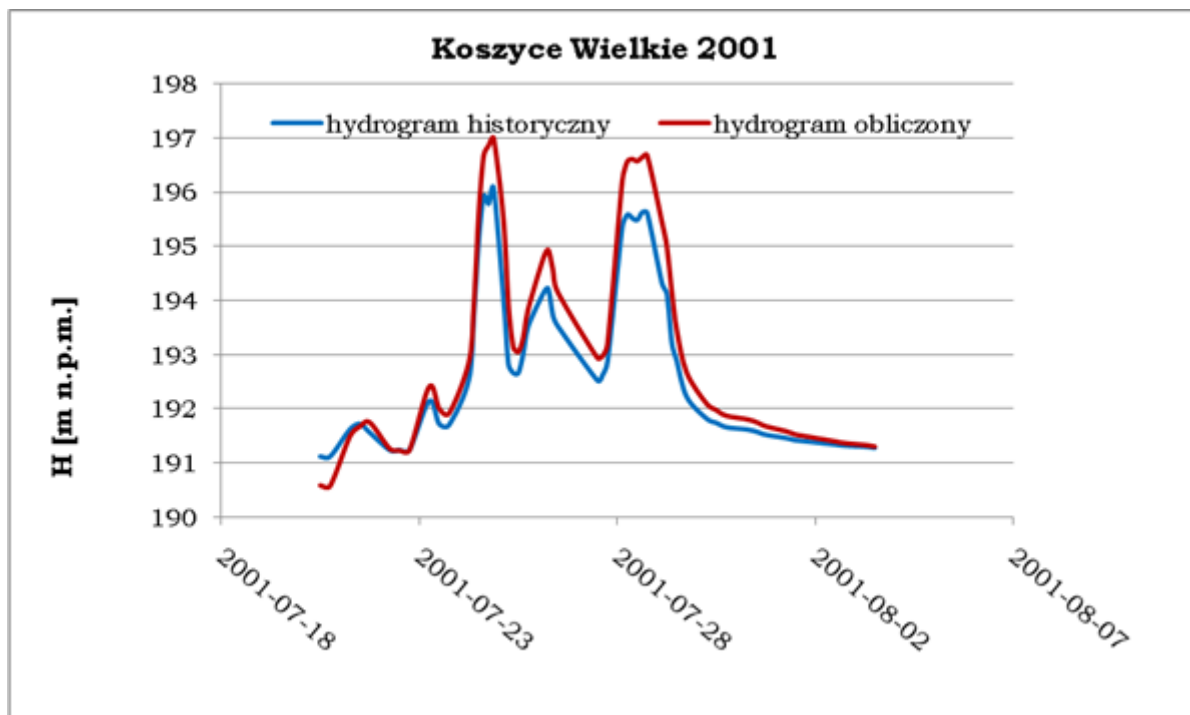

Rys. 62. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2010 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

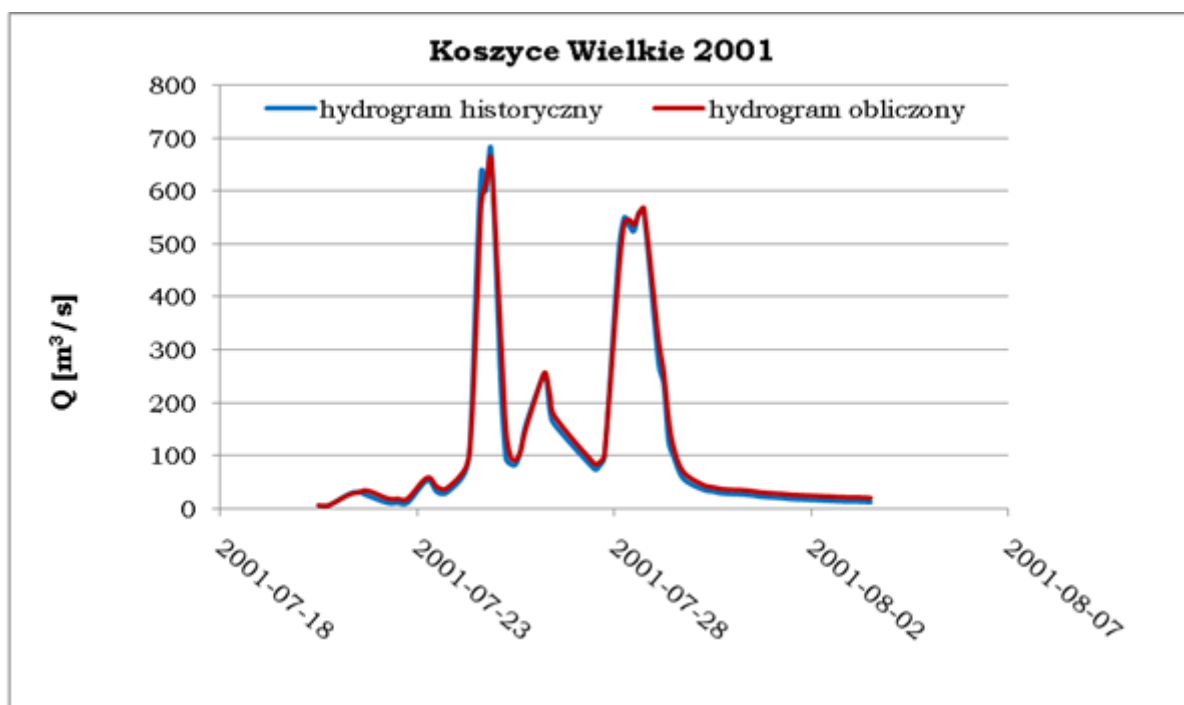

Rys. 63. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy przepływów 2010 r

Rys. 64. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy stanów, 2001 r

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 65. Wodowskaz Koszyce Wielkie na rzece Białej – hydrogramy przepływów

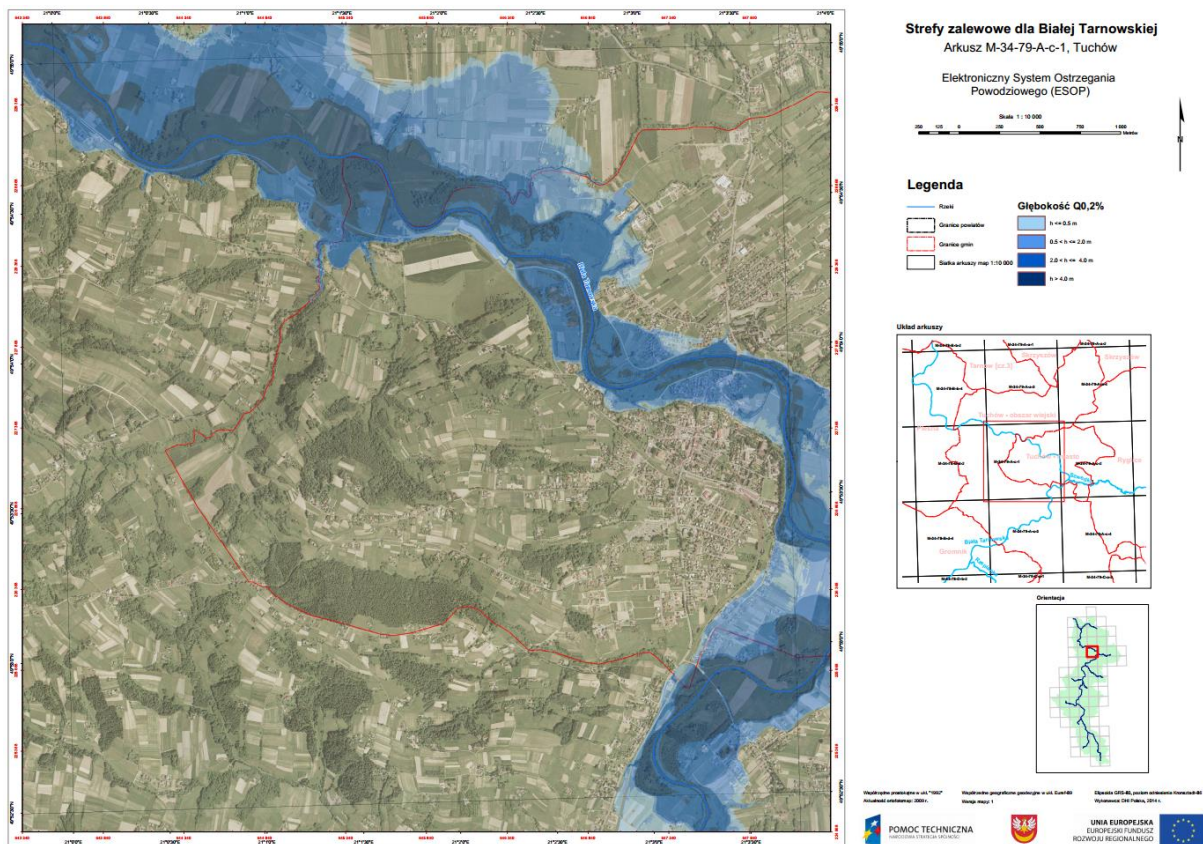
Przeprowadzona kalibracja na wezbranie z 2010 roku wykazała bardzo wysoką zbieżność opracowanego modelu w stosunku do zaobserwowanych na stacjach wodowskazowych Grybów, Ciężkowice i Koszyce Wielkie. Wszystkie parametry mieściły się w przedziałach wskazanych przez RZGW w Krakowie, tak więc jakość modelu można określić na „znakomitą”.

Weryfikacja przeprowadzona w oparciu o wezbranie z 2001 roku potwierdziła wysoką jakość opracowanego modelu. Z wyjątkiem jednego parametru - $\Delta H(\max)$ dla wodowskazu Koszyce Wielkie, wszystkie parametry mieściły się w przedziałach wskazanych przez RZGW w Krakowie. Z uwagi na fakt, iż w przypadku fali wezbraniowej z 2010 roku relacja stan/przepływ dla tego wodowskazu była w pełni zachowana przy wystąpieniu wyższych wartości przepływu (ocena parametru: „bardzo dobry”), uzyskana wartość „niezadowolający” jednoznacznie wskazuje na błędnie oszacowaną górną gałąź krzywej natężenia przepływu w zakresie przepływów wysokich – powyżej rzędnej 193.00 m n.p.m. Fakt ten potwierdzają uzyskane b. wysokie wartości parametrów związanych z korelacją i przesunięciem w czasie hydrogramów obliczeniowego i historycznego.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

4 Mapy zalewowe

Na podstawie wyników modelu matematycznego zostały opracowane strefy zalewowe wraz mapą głębokości dla obszaru projektu. Mapy zostały opracowane zgodnie z obowiązującą metodyką dla przygotowania map o takim charakterze. W sumie powstało 320 arkuszy map, 40 arkuszy dla każdego z 8 wstępnie zdefiniowanych scenariuszy powodziowych.

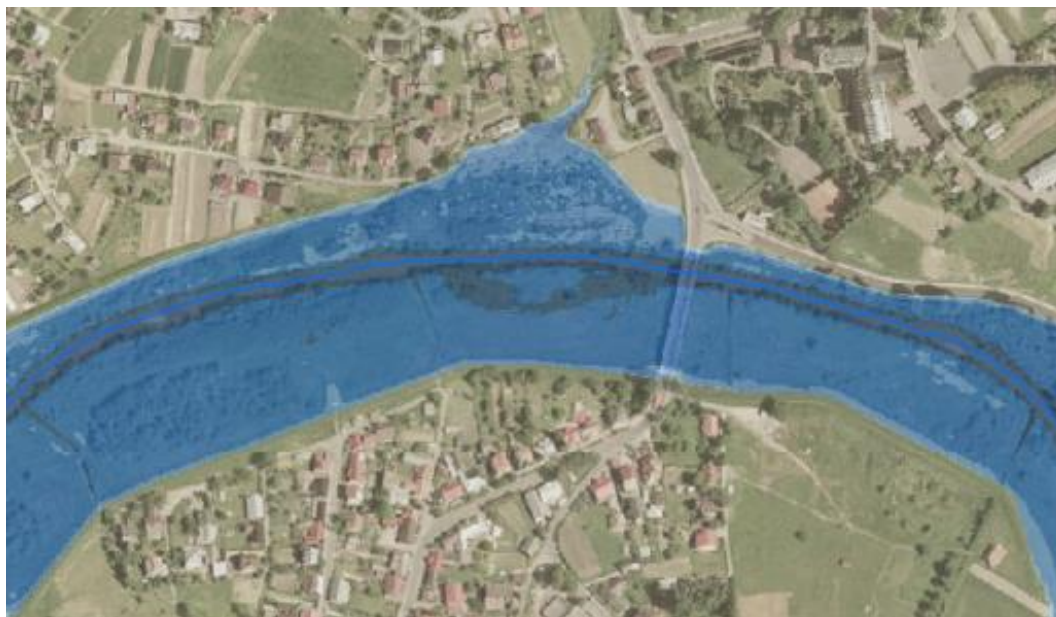

Rys. 66. Przykładowa mapa zalewowa. Okolice Tuchowa Q0,2%

4.1 Ryzyko związane z niewłaściwą interpretacją map zalewowych

Mapy zalewowe zostały opracowane poprzez porównanie różnic rzędnych zwierciadła wody i rzędnej numerycznego modelu terenu (NMT) zgodnie z obowiązującą metodyką. Otrzymane strefy zalewowe z podziałem na 4 stopnie głębokości zostały umiejscowione na ortofotomapie. W związku z tym może dochodzić do sytuacji, gdy na mapie obiekty hydrotechniczne (m.in. mosty, estakady) wizualnie znajdują się w strefie zalewowej. W rzeczywistości, mapa jedynie obrazuje głębokość wody i nie jest oparta o numeryczny model pokrycia terenu (NMPT), a tym samym nie uwzględnia obiektów, które znajdują się ponad powierzchnią terenu (m.in. mosty i estakady). Z taką sytuacją można spotkać się m.in. w przypadku mostu na Drodze Krajowej 977, przy wjeździe do Tuchowa (Rys. 67). Most wizualnie objęty strefą zalewową w rzeczywistości biegnie na estakadzie (Rys. 68), a woda przepływająca całkowicie mieści się pod jego koroną nie powodując zalewania samego mostu i podniesionej drogi dojazdowej.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 67. Strefa zalewowa przy wjeździe do Tuchowa, widoczny most na ul. Daszyńskiego, Q5%

Rys. 68. Most w Tuchowie na ul. Daszyńskiego, Droga Krajowa 977

5 Opis działania systemu ESOP

Elektroniczny System Ostrzegania Powodziowego będzie narzędziem, które umożliwi podejmowanie wyprzedzających decyzji w obliczu zagrożenia powodziowego. Ostrzeżenie o możliwości nadejścia powodzi, szczególnie w przypadku tzw. powodzi błyskawicznych, może znacząco zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców i zmniejszyć ostateczne straty powodziowe. W ankiecie przeprowadzonej na obszarach dotkniętych katastrofalną powodzią w zlewni Rzeki Bogatyni w 2010 roku aż 60% respondentów potwierdziło, iż wczesne ostrzeżenie zmniejszyłoby ich straty, a jedynie 14% było odmiennego zdania. Jednocześnie ponad połowa ankietowanych uważała, że ostrzeżenie powodziowe mogłoby prowadzić do paniki i chaosu (M. Trylańska, 2012). Te wyniki ankiety uświadamiają jak wielkim wyzwaniem jest wdrożenie ESOP nie tylko w zakresie samego systemu informatycznego, ale również w zakresie odpowiedniego zaplanowania sposobu funkcjonowania systemu ostrzeżeń i reakcji poszczególnych służb i ludności na przekazywane informacje. Wdrożenie wiąże się też z ogromną odpowiedzialnością. System, który np. wskutek błędnych obliczeń, wygeneruje kilka razy niepotrzebne ostrzeżenia szybko straci wiarygodność, co może zniweczyć wysiłek włożony w jego tworzenie, ale również zmarnować pozytywny potencjał jaki niesie za sobą wczesne ostrzeżenie przeciwpowodziowe.

ESOP będzie wykorzystywał wszelkie dostępne informacje do przeprowadzenia zautomatyzowanej analizy hydrologicznej i hydraulicznej sytuacji w zlewni. Źródłem takich informacji są systemy monitoringu złożone z urządzeń pomiarowych dokonujących pomiarów w czasie rzeczywistym takich jak pluwiometry, stacje wodowskazowe i radary meteorologiczne oraz systemy transmisji danych. Drugim podstawowym źródłem informacji są prognostyczne modele meteorologiczne, które dokonują obliczeń przewidywanych opadów w perspektywie kilku dni.

Pierwszym zadaniem ESOP będzie asymilacja wprowadzanych do systemu danych. Wiąże się to z automatycznym wprowadzeniem surowych danych do systemu wraz z oceną ich wiarygodności na podstawie algorytmów kontrolnych. System będzie również umożliwiał wstępne przetwarzanie surowych danych w zakresie ich agregacji, filtracji, itp.

Kolejną funkcją będzie uruchamianie automatycznych obliczeń modelowych w celu uzyskania danych na temat aktualnej i prognozowanej sytuacji w zlewni. ESOP będzie zawierał narzędzia do wizualizacji i analizy wyników modeli.

Na podstawie wygenerowanych prognoz system będzie dokonywał wyboru map zagrożenia powodziowego, a następnie przekazywał odpowiednie informacje do serwisu WWW oraz generował ostrzeżenia dla służb i ludności.

5.1 Prognoza numeryczna pogody

System ESOP uzyskuje dane prognostyczne odnośnie opadów oraz temperatury z obszaru zlewni Białej Tarnowskiej w formie siatki punktów o boku 4 km. Każdy punkt co okres 6 godzin uaktualniany jest 48 godzinną prognozą opadów oraz temperatury. Z punktów prognostycznych generowany jest raster. Prognozy opadów zostają użyte do wykonania symulacji w modelach hydraulicznych.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

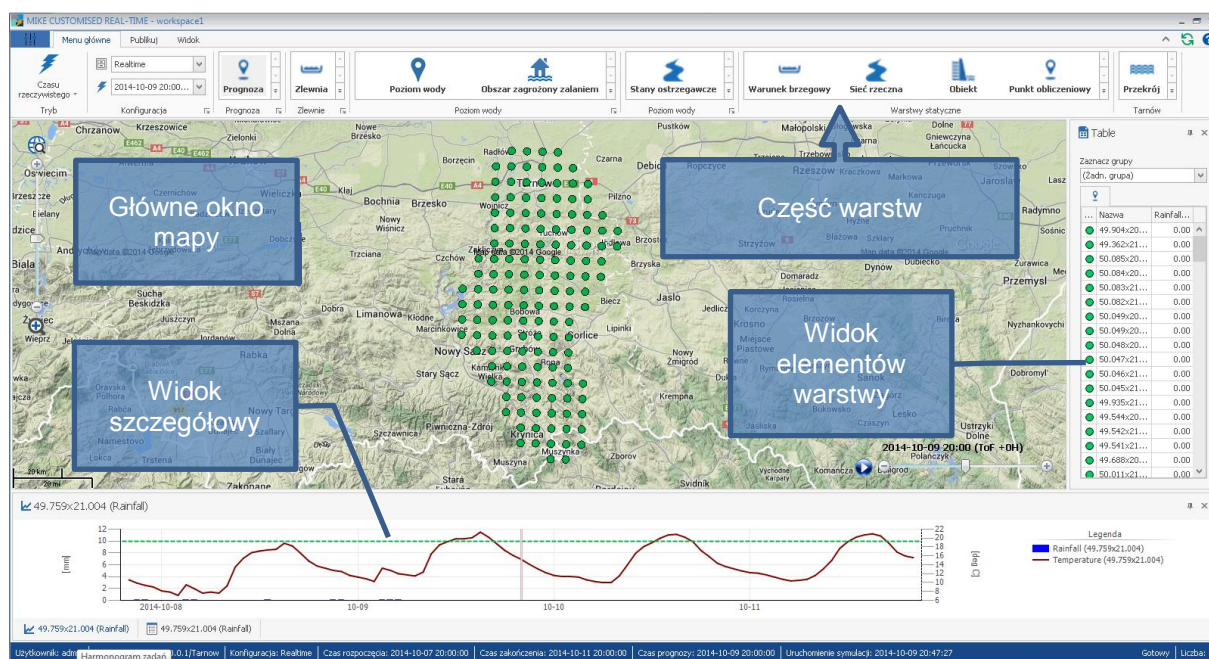

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

6 Główne elementy systemu ESOP

6.1 Moduł Operatora

Po uruchomieniu Aplikacji Operator – Real Time, użytkownik widzi na ekranie monitora główne okno aplikacji:

Rys. 69. Główne okno programu Operator Real - Time

Okno podzielone jest na kilka zasadniczych części:

- Część warstw (na górze strony)
- Główne okno mapy (środkowa część okna)
- Widok elementów warstwy (prawa strona okna)
- Widok szczegółowy (dół okna)

W części warstw, użytkownik ma możliwość włączania/wyłączania poszczególnych warstw:

- Prognoza – warstwa zawierająca punkty prognostyczne oraz dane odnośnie temperatury/opadów do tych punktów przyporządkowane. Warstwa widoczna jest w postaci zielonych kropek widocznych na ekranie – po kliknięciu jednej z nich na dole ekranu pojawia wykres obrazujący opady oraz temperaturę (prognozę) dla tego konkretnego punktu. Aktualnie wybrany punkt podświetlony jest w widoku elementów warstwy (po lewej stronie ekranu). Klikając w tym miejscu inny element, użytkownik wyświetla wykres innego punktu – wybrany punkt zostaje również podświetlony na seledynowo na mapie.
- Zlewnia – Obszar zlewni Białej Tarnowskiej podzielony na podzlewnie. Po wybraniu dowolnej podzlewni podobnie jak w przypadku prognozy, wykres obrazujący opad na zlewnię (aktualny oraz skumulowany), zostanie wyświetlony na wykresie na dole ekranu. Wyboru aktualnie

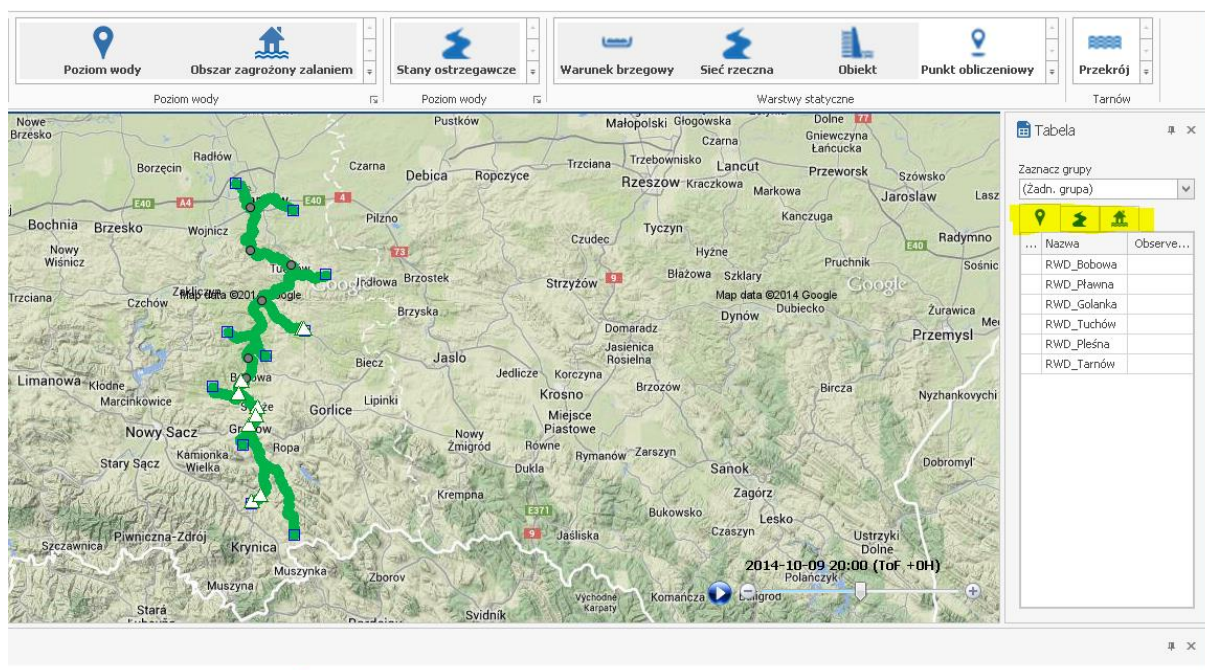

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

zaznaczonej zlewni można dokonywać poprzez kliknięcie określonego elementu w widoku elementów warstwy (po lewej stronie ekranu), lub poprzez kliknięcie interesującej zlewni na ekranie.

- Poziom wody – warstwa ta, zawiera dane pomiarowe z aktualnej sieci 6 punktów wodowskazowych. Po włączeniu warstwy punkty widoczne są w postaci szarych symboli na mapie a ponadto widać je w tabeli po prawej stronie.
- Obszar zagrożony zalaniem – warstwy ta zawierają obszary mogące zostać zalane w przypadku zaistnienia zjawiska powodziowego. Warstwy te skoncentrowana są wokół rzeki Białej oraz jej dopływów. W przypadku wystąpienia ryzyka powodziowego warstwy symbolizujące określone obszary kolorują się odpowiednio, ukazując kolor odpowiedni do prognozowanego zjawiska powodziowego.
- Stany ostrzegawcze – warstwa zawiera sieć rzeczną oraz stany wód będące wynikiem prognoz historycznych oraz przyszłych, rzeka Biała oraz dopływy mają przypisany prognozowany poziom oraz progi ostrzeżenia oraz alarmu. Przy przekroczeniu któregoś z progów system informuje operatora mailowo o zaistniałej sytuacji.
- Warunek brzegowy – warstwy powstałe na użytek modelu. Zawierają dane początkowe, z jakimi uruchamiana jest symulacja. Ta warstwa oraz 4 poniżej należą do grupy warstw statycznych i nie są do nich przypisane żadne dane. Warstwy obecne są w systemie w celach prezentacyjnych.
- Sieć rzeczna – warstwa pokazująca aktualną strukturę rzeki Białej oraz jej dopływów.
- Obiekt – warstwa zawierająca obiekty hydrotechniczne.
- Punkt obliczeniowy – punkty obliczeniowe modelu, dla każdego z tych punktów model wykonuje obliczenia.
- Przekrój – wszystkie przekroje wprowadzone do systemu.

Przy aktywnych kilku warstwach w oknie widoku elementów warstwy (po prawej stronie ekranu) widoczne są dostępne warstwy oraz aktualnie wybrana.

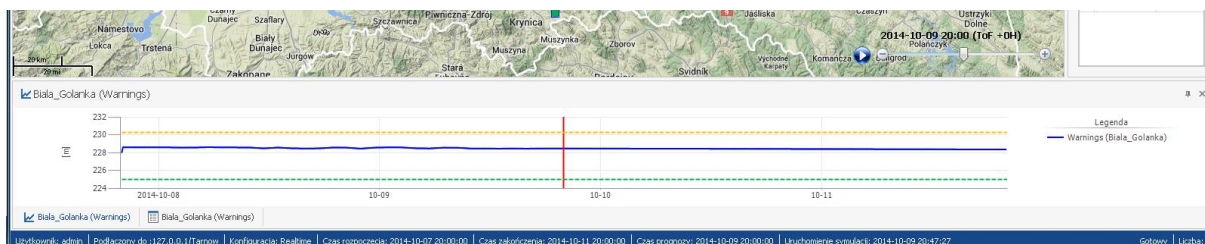

Rys. 70. Warstwy dostępne w widoku szczegółowym (żółte zaznaczenie)

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Na rysunku powyżej widać, że aktualnie wybrana warstwa to Poziom wody (niebieska pinezka), jeżeli chcemy przełączyć się na Stany ostrzegawcze, należy kliknąć ikonkę „Stany ostrzegawcze” – użytkownik zobaczy wtedy listę elementów dostępnych w ramach tej warstwy oraz informacje o tym, które stany są przekroczone. Po zmianie aktywnej warstwy zmienia się wygląd okna elementów warstwy oraz widok szczegółowy pokazujący dokładne wykresy wybranych elementów.

W przypadku aktywnej warstwy „Obszar Zagrożony Zalaniem” użytkownik w widoku szczegółowym ma możliwość konfrontacji aktualnego/prognozowanego poziomu wody z progami powodzi statystycznych.

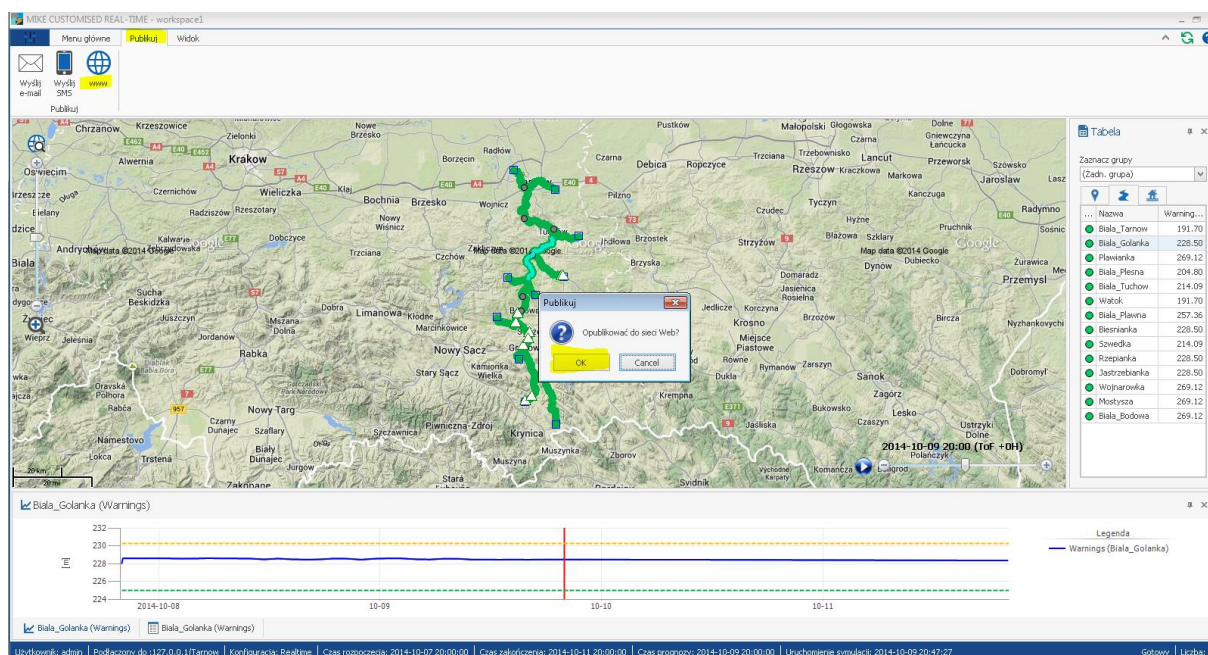

Rys. 71. Prognozowany stan lustra wody oraz progi

Jeżeli system wykryje prawdopodobieństwo przekroczenia przez wodę określonych progów, główny operator zostaje powiadomiony mailowo. Następnie operator może odtworzyć kroki symulacji klikając przycisk play (biały trójkąt na niebieskim tle widoczny na Rys. 71) znajdujący się w prawej dolnej części głównego okna mapy. Po tej czynności, czerwony pionowy marker widoczny w widoku szczegółowym na dole okna zaczyna przemieszczać się w prawo z 30 minutowym krokiem czasowym odtwarzając przebieg symulacji. Jeśli w tym czasie aktywna jest warstwa Obszar zagrożony zalaniem to kolorujące się odpowiednio warstwy obrazują użytkownikom wylewanie rzeki Białej oraz jej dopływow.

W sytuacji, gdy dane o prognozowanym przekroczeniu progów ostrzegawczych lub zalaniu określonego obszaru się potwierdzą, główny operator może opublikować ostrzeżenie w interfejsie www (strona publiczna). W tym celu należy przejść do zakładki Publikuj w aplikacji Real time, następnie kliknąć ikonę www (globus) i zatwierdzić pytanie o publikację ostrzeżenia do sieci Web.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 72. Publikacja ostrzeżenia o potencjalnym zagrożeniu powodziowym do sieci Web

Po twierdzącej odpowiedzi na pytanie zadane przez system, użytkownik widzi okno, gdzie określa wiadomość wyświetlaną użytkownikowi publicznemu. Od tego momentu interfejs publiczny będzie wyświetlał zagrożenie automatycznie tam gdzie się potencjalnie znajdzie. Aby odwołać alarm publiczny, należy twierdząco odpowiedzieć na pytanie odnośnie publikacji ostrzeżenia do sieci Web, a następnie opublikować **pusty** komunikat – informacja o potencjalnym zagrożeniu powodziowym zostanie usunięta z serwisu publicznego.

Główny operator, może przed publikacją ostrzeżenia dla użytkowników publicznych powiadomić określone grupy odbiorców mailingu – w tym celu, należy przejść do zakładki Publikuj, a następnie wybrać opcję Wyślij e-mail.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

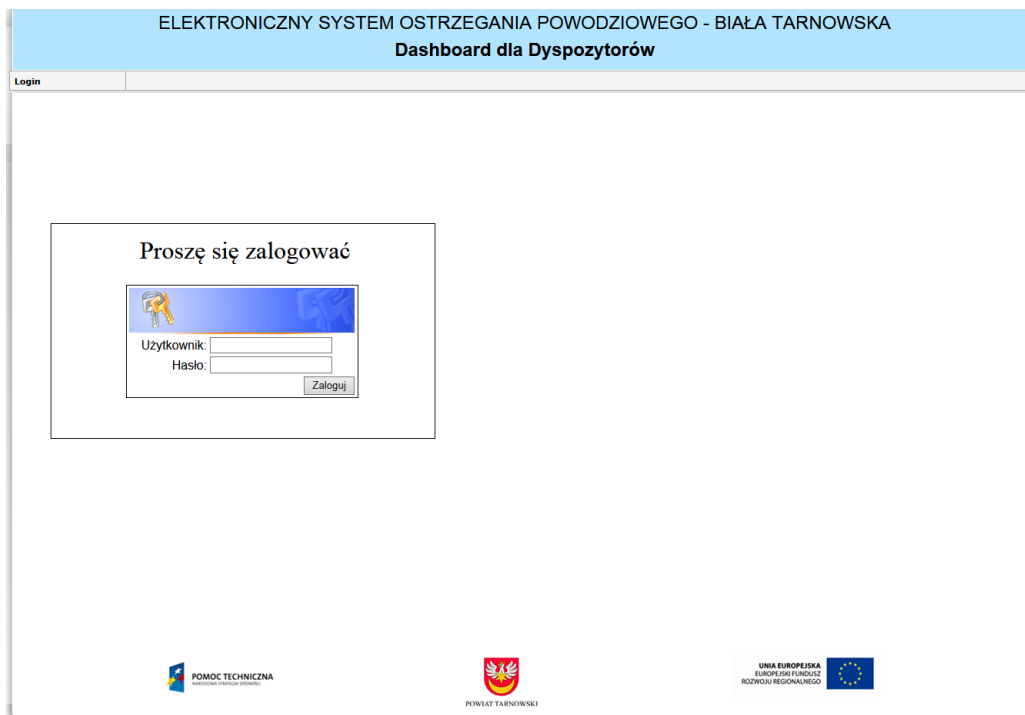
Rys. 73. Menu wysyłania ostrzeżeń email

W oknach po lewej stronie należy wybrać progi, po przekroczeniu, których użytkownicy mają zostać poinformowani (standardowo są to wszystkie wartości inne niż niski/normalny). Po wybraniu odpowiednich wartości i kliknięciu przycisku Generuj, odpowiednia tabelka zostanie wygenerowana w ciele wiadomości email. Następnym krokiem jest wybór adresatów wiadomości. Po prawej stronie widoczne są kontakty wprowadzone do systemu – aby wybrać część z nich, należy je zaznaczyć przeciągając lewym klawiszem myszy od pierwszego do ostatniego kontaktu (można zaznaczać kontakty pojedyncze z użyciem klawisza Ctrl), kliknąć na zaznaczonych elementach prawym klawiszem myszy i wybrać opcję aktywuj. Kiedy w obszarze wiadomości wygenerowana jest tabela zawierająca odpowiednie dane oraz odpowiedni odbiorcy wiadomości zostali wybrani, należy uzupełnić pole Temat wiadomości, dodać stosowny komentarz do okna głównego wiadomości oraz wysłać ją do wybranych adresatów przy użyciu przycisku Wyślij.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

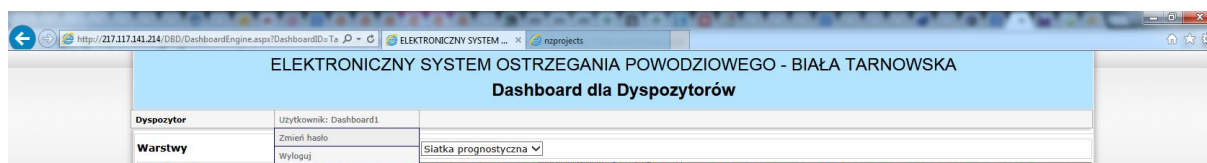
6.2 Moduł Dyspozytora (Dashboard)

Aby załogować się do stanowiska dyspozytora, należy w przeglądarce internetowej użyć adresu <http://217.117.141.214/DBD>. Po wpisaniu powyższego adresu użytkownik zostanie zapytany o hasło dostępu do serwisu.

Rys. 74. Logowanie do stanowiska dyspozytorskiego

Należy użyć kombinacji hasła oraz nazwy użytkownika dostarczonych razem z systemem. Po załogowaniu się użytkownik widzi główny ekran prezentujący mapę, sieć rzeczną, zlewnie, godła map, siatkę prognostyczną oraz stacje pomiaru poziomu wody.

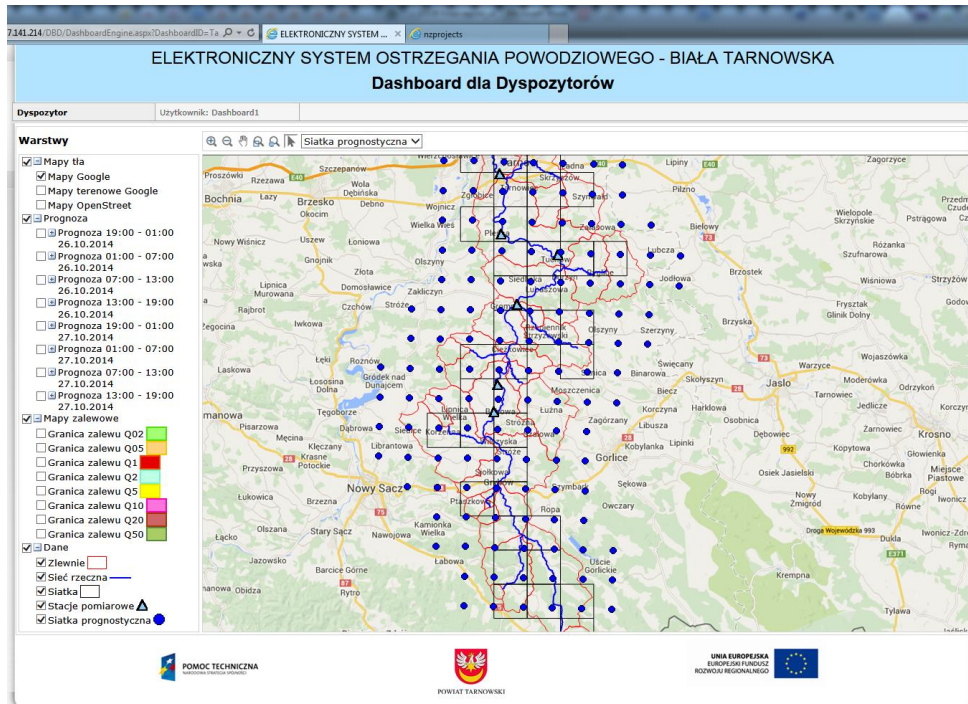
Rys. 75. Zmiana hasła przez użytkownika

Po załogowaniu do systemu użytkownik ma możliwość zmiany hasła – w tym celu należy najechać myszką na przycisk Użytkownik widoczny na Rys. 75, a następnie wybrać opcję Zmień hasło. Kolejnym krokiem jest wprowadzenie dotychczas używanego hasła oraz dwukrotne wprowadzenie hasła nowego i zatwierdzenie wszystkiego przyciskiem Zmień hasło.

Oprócz zmiany hasła użytkownik może przejrzeć wiadomości systemowe (przycisk Wiadomości). Powrót do okna głównego aplikacji realizowany jest za pomocą przycisku Dyspozytor.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

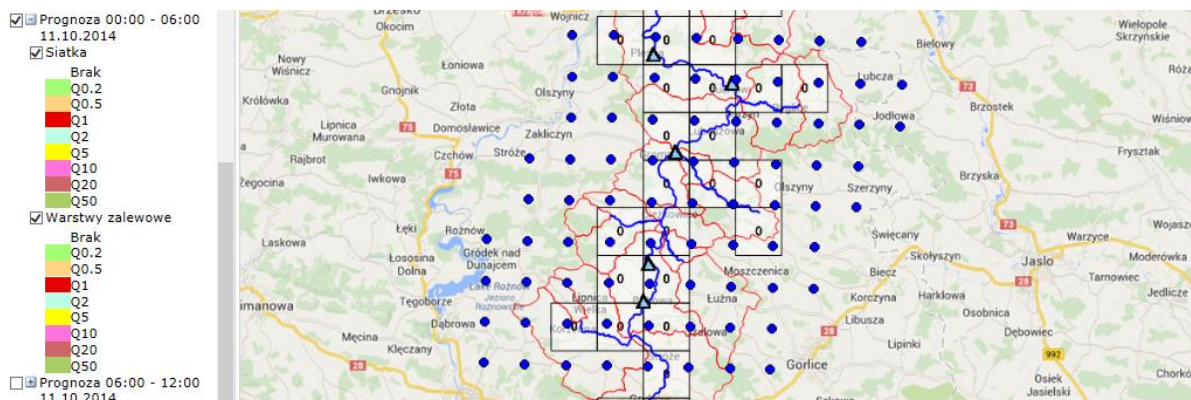
Rys. 76. Wygląd stanowiska dyspozytorskiego

Po lewej stronie ekranu widoczne są dostępne warstwy (aby rozwinąć/zwinąć grupę warstw należy kliknąć symbol plus/minus na lewo od nazwy grupy warstw):

- Mapy tła – warstwa realizuje połączenie z usługą WMS prezentując użytkownikowi mapę google w warstwie tła
- Mapy zalewowe – grupa ośmiu warstw zawierająca strefy zalewowe o różnym prawdopodobieństwie (od 50 do 0.2 %). Poszczególne warstwy można pojedynczo aktywować poprzez kliknięcie w kwadracik na lewo od nazwy warstwy. Po aktywowaniu warstwy wyświetla się ona na głównej mapie pokazując użytkownikowi obszar pokryty wodą przy wodzie o wybranym prawdopodobieństwie.
- Prognoza – warstwa ta zawiera dane w przypadku detekcji przez system ESOP zjawiska powodziowego. Np. w sytuacji, gdy system wykryje zjawisko powodziowe 11.10.2014 o godzinie 04:30, stosowne dane zawierać będzie warstwa Prognoza 00:00 – 06:00 11.10.2014. Warstwa prognoza zawiera osiem podgrup warstw odpowiadających poszczególnym przedziałom czasowym, w których pracuje system. Każda z tych podgrup zawiera dwie warstwy – siatka oraz warstwy zalewowe. W sytuacji gdy spodziewane jest zjawisko powodziowe i aktywna jest odpowiednia podgrupa przedziału czasowego, warstwa siatka koloruje kwadraty widoczne na mapie głównej zgodnie legendą widoczną po lewej stronie (Rys. 77), w każdym kwadracie pojawi się dodatkowo liczba pokazująca prawdopodobieństwo spodziewanego zjawiska powodziowego. Sugeruje się, aby warstwa prognozy np. na okres + 40 – 48 h była aktywna cały czas – pozwoli to dyspozytorowi uzyskać natychmiastową informację na temat spodziewanego zjawiska powodziowego.
- Dane – grupa zawierająca warstwy dodatkowe, takie jak zlewnia oraz podzlewnie rzeki Biała Tarnowska, sieć rzeczną Białej Tarnowskiej oraz jej dopływy, podział arkuszowy na terytorium zlewni Białej Tarnowskiej. Dostępne są również warstwy zawierające dane ze stacji pomiaru poziomu wody z sześciu punktów pomiarowych wraz z poziomem prognozowanym na

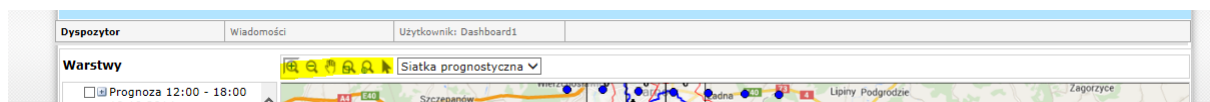
Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

najbliższe 48 godzin oraz warstwa Siatka prognostyczna zawierająca dane prognostyczne (temperatura oraz opady)

Rys. 77. Otwarta grupa warstw Prognozy 00:00 - 06:00 11.10.2014

W celu pracy z mapą główną użytkownik ma do dyspozycji kilka narzędzi. Grupa tych narzędzi znajduje się na pasku nad mapą w oknie głównym.

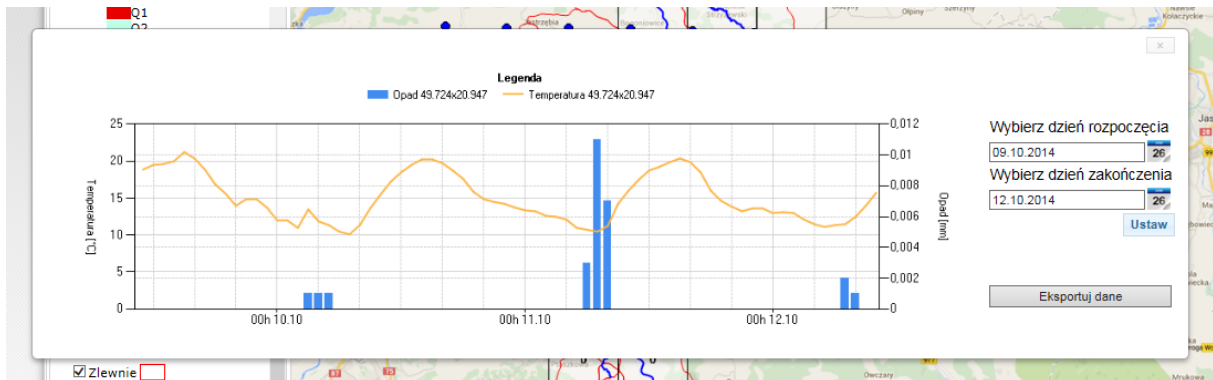

Rys. 78. Grupa narzędzi do pracy z mapą

Dwa narzędzia od lewej strony służą do powiększania/pomniejszania aktualnego widoku mapy. Po wybraniu symbolu szkła powiększającego z plusem lub minusem i kliknięciu na obszar mapy, aktualny widok ulegnie powiększeniu lub pomniejszeniu. Kolejne narzędzie z symbolem łapki, służy do przesuwania mapy w wybranym przez użytkownika kierunku, wystarczy wybrać kliknięciem lewego przycisku myszy to narzędzie, następnie kliknąć w interesującym miejscu mapy i trzymając przycisk przesunąć ją odpowiednio. Następne w kolejności narzędzie służy do powiększania do obszaru wyrysowanego prostokąta, po wybraniu narzędzia, należy kliknąć w interesującym miejscu mapy i trzymając klawisz myszy przeciągnąć kursor do przeciwległego rogu po przekątnej i zwolnić klawisz myszy – obszar widoczny zostanie powiększony do zaznaczonego prostokąta. W sytuacji, gdy użytkownik chce powrócić do widoku wszystkich elementów, należy użyć narzędzia Powiększ do pełnego zakresu (ikona druga od prawej – szkło powiększające z symbolem globusa). Po użyciu narzędzia, na ekranie widać całą zlewnię oraz wszystkie obiekty. W celu przejrzania danych prognozy meteorologicznej, lub zmierzonego/prognozowanego poziomu wody, należy użyć narzędzia Wybierz element (czarny kursor myszy) oraz z menu rozwijalnego wybrać interesującą warstwę (Siatka prognostyczna lub Stacje pomiarowe). Po wybraniu konkretnej warstwy, należy kursorem myszy kliknąć na odpowiednim elemencie (Siatka prognostyczna – niebieskie kółka, Stacje pomiarowe – seledynowe trójkąty).

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 79. Przeglądanie danych progностycznych

Po kliknięciu wybranego elementu, użytkownik widzi okno z wykresem, gdzie ma możliwość zdefiniowania daty początku oraz rysowania wykresu – wybór odpowiednich dat należy zatwierdzić przyciskiem Ustaw. Tak przygotowane dane można wyeksportować z systemu przyciskiem Eksportuj dane – spowoduje to zapisanie lokalnie na komputerze pliku *.zip z danymi w formacie xls.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

6.3 Serwis publiczny

Po wejściu na stronę Elektronicznego Systemu Ostrzegania Powodziowego (ESOP) (wpisanie w okno przeglądarki adresu <http://217.117.141.214>) wyświetla się mapa obszaru, przez który przepływa rzeka Biała Tarnowska oraz jej dopływy (obszar zlewni Białej Tarnowskiej). Niebieskim kolorem na mapie oznaczone są rzeki, czerwonym – granice poszczególnych zlewni (patrz: legenda w prawym dolnym rogu mapy).

ELEKTRONICZNY SYSTEM OSTRZEGANIA POWODZIOWEGO - BIAŁA TARNOWSKA

Strona główna | O projekcie | Instrukcja podczas zagrożenia | Galeria | Jak korzystać z systemu | Kontakt | Rejestracja

Strefy zalewowe:

- 50% powódź 2-letnia
- 20% powódź 5-letnia
- 10% powódź 10-letnia
- 5% powódź 20-letnia
- 2% powódź 50-letnia
- 1% powódź 100-letnia
- 0.5% powódź 200-letnia
- 0.2% powódź 500-letnia

Punkty pomiarowe – kliknij aby zobaczyć dane opadowe i temperaturę powietrza dla tego miejsca

W menu „Strefy zalewowe” jak wylewa rzeka dla różnych typów powodzi

W przypadku wykrycia zagrożenia powodziowego tutaj wyświetli się komunikat

Granica zlewni

Najedź kursorem na obszar czarnych prostokątów, aby zobaczyć powiększenie mapy. Kliknij aby wydrukować, bądź zapisać mapę

Legenda mapy

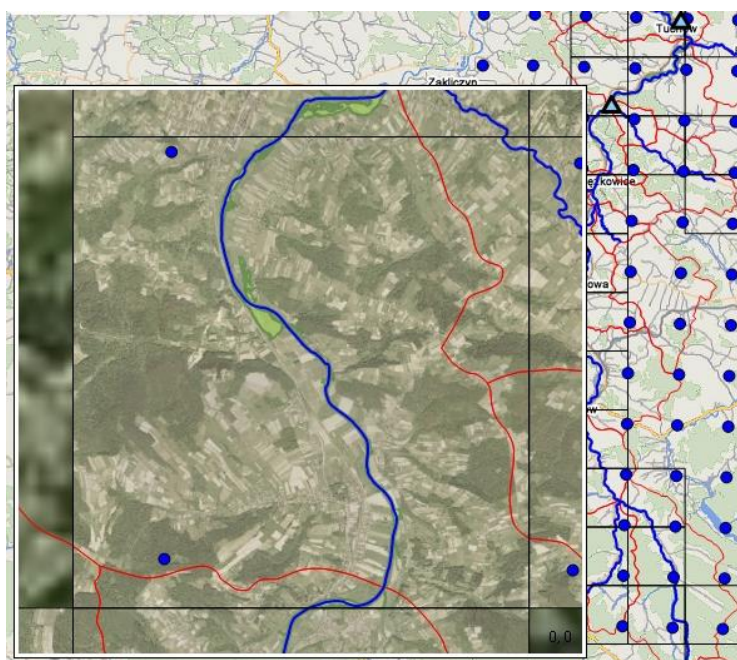
Legenda:

- prognoza opadu i temperatury
- granice zlewni
- cieki
- ▲ wodowskaz
- obszar mapy terenów zalewowych
- strefa zalewowa - powódź 2-letnia
- strefa zalewowa - powódź 5-letnia
- strefa zalewowa - powódź 10-letnia
- strefa zalewowa - powódź 20-letnia
- strefa zalewowa - powódź 50-letnia
- strefa zalewowa - powódź 100-letnia
- strefa zalewowa - powódź 200-letnia
- strefa zalewowa - powódź 500-letnia

Rys. 80. Okno główne interfejsu publicznego wraz z opisem elementów

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

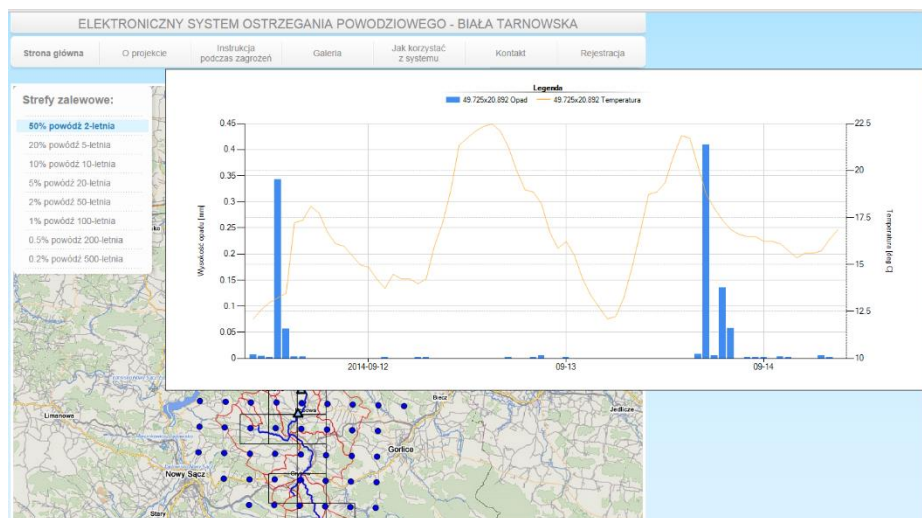
Zlewnia Białej Tarnowskiej podzielona jest na niewielkie kwadratowe obszary – po najechaniu kursorem myszki na dany kwadrat wyświetli się jego powiększenie w postaci zdjęcia satelitarnego. Takie zdjęcie obrazuje obszar w znacznym powiększeniu z możliwością identyfikacji czy poszczególne gospodarstwa znajdują się w obszarze zagrożonym zalaniem.

Rys. 81. Widok powiększenia pojedynczego arkusza

Obszar na mapie pokryty jest siecią niebieskich punktów (punkty pomiarowe), dla których możliwe jest odczytanie takich danych jak temperatura i wysokość opadu w danej godzinie. W tym celu należy najechać kursorem myszki na interesujący nas punkt.

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 82. Wykres widoczny dla użytkownika publicznego

Z wykresu możemy odczytać temperaturę (żółta linia) oraz wielkość opadu (niebieskie słupki). Wartości temperatury należy odczytać z osi znajdującej się z prawej strony wykresu, wielkość opadu – z lewej.

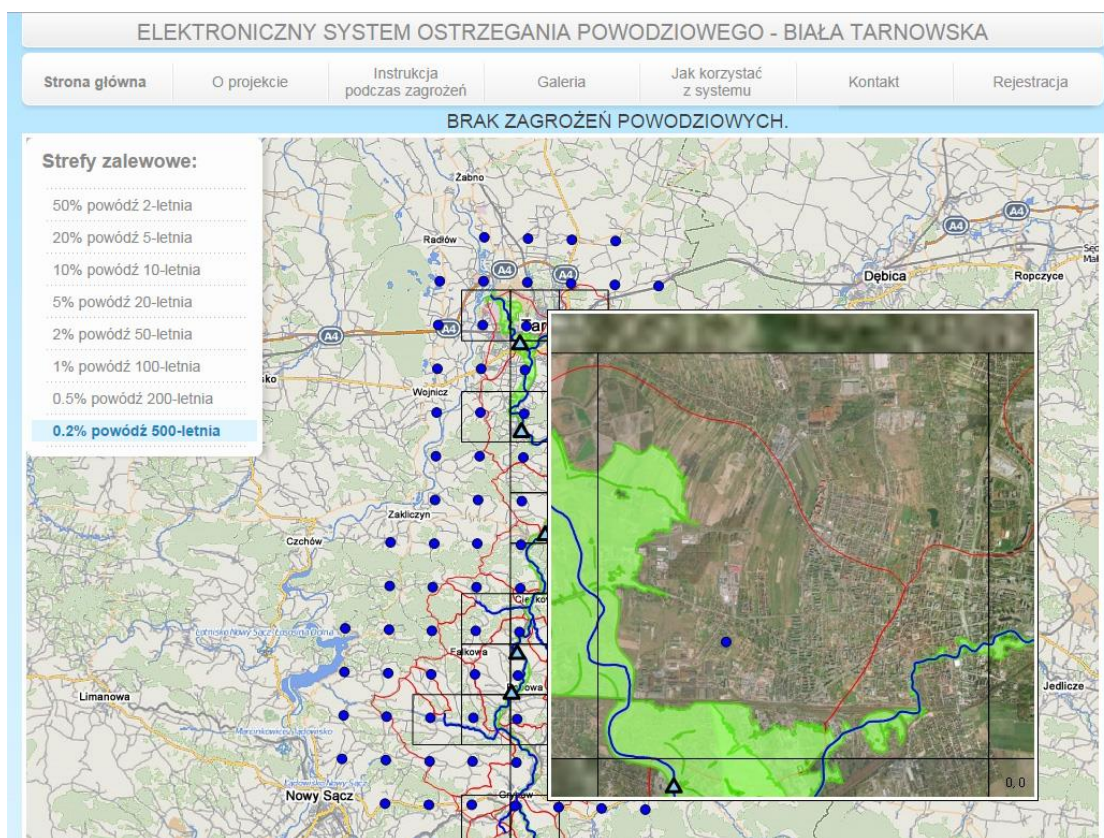
UWAGA!

Po kliknięciu na punkt wykres pojawi się w pełnym oknie.

Menu po lewej stronie umożliwia wygenerowanie map zalewowych dla następujących zdarzeń:

- Powódź 2-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 50%) – czyli taka, która może wystąpić średnio co 2 lata (tutaj najmniej groźna)
- Powódź 5-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 20%)
- Powódź 10-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 10%)
- Powódź 20-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 5%)
- Powódź 50-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 2%)
- Powódź 100-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 1%)
- Powódź 200-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 0.5%)
- Powódź 500-letnia (prawdopodobieństwo wystąpienia 0.2%) – czyli taka, która może wystąpić statystycznie co 500 lat (w tym przypadku najbardziej niebezpieczna w skutkach)

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

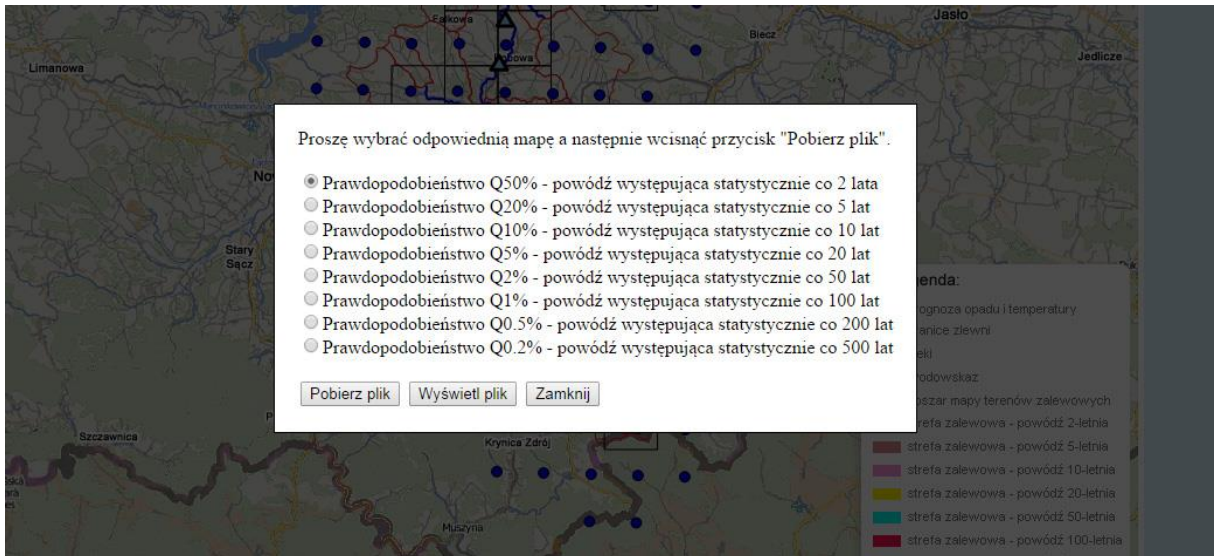

Rys. 83. Powiększenie wraz ze strefą zalewową

Obszar zaznaczony kolorem oznacza strefę zalewową w przypadku wystąpienia powodzi o odpowiednim prawdopodobieństwie. Na powyższym rysunku na zielono widzimy obszar zalewowy w przypadku wystąpienia powodzi 500-letniej (prawdopodobieństwo wystąpienia 0.2) w centrum Tarnowa.

Mapę możemy wydrukować, lub zapisać na dysku twardym w formacie PDF klikając w interesujący nas obszar w obrębie czarnych kwadratów.

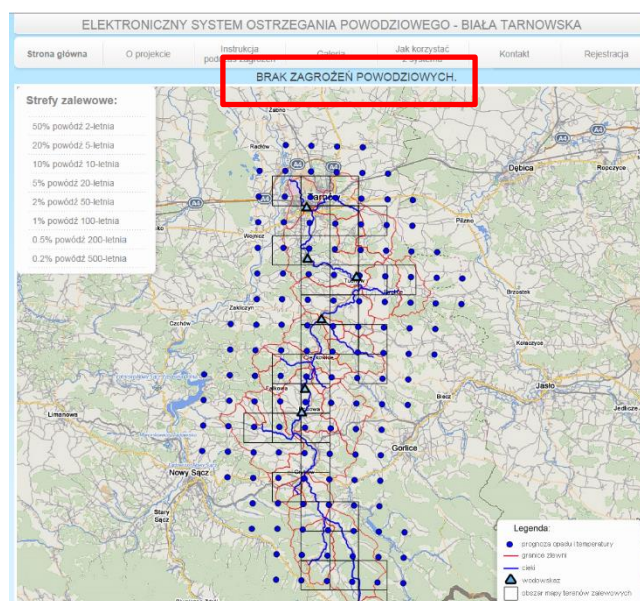
Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Rys. 84. Pobieranie mapy lokalnie na komputer

Wybieramy mapę o interesującym nas prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi a następnie klikamy na przycisk „Pobierz plik” w celu zapisania go na dysku twardym, lub „Wyświetl plik”, aby wyświetlić mapę na ekranie.

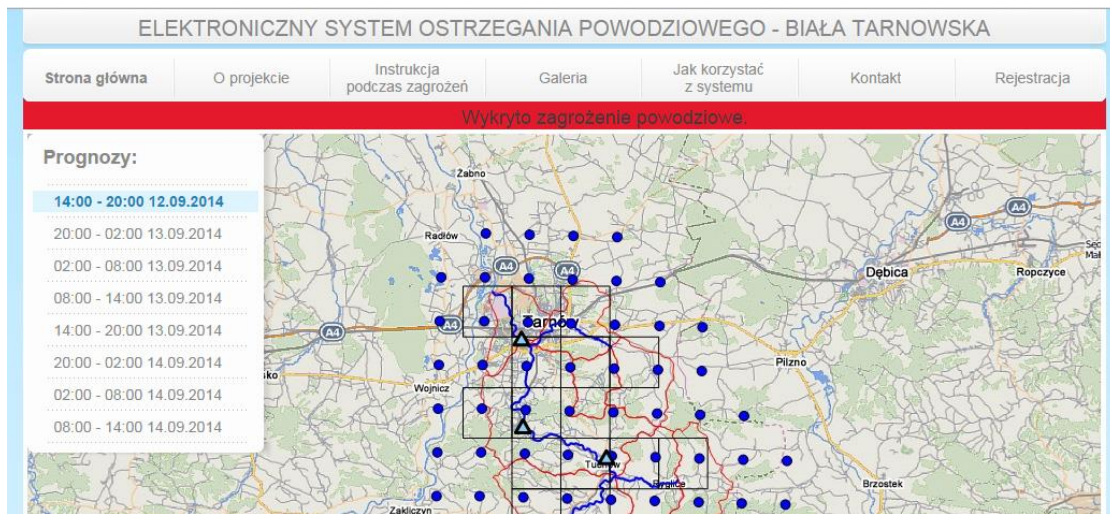
Powyżej górnej krawędzi mapy widoczny jest komunikat o aktualnym zagrożeniu powodziowym dla obszaru zlewni Białej Tarnowskiej.

Rys. 85. Informacja o braku zagrożeń powodziowych

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

Dopóki system nie wykryje zagrożenia na błękitnym tle widoczny jest napis „BRAK ZAGROŻEŃ POWODZIOWYCH”. W przypadku wykrycia przez system potencjalnego zagrożenia oraz decyzji głównego operatora o publikacji ostrzeżenia wyświetli się odpowiedni komunikat, a tło zmieni barwę na czerwoną:

Rys. 86. Wykryto zagrożenie powodziowe

Jak widzimy na powyższym rysunku, menu po lewej stronie ze strefami zalewowymi zostało zastąpione przez 6-cio godzinne prognozy. Klikając w odpowiedni przedział czasowy uzyskujemy dane prognostyczne w interesującym nas przedziale czasu.

Dodatkowo klikając w dany obszar mapy terenów zalewowych, system wygeneruje dla nas mapę ilustrującą odpowiednią prognozę, którą możemy wydrukować, bądź zapisać na swoim komputerze w formacie zip. W sytuacji, kiedy na jednym kwadratowym elemencie znajdują się np. dopływy, dla których prawdopodobieństwo powodzi jest inne, niż dla głównej rzeki, w zapisanej na komputer paczce zip, znajdzie się liczba map pdf odpowiednia do ilości prawdopodobieństw na danym kwadracie obecnych.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

POWIAT TARNOWSKI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

ELEKTRONICZNY SYSTEM OSTRZEGANIA POWODZIOWEGO - BIAŁA TARNOWSKA

Strona główna O projekcie Instrukcja podczas zagrożenia Galeria Jak korzystać z systemu Kontakt Rejestracja

Wykryto zagrożenie powodziowe

Prognozy:

- 00:00 - 06:00 14.09.2014
- 06:00 - 12:00 14.09.2014
- 12:00 - 18:00 14.09.2014
- 18:00 - 00:00 15.09.2014
- 00:00 - 06:00 15.09.2014
- 06:00 - 12:00 15.09.2014
- 12:00 - 18:00 15.09.2014
- 18:00 - 00:00 16.09.2014

Proszę wybrać odpowiednią mapę a następnie wcisnąć przycisk "Pobierz plik".

- Prognoza od 00:00 14.09.2014 do 06:00 14.09.2014
- Prognoza od 06:00 14.09.2014 do 12:00 14.09.2014
- Prognoza od 12:00 14.09.2014 do 18:00 14.09.2014
- Prognoza od 18:00 14.09.2014 do 00:00 15.09.2014
- Prognoza od 00:00 15.09.2014 do 06:00 15.09.2014
- Prognoza od 06:00 15.09.2014 do 12:00 15.09.2014
- Prognoza od 12:00 15.09.2014 do 18:00 15.09.2014
- Prognoza od 18:00 15.09.2014 do 00:00 16.09.2014

Pobierz plik Wyświetl plik Zamknij

Rys. 87. Pobieranie lokalnie na komputer map odpowiednich dla konkretnego przedziału czasowego

7 Porównanie interfejsów użytkownika

System ESOP posiada 3 interfejsy użytkownika. Każdy z interfejsów adresowany jest do innej grupy użytkowników docelowych. W zależności od typu interfejsu funkcjonalności poszczególnych platform dostępowych się różnią. W podpunktach poniżej interfejsy dostępne w ramach ESOP zostaną pokrótce scharakteryzowane.

7.1 System dostępu publicznego

System otwarty, dostępny dla szerokiego grona użytkowników. Nie wymaga logowania – jest otwarty dla wszystkich. Zawiera zakładki z informacjami o projekcie, instrukcje postępowania podczas zagrożeń, galerię, kontakt oraz instrukcję korzystania z systemu. Interfejs daje możliwość zostawienia swoich danych personalnych, które przesyłane są na adres mailowy starostwa.

Użytkownik widzi mapę tła z naniesionymi na stałe warstwami: zlewnia Białej i jej pod zlewnie, sieć rzeki Białej i jej dopływy oraz podział arkuszowy obszaru Białej Tarnowskiej.

Użytkownik ma możliwość wyświetlania obszaru dotkniętego zalaniem w skali całej zlewni przy wystąpieniu jednego z 8 scenariuszy zalewowych, po najechnaniu na dowolny arkusz użytkownik widzi obszar zagrożony zalaniem w powiększeniu umożliwiającym identyfikację gospodarstw domowych.

Z każdym arkuszem skojarzone są odpowiednie mapy zalewowe (8 map – zgodnie z ilością prawdopodobieństw wystąpienia powodzi), taką mapę w formacie PDF użytkownik ma możliwość otworzyć lub zapisać lokalnie u siebie na komputerze.

Dodatkowo użytkownik może na bieżąco sprawdzać prognozę opadu i temperatury z wyprzedzeniem 48 godzin oraz aktualny stan wody w 6 punktach pomiarowych na rzece Biała Tarnowska.

7.2 System Dashboard dla Dyspozytora

System dostępny w Internecie i wymagający podania danych uwierzytelniających. Po zalogowaniu użytkownik widzi mapę dynamiczną oraz warstwy po lewej stronie ekranu. Warstwy można włączać lub wyłączać indywidualnie jak również grupowo. Użytkownik ma możliwość włączać mapy zalewowe o prawdopodobieństwie wylania od 50 do 0.2% i operując powiększeniem sprawdzić zasięg wystąpienia wylania. Użytkownik serwisu Dashboard jest w stanie stwierdzić nadchodzące zjawisko powodziowe - służą do tego sześciogodzinne przedziały, którymi operuje system w trakcie pracy. Jeśli aktywna jest grupa warstw odpowiednia dla przedziału czasowego, gdzie spodziewane jest zjawisko powodziowe, arkusze mapy zostaną odpowiednio pokolorowane. Użytkownik ma możliwość dostępu do danych o prognozie pogody 48h w przód oraz zmierzonego oraz prognozowanego stanu rzeki w punktach pomiarowych. Użytkownik takie dane może wyeksportować w formie xls oraz poddać dalszej obróbce statystycznej.

7.3 System Operator Real-Time

Aplikacja zainstalowana na serwerze razem z systemem Mike Customized. Ikona aplikacji przypięta jest na pasku zadań.

Aplikacja pozwala użytkownikowi komponować wygląd poprzez włączanie/wyłączanie poszczególnych warstw zarówno statycznych jak i dynamicznych. Użytkownik widzi w tle mapę google, której skalę może z dużą dowolnością zmieniać. Jeżeli do danej warstwy obecnej w systemie przyporządkowane są jakieś dane, to można je w systemie wyświetlić. System wykonuje zautomatyzowane symulacje z określonym interwałem czasowym. Jeżeli w wyniku, takiej symulacji przekroczone zostają określone przez użytkownika progi/poziomy, system reaguje w zdefiniowany przez użytkownika sposób (może to być wysłanie emaila pod określony adres). Użytkownik ma dostęp do całego okresu symulacji i może

Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska

odtworzyć wyniki takiej symulacji obserwując na ekranie komputera rozlewanie się fali wezbraniowej. Użytkownik ma możliwość wybrania i analizy danych historycznych np. w oprogramowaniu zewnętrznym. Progi, przy których wyzwalane są działania alarmowe są definiowalne. Użytkownik systemu Real-time ma możliwość sterowania komunikatami pojawiającymi się w interfejsie publicznym – użytkownik określa, jaką wiadomość umieścić oraz kiedy taką wiadomość odwołać. W programie jest możliwość edycji warstw widocznych w systemie oraz zmiany ich wyglądu.